

L'acompanyament afectiu dels joves des de la diversitat

L'acompanyament de l'afectivitat dels joves va ser el tema de la trobada d'animadors i d'animadores de pastoral de joves que va tenir lloc el 19 de febrer al Centre Salesià Martí Codolar. Margarita Bofarull, religiosa del Sagrat Cor, metgessa i professora de moral, va ser l'encarregada d'exposar el tema de la trobada, organitzada per la Vocalia de Pastoral Juvenil i Vocacional de la Unió de Religiosos de Catalunya. La religiosa del Sagrat Cor va partir de la base que la persona és un tot amb diverses dimensions que la configuren i va definir l'acompanyament com l'acció de polir un diamant perquè brilli més, tenint en compte que cada diamant té un tallatge diferent que no es pot canviar.

Pàg. 17

El prevere i la lectura creient de la realitat

Un grup de preveres de l'arxidiòcesi de Barcelona van assistir a les IV Jornades d'Apostolat Seglar per a Preveres, celebrades els dies 22 i 23 de febrer a la casa d'espiritualitat Maria Immaculada de Tiana. El tema d'enguany, *L'anunci de la presència de Déu a la realitat, responsabilitat de la missió del prevere*, volia contribuir a la reflexió sobre les diverses actituds que es prenen davant de la societat de la qual formem part i sobre com el prevere fa, i ajuda a fer, la lectura creient d'aquesta realitat. En aquesta línia es va desenvolupar el programa, que es va estructurar en tres ponències, una reflexió personal, reunions en grup per aprofundir en els temes i la celebració de l'eucaristia.

Pàg. 18

L'Església qualifica l'últim atemptat d'ETA d'«ofensa gravíssima» a Déu

La pau és possible

Foto: Samuel Gutiérrez

Les Nacions Unides dediquen aquest any 2000 a la cultura de la pau. L'Església no és aliena a aquest tema, no en va, la pau és un aspecte fonamental a l'Evangeli, i Maria, la mare del Príncep de la Pau, ens ensenya a construir aquesta cultura de la pau. «La pau no és solament absència de guerra i no es limita a assegurar l'equilibri de forces adverses. No es pot tenir la pau a la terra, sense la salvaguarda dels béns de les persones, la lliure comunicació entre els éssers humans, el respecte de la dignitat dels pobles, la pràctica assídua de la fraternitat», assenyala el Catecisme de l'Es-

glésia catòlica. La pau és possible i depèn de cadascú de nosaltres que esdevingui una realitat. Malgrat els obstacles i les dificultats, hi ha moltes organitzacions que treballen pel pacifisme tot construint un món més just. En aquest número us oferim una entrevista a Alfons Banda, president del patronat de la Fundació per la Pau, i la reflexió de Federico Mayor Zaragoza, exdirector de la Unesco, sobre la cultura de la pau.

Un cop dur a la pau es va viure el 22 de febrer amb l'assassinat de Fernando Buesa i Jorge Díez a mans de la banda

terrorista ETA. En les nostres pàgines recollim el dolor de l'Església davant d'aquest atemptat brutal.

Pàg. 2, 3, 5, 6 i 9

Sumari

- Pàg. 7 Jubileu dels diaques i dels artistes
- Pàg. 8 Nens soldats: una crida d'auxili
- Pàg. 19 Mons. Guix rep els pares de Joaquín J. Martínez
- Pàg. 24 Lleida: Agrupació de les Blanques
- Pàg. 28 Biblioteques de carrer, Moviment Quart Món

Pàg. 20-21

**Tortosa,
orgullosa de
la seva seu
diocesana**

**COMPREM
EDIFICIS
AMB
LLOGATERS**

AMB TOTA CONFIANÇA I DISCRECIÓ.
RESPOSTA IMMEDIATA

Tel. 93 363 80 80

Av. Diagonal, 449. 1er. 08036 Barcelona

MADRID, VALENCIA, SEVILLA, PALMA DE MALLORCA

Editorial

«Feliços els qui posen pau» (Mt 5:9)

Aquesta darrera setmana el terrorisme ha tornat a colpejar, i ens ha omplert de sentiments de tristor i d'impotència. Perquè hi ha moltes formes de solucionar els problemes, però la violència, l'assassinat i l'odi semblen els camins més oposats per aconseguir uns objectius.

Els cristians som dels que pensem que les coses poden arreglar-se pels camins del diàleg, de la convivència, d'asseure's en una taula i conversar, perquè parlant la gent s'entén, fins i tot quan els que dialoguen són d'ideologies diferents; però amb la confrontació i amb les armes a les mans, és difícil arribar a cap acord.

Per això els cristians han de ser els grans defensors de la pau al món. Jesús va parlar d'un Regne on no hi hagi discòrdies sinó on es visqui amb harmonia i estimació. Els seguidors de Crist hem de treballar per aquest Regne aquí a la terra, no podem esperar que arribi el Regne definitiu. És cert que en el nostre món la pau està absent en molts països i que molts grups s'entesten a fer servir la violència, però el cristià ha de treballar perquè la pau creixi i venci l'odi i el desamor.

Quan Jesús va venir al món, molts pensaven que ell era l'alliberador del poble, però de forma política i militar, ell aconseguiria per les armes fer fora del país l'imperi opressor i implantaria la pau, encara que fos per la força. En canvi Jesús va mostrar progressivament als seus seguidors que no era aquest el seu objectiu, sinó que l'alliberament que ha vingut a portar és del pecat, i que s'ha de forjar un món nou, el món de les benaurances.

«Feliços els qui posen pau: Déu els reconeixerà com a fills» (Mt 5:9). Les paraules de Jesús continuen ressonant després de traspasar les fronteres de l'any 2000. Després d'aquests dos mil·lennis de cristianisme, el món no està pacificat, és cert que hem deixat enrere la «guerra freda» i el «perill d'un holocaust nuclear», també és cert que hi ha molts homes i dones pacífics i de bona

voluntat —només cal veure aquests dies les diverses manifestacions que s'han fet com a resposta pel darrer atemptat terrorista d'ETA—, però no n'hi ha prou. Hi ha massa violència a molts carrers, terrorisme, guerres civils, enfrontaments entre ètnies, països que oprimeixen militarment uns altres. Els que creiem en el missatge pacificador de l'Evangeli no podem estar tranquils, hi ha molta feina a fer, hi ha molt treball de conscienciació, hi ha massa persones, organitzacions i governs que no accepten el diàleg i la convivència com a fórmula habitual de situar-se en la societat.

El segle xx ha vist massa horrors, molta violència, moltes guerres, molta sang. El balanç no pot ser positiu es miri des d'on es miri, per això ara que estem en un moment molt significatiu, l'arribada de l'any 2000 i l'inici d'un nou segle i mil·lenni, podem fer tots un esforç des de l'Església i la societat per començar un temps nou, on moltes coses no siguin com abans, on es trobin noves fórmules per solucionar els conflictes, on es busqui més el consens i el pacte...

De la mateixa manera que els manifestants contra el terrorisme han cridat aquests dies «ja n'hi ha prou», aquest any 2000 dedicat a la cultura de la pau, també ha de ser un «ja n'hi ha prou» de certes formes de fer política armamentística, de fomentar la cultura de la violència, de parlar de «legítima defensa» mentre es va preparant per a la guerra més sagnant. Ja n'hi ha prou de la cultura —més valdria dir-ne incultura— de la violència i de la guerra, ara és l'hora de la cultura de la pau, i els cristians hi tenim molt a dir, per fidelitat a Jesucrist, l'Anyell pacífic i innocent, no podem restar ambigus davant d'aquesta cursa per la pau, no podem dir que aquest és un problema dels polítics, o que nosaltres ja som pacífics de cor; hem de ser uns ciutadans actius i compromesos per la pau: la pau interior en primer lloc, però també la pau a la nostra llar, al nostre barri, al nostre país, arreu del món.

Sumari

7

Jubileu dels diaques i dels artistes

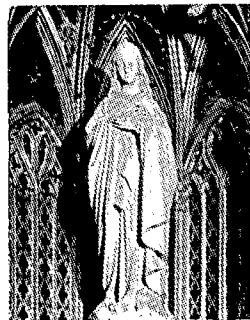
8

Nens soldats: una crida d'auxili

19

Mons. Guix rep els pares de Joaquín J. Martínez

24

Lleida: Agrupació de les Blanques

28

Biblioteques de carrer, Moviment Quart Món

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Glòria Carrizosa (coordinació), Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire, Marta Puyol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Montse Sans, ANDALUSIA; Guillem Farré, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Lluís Serra i Miriam Díez ROMA; Guillem Ferrer, SESILLES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Benet Roigé, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Fàtima Alemany, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Josep M. Aragonès, Pilarín Bayés, Oriol Camps, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Antoni Reig, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 934 905 988, Fax 934 902 035 - E-mail: Catcris@idgrup.iber.net.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Magda Revetllat

Promoció: Jordi Baig, Alfons Miralles

Subscripcions: Antònia Canals, Elena Garcia, Isabel Giralt

Administració i comptabilitat: Mònica Torras

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 11.180 ptes.

Resta d'Europa: 21.684 ptes.

Amèrica i Àfrica: 26.884 ptes.

Àsia i Oceania: 37.804 ptes.

en primer pla

La figura de Maria en l'any de la pau

Les Nacions Unides han decidit dedicar aquest any 2000 a la cultura de la pau. Aquest segle que deixem enrere està ple de conflictes i de violència. Començar una nova etapa en pau és el repte de la humanitat. L'Església no és aliena a aquest tema, no en va, la pau és un aspecte fonamental en l'evangeli. Maria, la mare del Príncep de la Pau, ens ensenya a construir aquesta cultura de la pau.

La devoció a la Mare de Déu de la Pau és una advocació molt especial. «Aquesta Mare de Déu ajuda a unir les persones i la gent se l'estima molt», assegura Mn. Fèlix Mussoll, rector de l'església de la Pau de Valldolí (Blanes). En aquest sentit, Mn. Manel Claret, rector de la parròquia de la Verge de la Pau de Barcelona, diu que «hi ha molta devoció a aquesta Mare de Déu. El tema de la pau el prediquem constantment i intentem promoure una cultura de la pau».

Maria ens porta a Jesús i el tema de la pau està vinculat a Crist «des del principi de la seva vida amb el missatge "Pau als homes de bona voluntat" fins a la Resurrecció, quan diu: "Pau a vosaltres". Per

tant, Maria apareix vinculada a la pau. Ella ens recorda el missatge de pau de Jesús a la comunitat cristiana», explica Mn. Claret.

En un món ple de conflictes i violència, com el nostre, la figura de la Mare de Déu de la Pau té un lloc molt destacat, perquè ens ensenya que la pau «no és fruit de les armes ni de la violència, sinó que és fruit de la fraternitat, de la comprensió, de la tendresa, de la compassió, de la generositat..., que exigeix uns valors com són el perdó, la reconciliació, el reconeixement de la dignitat de la persona. Ella és un exemple de convivència i de pau», reflexiona Mn. Claret. Segons Mn. Mussoll, Maria «vivía en pau amb

Imatge de la Verge de la Pau de Barcelona.

ella mateixa perquè tenia pau a la seva vida. Vivia en pau amb els altres perquè els estimava. La seva grandesa és que tenia pau amb Déu i això és fonamental». Per al rector de l'església de la Pau de Valldolí, Maria és una dona pacífica i pacificadora perquè «ens porta el Príncep de la Pau. Necessitem la figura de Maria».

L'evangeli de la pau

En l'evangeli podem trobar la dona de pau que és Maria. Ella, sense entendre-ho, accepta la voluntat de Déu i mostra la seva confiança i pau amb Déu. El Magníficat és un preciós cant on es veu que «Maria planteja un Déu amor que està al costat dels pobres, dels humils, dels necessitats... és un Déu compromès en la història per un món més just i solidari, per tant en el camí de la pau. No oblidem que Jesús constantment planteja el perdó, la reconciliació, la serenitat. Tot l'evangeli està imbuït d'aquesta pau», observa Mn. Claret.

Mn. Mussoll destaca també que Maria guarda la paraula de Déu, és contemplativa, medita, escolta... «de vegades hi ha

Premi a la Comunitat de Sant Egidí

Avui la Comunitat de Sant Egidí recull el XX Premi per la Pau que atorga l'Associació per les Nacions Unides en col·laboració amb l'Ajuntament i la Diputació de Barcelona. Aquest premi s'atorga en reconeixement a «una obra individual o col·lectiva, una trajectòria personal o d'una entitat que propagui i enalteixi la solució pacífica dels conflictes, en l'esperit dels propòsits i principis de les Nacions Unides, la defensa dels drets humans i les llibertats fonamentals».

La Comunitat de Sant Egidí va néixer a Roma el 1968 com una organització de caire social i d'inspiració cristiana, i en els últims anys és coneguda pel seu paper mediador en diversos conflictes i per la campanya que estan duent a terme contra la pena de mort. Aquesta ONG, candidata al premi Nobel de la Pau, té més de 17.000 membres arreu del món i és present a 24 països dels cinc continents.

La seva acció en el camp de la pau, d'un gran èxit, va ser la negociació de la pau que va posar fi a la guerra civil a Moçambic, que durant 14 anys va causar un milió de morts i va dessagnar el país. També ha treballat el tema de la pau a Algèria, el Líban, Bòsnia-Hercegovina, Guatemala, el Sudan, Burundi i Kosovo. Actualment està implicada en la República Democràtica del Congo.

«A la terra pau als homes que Ell estima»

Aquest és el títol del missatge de Joan Pau II per a la Jornada de la Pau d'enguany, celebrada l'1 de gener. En aquest any jubilar, el Papa vol transmetre esperança i afirma que la pau és possible. Malgrat els problemes no es pot deixar de cercar la pau perquè l'ésser humà «està cridat per Déu a formar una sola família». En el segle xx s'ha vist que amb la guerra la humanitat és la que perd. Davant d'aquesta herència, l'honor de la humanitat és salvat per qui parla i treballa per la pau: «Només des de la pau i amb la pau es pot garantir el respecte de la dignitat de la persona i dels seus drets inalienables», assegura el Pontífex.

El Sant Pare fa una crida perquè prevalgui el bé de la humanitat i no el bé particular d'una comunitat política, racial o cultural. I afegeix: «Qui viola els drets humans, ofèn la consciència humana (...). Els crims contra la humanitat no poden ser considerats afers interns d'una nació i es refereix a la posada en marxa d'un tribunal penal internacional. També subratlla l'augment dels conflictes a l'interior dels Estats, i denuncia l'ús de les armes lleugeres i el fet que les conseqüències més dramàtiques dels conflictes sempre les pateix la població civil. Per això fa una crida a garantir el dret a l'assistència als refugiats. Sobre la ingerència humanitària, diu que «quan la població civil corre perill de sucumbir davant l'atac d'un agressor injust i els esforços polítics i els instruments de defensa no violenta no han servit per a res, és legítim, i fins i tot obligat, emprendre iniciatives concretes per desarmar l'agressor».

Sense justícia, solidaritat i veritat no és possible la pau. Per això Joan Pau II insta a revisar les diferències entre els països rics del nord i els pobres del sud: «Cal entreteixir de solidaritat les xarxes de les relacions recíproques entre allò econòmic, allò polític i allò social, que els processos de globalització tendeixen a augmentar. (...) La cooperació no pot reduir-se a l'ajuda i l'assistència.» Aquest compromís de solidaritat s'ha de traduir en solucions que contribueixin al desenvolupament d'aquests països i a superar el problema del deute extern.

El Sant Pare recorda que Jesús «és do de pau per a tots els homes» i que l'Església vol ser instrument de pau. El Pontífex anima els catòlics a construir pau i justícia. També té paraules per als joves que han conegut la guerra: «Feu tot el possible per trobar el camí de la reconciliació i el perdó. És l'única manera que us permet mirar el futur amb esperança a vosaltres i als vostres fills, als vostres països i a la humanitat sencera.» El missatge acaba parlant de Maria, com a Reina de la Pau, perquè «ens concedeixi els dons de la seva materna bondat i ajudi el gènere humà a ser una sola família, en la solidaritat i en la pau».

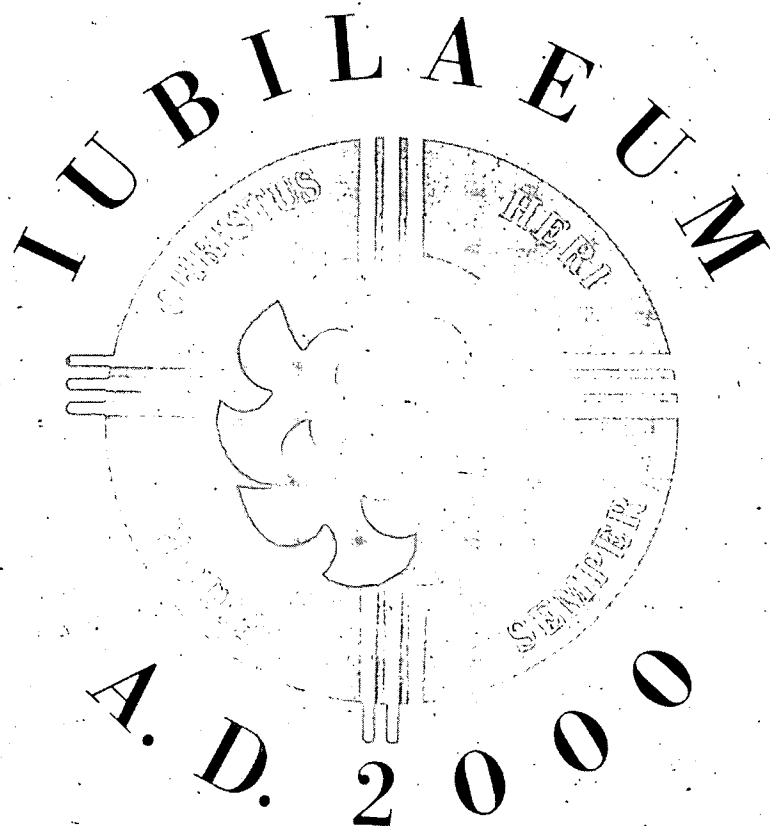
LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES
per a grans persones grans

Lloc molt acollidor

Associació Prudenci Miralles per a Ancians
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona
NIF: G-08862781 - Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

ARQUEBISBAT DE BARCELONA

Comissió Diocesana per al Jubileu del 2000

PELEGRINATGE JUBILAR

DIOCESÀ A ROMA

amb motiu del Gran Jubileu

Mes de maig del 2000

Presidit pel cardenal Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona

ROMA / SUBIACO / PORT D'ÒSTIA

Opció A: Autocar, del 15 al 22 de maig

Opció B: Avió, del 16 al 21 de maig

Les inscripcions són obertes

Demaneu informació a: la vostra parròquia, centre de culte, comunitat, moviment, associació... i també als Amics de Catalunya Cristiana.

Amb l'assistència tècnica de:

MERCATRAVEL S.A.

«Gairebé cap amenaça no es pot combatre militarment»

■ Entrevista a Alfons Banda, president del patronat de la Fundació per la Pau

La Fundació per la Pau va néixer el 1983 i el seu objectiu és «ajudar a crear una opinió pública favorable a la pau», explica Banda. Aquesta ONG, d'iniciativa popular, treballa principalment tres vessants: l'educació, la investigació i la mobilització per la pau. Està vinculada al moviment per la pau mundial a través de la Internacional Peace Bureau.

—Com valora que es dediqui un any a la cultura de la pau?

—Molt positivament. Indica una voluntat internacional de començar el nou mil·lenni prenent-se seriosament la cultura de la pau. Per construir la pau no n'hi ha prou amb la bona voluntat i moltes vegades no es disposen els mitjans necessaris. Aquest any pot ajudar tothom, governs, organitzacions i ciutadans, a prendre's seriosament el repte de construir una cultura de la pau.

—Quin missatge es vol transmetre des de la Fundació?

—En el segle xx, tot i els conflictes, les guerres, els camps de concentració, les bombes atòmiques..., s'han produït uns fets molt significatius com l'existència de líders com Martin Luther King o Gandhi, o la transició de Sud-àfrica conduïda per Nelson Mandela, des de l'apartheid a una societat més o menys normalitzada, un fet impensable perquè tothom esperava un bany de sang. Hi ha prou aspectes positius per començar el proper segle amb aquest impuls rebut del segle xx. Els ciutadans tenim vies per avançar, volem la pau i sabem què cal fer: reducció dels exèrcits, reconversió de la indústria militar, control del comerç d'armes, que la comunitat científica treballi per la pau, crear instituts per resoldre conflictes, preveure'ls... perquè els brots socials de violència o les

guerres no s'improvisen. No tenim un pensament irreal i fantasios de dir que demà s'acabarà la violència, però avui es pot començar a acabar. Avui es pot iniciar el canvi. Si realment apreciem la pau, si la volem, si realment ens horroritza tant com diem la guerra, possem-nos-hi.

—Una proposta que han fet en favor de la pau és la creació d'un Institut Català Internacional per la Pau (ICIP).

—Ha arribat el moment que la societat civil traslladi les seves inquietuds i el seu treball a la societat «oficial». Demanem que el Parlament de Catalunya creï un ICIP i el doti d'una partida pressupostària. La novetat seria que aquest institut no estaria controlat políticament, sinó per un consell internacional format per persones reconegudes internacionalment pel seu pes en el treball per la pau seria un acte de generositat del poble català perquè volen contribuir a la pau del món a través d'un institut que promou la investigació, els estudis per la pau, el diàleg, que actuï de mediador en els conflictes, etc., i

generosament el Parlament no el converteix en una eina política, sinó en un instrument internacional que el poble català dona.

—Com han reaccionat els polítics davant d'aquesta proposta?

—Aprofitant l'avinentesa de les eleccions catalanes, a l'octubre, la vam presentar a tots els partits polítics catalans i vam obtenir respostes positives o neutres, però ningú no s'hi va manifestar en contra. Amb motiu de les eleccions generals ho

metre amb aquest ICIP?

—La idea que volem transmetre és que s'ha confós seguretat amb militarisme. Seguretat, en volem tots, però la manera d'aconseguir-ne no és el militarisme. Gairebé cap de les amenaces reals que pesen sobre la humanitat (atur, contaminació, immigració, treball infantil, maltractaments a les dones, mala distribució de la riquesa...) no es poden combatre militarment.

—El camí cap a la pau troba obstacles, com el darrer atemptat d'ETA.

—L'atemptat d'ETA o la violència d'El Ejido són episodis dramàtics, però no podem oblidar que hi ha una línia de conscienciació i un compromís creixent amb la pau. Tenim l'esperança que aquests episodis minvaran. Ho comparo amb la medicina: estem convençuts que un dia o altre es trobarà un remei eficaç per al càncer o la sida perquè es treballa en aquest camp. És molt dolorós quan algú mor per aquestes enfermitats, però se segueix lluitant. Tot i aquests episodis hi ha milers de persones que treballen per aconseguir una teràpia, una vacuna que venci la malaltia. Això ens dona confiança encara que potser

demà em detectin a mi la malaltia i pot ser que la ciència no hi hagi arribat a temps. Amb la pau passa el mateix. La història d'ETA és una demostració clara que la violència mai no és el camí. La violència d'ETA va trobar en un primer moment, en alguns ambients i en algunes persones, una certa justificació perquè era una manera d'afrontar la dictadura. Aquesta violència desencadenada no s'ha aturat i ha arribat a uns comportaments absolutament cruels, irracionals, execrables i miserables. (R.M.J.)

Federico Mayor Zaragoza (esquerra) amb Alfons Banda.

hem tomat a proposar i hem llançat més idees als partits mentre elaboraven els programes. Cal dir que alguns han incorporat alguna proposta nostra als seus programes, però esperem poder fer créixer la idea de l'ICIP.

—Quina seria la idea que volen trans-

La veu de Federico Mayor Zaragoza

La Fundació per la Pau ha posat en marxa un cicle de conferències (una l'any) anomenat «Veus de Pau a la Pedrera». L'objectiu és portar a Barcelona, a la Pedrera, una personalitat rellevant en l'àmbit internacional que hagi destacat pel seu treball a favor d'una cultura de pau i mostrar així el compromís de la societat catalana amb la pau. El primer conferenciant va ser Federico Mayor Zaragoza, exdirector general de la Unesco.

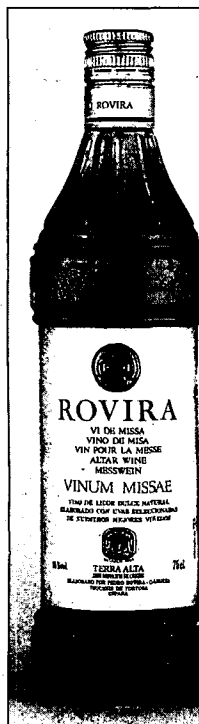
Per a Mayor Zaragoza, moltes de les coses que passen a Europa passen «perquè hem perdut la memòria o estem massa enfeïnats per ocupar-nos-en. Hem de ser capaços d'imaginar com transformar les realitats actuals i que el futur sigui més lluminós i més just, però hem d'estar més motivats, per passió o compassió, que ens dona prou força per anar a contracorrent». Segons l'exdirector general de la Unesco, es parla de manteniment de la pau després que s'hagi produït la guerra o la violència. Per tant, les institucions ja no són preventives, sinó que actuen després: «Les accions preventives no es veuen i hem d'ajudar a presentar-les com un èxit. Si un general guanya una batalla, el condecoren; si evita una guerra, no té cap reconeixement. Cal fer veure que evitar és la gran victòria, que la guerra, la violència no es produeixen. Les institucions com Fundació per la Pau no surten a la televisió, però en el seu treball hi ha l'èxit.»

La pau és un comportament i es construeix dia a dia. «Sense la contribució de tots els ciutadans és molt difícil construir una

atmosfera de justícia», va opinar Mayor Zaragoza. I va afegir: «Hem de desarmar la història. La història té pensadors, creadors, filòsofs, artistes... no podem reduir-la a un munt de guerres. Crec en l'educació per la no-violència. La llei del més fort ha fracassat i a un preu terrible. Cal passar de la raó de la força a la força de la raó.»

En el seu discurs va destacar també la importància de la formació, de l'educació i de la cultura perquè «la violència no és inherent, es fa i es construeix». Mayor Zaragoza va defensar alguns dels arguments de la Fundació per la Pau per apostar per una cultura de la pau: «L'opinió pública és l'eina més important per provocar qualsevol canvi; la violència engendra dolor, sempre deixa terribles ferides que no cicatritzen i degeneren en venjança; la seguretat no passa pel militarisme; cal redirigir les tendències perquè cada dia s'amplien les diferències entre pobres i rics; cal perfeccionar i reestructurar l'ONU. S'han d'escoltar totes les veus. No hi pot haver democràcia nacional i oligarquia internacional.»

Mayor Zaragoza va concloure amb una crida: «Hem de donar una oportunitat a la cultura de la pau. Us proposo dir "prou" en aquest nou mil·lenni: prou de violència, no volem pagar el preu de la guerra. Volem que ens manin d'una altra manera, que s'inverteixi d'una altra manera, que hi hagi altres prioritats.»

Vins lícits i
vàlids pel Sant
Sacrifici de la
Missa

Amb el
certificat
Eclesiàstic de
la Diocesi de
Tortosa

Distribuïdor
exclusiu

MARKET
ACCESS
EUROPA

Rambla Nova, 37 1er. 1a
43003 TARRAGONA
Tel.: 977 23 29 31 - Fax: 977 24 14 18
e-mail: tali@tinot.fut.es

El compromís de transformar el món

«La pau no és solament absència de guerra i no es limita a assegurar l'equilibri entre forces adverses. No es pot tenir pau a la terra sense la salvaguarda dels béns de les persones, la lliure comunicació entre els éssers humans, el respecte de la dignitat dels pobles

i la pràctica assídua de la fraternitat», assenyala el Catecisme de l'Església catòlica. La pau és possible i ha de construir-se a partir d'un mateix, perquè no es pot donar allò que no es té. Així ho han entès moltes ONG cristianes.

«Senyor, fes de mi un instrument de la teva pau.» Així comença una pregària de sant Francesc d'Assís. Ser instrument de pau, d'amor, de perdó... és una cosa que té molt assumit Ficat, la delegació catalana de Família Franciscana Internacional, compromesa amb la pau, l'ajut als pobres i la defensa del medi ambient. Últimament ha centrat els seus esforços en una campanya de recollida de fons per al desminatge a Cambodja. Les mines antipersona suposen una «amença latent a causa de la seva difícil detecció, una amenaça enorme per la seva extensió i ubicació en els diversos països que les pateixen. (...) Aquestes armes maten o mutilen la població civil i faciliten el genocidi i la impossibilitat de desenvolupament en les poblacions que les pateixen», assenyala Ficat. Aquesta campanya es va iniciar el 1998 i va continuar durant el 1999. Recentment s'han enviat els diners recaptats a l'ONG Handicap International Cambodia. «A causa de l'èxit de la campanya, Ficat mantindrà la recaptació de diners durant el 2000», explica Olga Felis, coordinadora d'activitats de Ficat. Per col·laborar: «la Caixa», compte 2100-3025-96-2200500041.

Indústria armamentística

Des de fa deu anys el grup C3A (Campanya Contra el Comerç d'Armes), de Justícia i Pau, es dedica a la investigació i divulgació sobre indústria armamentística, és a dir, economia de defensa. Aquest grup es diu ara Centre d'Estudis per la Pau J. M. Delàs, en memòria de Josep M. Delàs, gran pacifista i dirigent de Justícia i Pau de Girona, que va morir l'any passat. L'objectiu del Centre és investigar temes de pau i publicar aquests estudis, i donar suport a campanyes de tipus pacifista, sobretot les que són contràries a l'armamen-

tisme. «La pau es construeix dia a dia creant una cultura de la pau: desenvolupament dels pobles, donar-los les bases perquè creïn una economia estable que els permeti continuar endavant. La pau ve donada per la seguretat de tenir una feina, una educació, una sanitat, uns serveis socials mínims..., tot això entra en les possibilitats dels països del nord, rics, que poden ajudar els països del sud, pobres, a desenvolupar-se», assegura Pere Ortega, membre d'aquest grup.

El Centre d'Estudis té pensades diverses iniciatives per a aquest any de la cultura de la pau. Entre elles, un seminari que analitza, a través d'un cicle de conferències, els pensadors més importants d'aquest segle en matèria pacifista. La propera conferència serà el 17 de març sobre Virginia Wolf, a càrrec d'Elena Grau Biosca. Altres iniciatives són difondre les campanyes que hi ha a Espanya sobre activitats pacifistes; elaborar un decàleg del pacifista; investigar sobre pau, drets humans i desenvolupament al Mediterrani, i publicar un llibre que recull els deu anys d'estudi del grup amb el títol *El ciclo armamentista en España (1989-1999). Una panoràmica crítica*.

Ortega opina que «el millor camí per a

Un jove cambodjà, mutilat per una mina antipersona.

la pau és el diàleg. Només mitjançant el diàleg i l'enteniment, no amb l'enfrontament, és com se solucionen els conflictes».

Contra les armes lleugeres

Intermón, juntament amb Amnistia Internacional, Greenpeace i Metges Sense Fronteres, difonen a Espanya la campanya «Adéu a les armes», per al control de les armes lleugeres (pistoles, llançagranades, mines antipersona, material policial, etc.), «que són les que maten», explica Gemma Xarles, coordinadora d'Intermón de la campanya. Aquesta campanya pretén aconseguir més transparència (difondre els materials de defensa exportats a cada país, la quantitat i el valor de la producció anual d'armes lleugeres i municions), control i recompra de les armes lleugeres. Aquest armament és barat, fàcil d'adquirir i de transport i d'ús senzill (fins i tot per a un nen). La proliferació d'aquestes armes multiplica la violència, allarga els conflictes i genera una cultura de la violència.

Intermón és una ONG coneguda sobretot per treballar per al desenvolupament.

Gemma Xarles comenta que «a molts llocs treballem en projectes de desenvolupament perquè prèviament hi ha hagut un conflicte. Aquests projectes s'han vist tallats moltes vegades per la guerra». I afegeix: «És molt important dedicar un any a la cultura de la pau. Es poden fer moltes coses. El primer és informar-se de tot el que s'està duent a terme i sumar-se a aquestes iniciatives: difondre campanyes, recollir signatures, etc. Hi ha moltes possibilitats.» L'ONG té una branca d'educació i sensibilització sobre temes de pau per als nens, i de cara als adults treballa la difusió de campanyes.

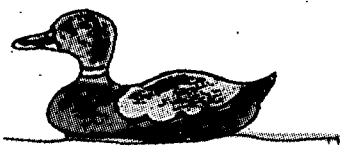
Refugiats

Una altra entitat molt compromesa en la cultura de la pau és el Servei Jesuïta a Refugiats (SJR). L'SJR «són petits equips (de 5 o 7 persones) mixtos: hi ha jesuïtes, altres religiosos i religioses, i joves seglars. Els mou el drama dels refugiats i la inspiració de l'Evangeli, els acompanyen i estan al seu costat, cobreixen les seves necessitats i advoquen per la seva causa», explica Josep Ricart, coordinador de SJR a Espanya. L'SJR té una xarxa de suport pels equips de treball els objectius dels quals són: sensibilitzar l'opinió pública sobre la tragèdia mundial dels refugiats i desplaçats interns; pressionar els respectius governs perquè no siguin tan estrictes en la concessió del dret d'asil, i canalitzar les ofertes de voluntaris que vulguin anar a treballar amb els refugiats.

La presència de l'SJR suposa per als refugiats «la seguretat que el futur és possible, que podran tornar al seu país. Es tracta de donar vida perquè tot aquell temps que passen al campament no sigui un temps mort que els enfonsi en l'alcoholisme, la delinqüència o el crim». Josep Ricart reconeix que la vida en un camp de refugiats és molt dura perquè aquestes persones no poden sortir, no poden decidir, no saben què se n'ha fet dels seus familiars, no saben quan podran tornar al seu país... Preparar-les per al retorn no és fàcil. Cal educar-los en la pau: «Hi ha testimonis impressionants de gent que s'ha perdonat, que ha deixat de banda la venjança, que conviu amb els seus enemics... això moltes vegades no és possible només amb educació per la pau, cursos o seminaris, si no hi ha fe. Hi ha gent que gràcies a la fe ha aconseguit transformar-se, després d'haver patit massacres a la seva família, ha perdonat i s'ha reconciliat», subratlla Ricart. L'SJR treballa especialment amb la «població de risc»: nens acompanyats o no, mares soles i dones. «Els adolescents són els més difícils perquè han interioritzat un ressentiment profund, odi, venjança.»

El coordinador a Espanya de l'SJR creu que hi ha moltes formes de treballar per la pau i per als refugiats, i destaca que «cal tenir-los molt presents al cor i a la pregària. Joan Pau II assenyala que els refugiats són el problema més vergonyós de la humanitat. Ells són les víctimes més innocents de qualsevol conflicte perquè són civils. El millor que podem fer per a ells és que mai no hagin de sortir de la seva llar.»

Rosa María Jané Chueca

ASSOCIACIÓ CULTURAL HARMONIA

CURSET DE PATCHWORK

Confecció de peces per a la llar
(vànoves, coixins, etc.) fetes amb retalls de roba.

Dijous de 10.00 a 13.00 h. d'abril, maig i juny
Preu: 4.000 ptes. mensuals

Tel. 934 900 323 - 933 523 350

c/ Marquès de Sentmenat, 26, entl. 1a - 08014 Barcelona
Autobusos: 15, 43, 54, 59. Metro: Plaça del Centre (línia verda)

Vaticà

església en el món

Diaques permanents:
una vocació de servei

■ Han augmentat de 300 a 25.000 en vint anys

ROMA.— Família, professió i ministeri. Aquests són els tres eixos del diaconat permanent que va celebrar del 18 al 20 de febrer el seu Jubileu. Divuit diaques permanents (disset italians i un sevillà) van ser ordenats a la basílica

de Sant Pere i van ser anomenats «homes madurs, cridats al sevei de la Paraula, de l'Eucaristia i de la caritat». El Papa va remarcar als tres mil diaques i a les seves famílies que són els apòstols de la nova evangelització.

Els diaques no són candidats al sacerdoci que estan en procés de formació, sinó que tenen una identitat pròpia, va remarcar Joan Pau II: «Heu vingut a Roma per celebrar el vostre Jubileu, i us acullo amb afecte. L'ocasió és més propícia que mai per aprofundir el significat i el valor de la vostra identitat, estable i no transeünt, d'ordenats no per al sacerdoci sinó per al diaconat.» El Papa es va referir als diaques permanents com a «apòstols de la nova evangelització» i va reconèixer que alguns estan cansats per compromisos grans, frustracions i iniciatives apostòliques no aconseguides, fins i tot per la incomprensió de molta gent. El Papa els va instar a no perdre el coratge i va definir l'espiritualitat del diaconat permanent com a «espiritualitat de servei» i va dir-los que abracin l'Evangeli, aprofundeixin amb la fe en el seu missatge, l'estimin i el testimonin amb paraules i obres.

La celebració romana d'aquest Jubileu es va iniciar amb unes vespres a la basílica de Santa Maria la Major i va

Mons. Castrillón és el prefecte de la Congregació per al Clergat.

concloure amb una celebració a Sant Pere del Vaticà presidida pel cardenal i prefecte per la Congregació per al Clergat, Darío Castrillón Hoyos.

Més diaques a partir del
Vaticà II

Els diaques són 24.407, mentre que fa vint anys només eren 309. Als Estats

Units són 16.621 i a Europa 7.536. El 84% dels diaques permanents casats, i només un 16% es manté cèlibe. Després del Concili Vaticà II es va restituir aquest servei eclesial i es va permetre que aquest sagrament es pogués administrar també a homes casats. Dins les seves funcions, sobresurt la d'assistir el bisbe i els preveres en la celebració de l'Eucaristia, distribuir-la, beneir el matrimoni, proclamar l'Evangeli i predicar, presidir els funerals i dedicar-se a serveis caritatius.

Els diaques permanents són majoritàriament pares de família o homes casats que en la maduresa del matrimoni decideixen respondre a una especial vocació que els destina a esdevenir ministres ordenats de l'Església i reben, amb el consens de la seva dona i després d'un període de preparació mínim de quatre anys, l'orde del diaconat, que juntament amb el presbiterat i l'episcopat constitueixen el sacerdoci ministerial de l'Església.

Miriam Díez i Bosch

La Cúria romana
celebra el Jubileu

ROMA.— El Papa va subratllar, el 22 de febrer, en el Jubileu de la Cúria romana, que el ministeri del successor de Pere, malgrat les seves debilitats, té el seu origen en les paraules mateixes de Crist: «Tu ets Pere i sobre aquesta pedra edificaré la meua Església.» I va assenyalar que «malgrat el seu pecat i els seus límits, Crist el va escollir i el va cridar per ser fonament de la unitat visible de l'Església i confirmar els germans en la fe». El Pontífex va convidar els homes i dones que col·laboren amb ell en la gestió dels organismes centrals de l'Església catòlica a viure el Jubileu amb «esperit de conversió», moguts per una «autèntica purificació interior». En aquest Jubileu van participar 4.000 cardenals, arquebisbes, sacerdots, religiosos, religioses i laics. Paral·lelament a la Cúria romana, van celebrar el Jubileu el personal que treballa a la Ciutat del Vaticà, amb les estructures pròpies d'aquest Estat, que van des de l'oficina de correus fins a les botigues i el supermercat. (Zenit)

COLÒMBIA

Pau per Quaresma

BOGOTÀ.— L'arquebisbe de Medellín, Mons. Alberto Giraldo, ha impulsat una campanya anomenada «Cartes per la Pau» per promoure la reconciliació durant la propera Quaresma. Es tracta d'una iniciativa d'esperança que sorgeix de la població civil perquè tots els colombians escriguin missatges de pau entre el 8 de març i el 16 d'abril. La proposta és que aquest espai de reflexió permeti als grups armats una treva durant tota la Setmana Santa. Segons l'arquebisbe, les cartes «hauran de ser portadores d'un missatge d'esperança, que siguin un mitjà d'expressió i participació de tots, que serveixin com a mecanisme de proposta de pau, un mitjà perquè la societat civil es manifesti, una mena de teràpia de llenguatge i una ocasió per mostrar missatges o històries de pau, per construir la cultura de la pau». (ACI)

NIGÈRIA

Enfrontaments entre
musulmans i cristians

ABUJA.— Almenys 25 persones han mort en els últims enfrontaments entre cristians i musulmans a Kaduna. L'atac va començar quan els cristians van organitzar una manifestació contra la prevista entrada en vigor de la sharia, la llei islàmica. Segons Mons. Oaiyekan, arquebisbe d'Abuja, «els cristians volien mostrar la seva oposició a la llei islàmica. Llavors, grups musulmans armats es van dedicar a cremar esglésies. Quan la notícia d'aquests fets va arribar a la multitud, la gent va retornar per defensar les seves esglésies i crec que en aquell moment va esclatar un enfrontament entre els dos grups». El prelat ha explicat que moltes institucions ja havien advertit al govern central d'Abuja el que podia passar. La població de Nigèria és en un 38% cristiana i en un 48% musulmana. (Zenit)

El Papa incentiva el diàleg
entre fe i art

ROMA.— Karol Wojtyła, que abans d'arribar a Pontífex era poeta, actor i dramaturg, va acollir els artistes que van arribar a Sant Pere del Vaticà en pelegrinatge el passat 18 de febrer amb un discurs farcit de referències artístiques i estètiques. En aquesta ocasió, escultors, pintors, arquitectes, poetes... van analitzar en un simposi com l'art pot vehicular experiències transcendents.

L'escultor espanyol Venancio Blanco, el compositor italià Ennio Morricone i el director de cinema polonès Krzysztof Zanussi, entre altres, van prendre part en el Jubileu dels Artistes, que no va voler ser un espectacle o una simple exposició d'obres sinó una autoreflexió sobre l'art avui i la seva missió al servei de la persona. Els artistes no van fer

cap regal particular al Papa per evitar que es confongués el significat del Jubileu amb una fira.

Mons. Francesco Marchisano, president de la Comissió Pontificia per als Béns Culturals de l'Església, va dir amb motiu d'aquest Jubileu específic d'artistes i artesans que «la bellesa encén en el cor de l'home l'alegria i l'art, amb el seu llenguatge universal, és capaç de suscitar la meravella amb la magnificència dels seus colors, la dolçor de les seves notes, la força d'expressió de les seves paraules». Aquest Jubileu va tenir com a moment fort la celebració eucarística presidida pel cardenal Roger Etchegaray, president del Comitè del Gran Jubileu 2000, a la basílica de Sant Pere, un lloc definit pel Papa com a punt

de trobada singular entre fe i art. Joan Pau II va recordar la seva Carta als Artistes de l'any passat en què animava a recuperar el diàleg fecund entre fe i art que ha marcat durant 2.000 anys el cristianisme. El Papa va fer referència a l'escultura de La Pietat de Miquel Àngel i va parlar de la bellesa i la inspiració, dient finalment que «l'art esdevé una via envers Déu». El Jubileu dels Artistes es va celebrar el dia del seu patró, el beat Angelico, el frare que va saber transmetre la llum divina que contemplava en el convent dominic. En referència a la llum, el cardenal Etchegaray va dir als artistes que són «exploradors de la llum, capturadors de la llum, jugadors amb la llum» i els va animar a acollir la llum, que és Jesucrist. (M.D.B.)

Uganda

Una crida d'auxili

■ Molts nens esclaus són obligats a convertir-se en soldats

PAJULE.— L'esclavitud continua sent una realitat avui dia, en ple any 2000. Les principals víctimes són els nens i les dones. El comerç d'humans es rabeja en els grups més dèbils de la població. Els nens són venuts com a criats o com a soldats i les dones i les nenes esdevenen simples objectes sexuals. El Sudan és el cas més escandalós on se sap que es practica la compravenda d'esclaus. En aquest article ens centrem en els nens soldats d'Uganda, als qui han robat la infantesa.

En els últims deu anys, al nord-est d'Uganda, han estat segrestats uns 15.000 nens. L'Exèrcit de Resistència del Senyor, una mena de secta guerrera, recluta a la força nens en els poblats i els converteix en assassins. L'exèrcit ugandès poca cosa pot fer davant d'una guerrilla que actua amb rapidesa. El P. Giulio Albanese, que és a la parròquia ugandesa de Pajule, explica que «només en aquesta parròquia han estat segrestats 1.700 nens. La majoria han mort i molt pocs han aconseguit tornar amb les seves famílies». Aquesta és una situació sobre la qual la comunitat internacional calla: «No se'n diu gairebé res. Són tragèdies inenarrables de què ningú no parla», assegura el P. Albanese.

Els missioners són al costat de la població, amb el risc d'atacs i incursions, i els garanteix un mínim de seguretat. El P. Albanese explica que la comissió Justícia i Pau reuneix catòlics, anglicans i

musulmans, que animen la societat perquè prengui consciència d'aquest greu problema: «La gent està cansada i se sent oblidada. L'Església exhorta a no respondre a la violència amb violència i afirma que cal anunciar un missatge d'esperança i de reconciliació.»

Un dels projectes que du a terme l'Església és la reinserció d'aquests nens. Philip és un nen que ha aconseguit fugir de la guerrilla i ha llançat una crida al Papa: «Que no s'oblidi de nosaltres, perquè la nostra tragèdia fa patir molt les nostres famílies. Els meus companys no poden tornar a l'escola amb mi.» Philip recorda especialment una companya seva, actualment a mans dels guerrillers, que s'ha vist obligada a convertir-se en la tercera dona d'un dels líders rebels. Aquest és malauradament la fi de les nenes i dones esclaves: són entregades com a recompensa als soldats o entren a formar part d'una xarxa de prostitució. (Zenit)

Els nens esclaus perden la seva llibertat i la seva infantesa.

OPINIÓ

Una vida val dues cabres

Potser no entra en contradicció preocupar-se per la supervivència ecològica del card quan al Sudan una vida només val dues cabres, però no deixa de ser un contrast curiós. Dues cabres vénen a ser al Sudan uns 150 dòlars: equivalen a unes 8.000 pessetes i aquest és el preu d'un esclau sudanès, el preu que algunes organitzacions occidentals d'ajut humanitari paguen per alliberar un ésser humà en els mercats sudanesos d'esclaus. Són esclaus en la seva majoria cristians o animistes, gent del sud del Sudan segrestada per les guerrilles fonamentalistes i mercaders del nord, musulmans radicals. Així s'arrossega una guerra civil d'una crueltat sense límits i d'un nou fanatisme de guerra santa predicada per Mahoma. El Sudan és un genocidi sense telenotícies ni titulars. El Sudan és el país més gran d'Àfrica, amb una guerra civil entre nord i sud des del 1983. Des de llavors, han mort gairebé dos milions de sudanesos de raça negra, quatre milions i mig han estat desplaçats per al conflicte i milers de persones han passat a la condició d'esclaus. Segons l'organització suïssa Solidaritat Cristiana Internacional (SCI), hi ha més de 100.000 esclaus. Grups com SCI pretenen fomentar la coexistència pacífica

entre àrabs i negres i, mentrestant, acudeixen als mercats d'esclaus al nord per comprar els qui van ser segrestats al sud. Es paguen 50 dòlars a l'intermediari i l'esclau alliberat torna quan pot al seu poblat.

Els millors observadors del conflicte calculen que 100.000 sudanesos van morir cada mes del 1987. És com si les víctimes de Kosovo s'haguessin produït al Sudan cada mes des dels inicis de la guerra. El règim islamista de Khartum accepta precaris alts al foc que no impedeixen el segrest de cristians del sud, la seva venda com a esclaus, i el patiment de la tortura. En servir com a esclaves en el nord àrab, a moltes joves negres del sud se'ls practica l'ablació genital. Els esclaus també són usats com a banc de sang per als milicians islamistes ferits.

Des de Khartum, la política genocida del Front Nacional Islàmic recorre a les armes químiques, encara que les forces del sud (Exèrcit d'Alliberament del Poble Sudanès) han aconseguit alguns avenços estratègics. Per això el Govern fonamentalista de Khartum busca la reconciliació diplomàtica amb els països veïns, per poder aconseguir una ofensiva millor. Al Sudan, els tractats de pau són

paper mullat. Fins i tot les diverses faccions fonamentalistes lluiten entre si pel poder. Com sempre importa el petroli. Khartum compta amb la complicitat de la Xina i l'Iran. Del Sudan va partir l'ordre d'assassinar el president Mubarak d'Egipte. Segons la premsa britànica, Osama Bin Laden —milionari fonamentalista i terrorista més buscat per Washington— devia ser al Sudan comprant nens esclaus per treballar a les seves plantacions d'haixix.

Els constants paranyos proporcionen matèria prima als mercats d'esclaus al nord. Els poblats són incendiats, es maten els vells i les dones són violades. A mans dels seus amos, els esclaus pateixen maltractaments, abusos sexuals i la islamització obligada. Hi ha casos de preveres cristians que van ser crucificats per la milícia fonamentalista. Al Turabi, líder fundacional de l'Estat islàmic, ho ha dit sense embuts: «Ser sudanès és ser musulmà. Avui és l'única religió per al Sudan i per a Àfrica.» Els historiadors afirmen que al Sudan el cristianisme precedeix l'islam per alguns segles i es reafirma amb els missioners del segle XIX.

Pagar per l'alliberament d'esclaus és un acte de legítima humanitat, i tanma-

teix, algunes organitzacions adverteixen del risc que cotitzar al mercat de l'esclavitud fomenta indirectament els paranyos i segrestos. SCI insisteix a mantenir-se en la cotització de 50 dòlars per esclau, malgrat la hiperinflació del Sudan. Fins i tot així, a causa de la precarietat econòmica del país, vendre els esclaus a organitzacions com SCI resulta més rentable que vendre'ls als mercats d'esclaus del nord. L'horror ens porta a estranys dilemes morals. Redimir l'esclau mal nodrit i espantat pot significar que l'intermediari busqui més beneficis en el comerç de l'esclavitud. Caldrà un Abraham Lincoln per a Àfrica.

Valentí Puig a *El Correo*

PER SABER-NE MÉS... *Tráfico de mujeres*, és un llibre de l'editorial Narcea, de les autores Siriporn Skrobaneck, Natayya Boonpakdi i Chutima Jantha-keero, que recull una forma d'esclavitud contemporània: la realitat del comerç de dones a Tailàndia. El llibre és fruit d'una investigació que mostra les realitats humanes en el negoci internacional del sexe.

Espanya

«Aquesta sang vessada ofèn greument Déu»

■ L'Església condemna el darrer assassinat d'ETA

MADRID.— Els bisbes de les diòcesis basques, així com la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) es van unir a les veus de condemna de l'assassinat en atemptat terrorista de Fernando Buesa Blanco, parlamentari basc i secretari del Partit Socialista d'Àlaba, i de Jorge Díez Elorza, membre de la seva escorta.

«Aquesta sang vessada ofèn greument Déu, amic i defensor de tota vida humana. Vulnera el precepte bàsic i fonamental del "no mataràs".» Així de contundents es van mostrar el bisbe administrador apostòlic de Sant Sebastià, José María Setién, i el bisbe electe, Juan María Uriarte, davant de l'atemptat que el 22 de febrer va costar la vida a Fernando Buesa i a Jorge Díez.

Els prelats van manifestar que aquest atemptat «sembla desolació i dolor immens en els familiars dels assassinats. (...) Ataca les institucions del poble en eliminar físicament els seus representants i impedeix per la via d'una violència que res no pot justificar, l'exercici en llibertat, dels drets democràtics als grups polítics. Assesta d'aquesta manera un fort cop a la vida democràtica». Mons. Setién i Mons. Uriarte van denunciar que aquesta acció desanima una societat que vol la pau, però «encara queda l'esperança que neix de la fe en Jesucrist vencedor de la mort i la que cova en un poble que condemna enèrgicament aquests assassinats i clama i exigeix respecte escrupolós a la democràcia i a les vies pacífiques».

L'homiliat del bisbe de Vitòria, Miguel Asurmendi, en el funeral per Fernando Buesa i Jorge Díez va recordar dues benaurances: «Feliços els qui tenen fam i set de ser justos: Déu els saciarà» i «Feliços els qui treballen per la pau: Déu els anomenarà fills seus». Mons. Asurmendi va destacar que «en el cor de tota persona de bé, siguin quines siguin les seves conviccions morals i polítiques, brolla la més radical condemna de l'atemptat, sense cap paliatiu». El bisbe va assenyalar que Fernando Buesa «rep l'homenatge del poble alabès i basc, per haver-se lliurat amb passió humana, amb dedicació generosa a defensar els drets de totes les persones, la pluralitat d'aquest poble i el seu anhel, pregon i just, de viure en pau. Ho va fer des de la llibertat. La que tenia com a patrimoni personal i la que volia per a tothom. I amb valentia, sense por de manifestar públicament les seves conviccions morals per la justícia i per la pau. (...) Potser els que l'han matat, han pretès fer callar la seva veu lliure, les seves denúncies de polític avesat, que el poble comprenia bé. Però, qui és capaç d'arrencar d'aquest poble la seva ferma voluntat

de viure en llibertat i en pau?».

El prelat va remarcar l'herència moral de Buesa i va dir que «aquesta és la grandesa dels polítics, quan saben servir amb honestat el bé comú: creen un patrimoni de valors humans i morals que fan més bons els pobles».

Per la seva banda, el bisbe de Bilbao, Ricardo Blázquez, i el seu bisbe auxiliar, Carmelo Echenagusía, també van condemnar enèrgicament l'atemptat: «Comocionats per la notícia del brutal assassinat (...) recordem que la vida de tota persona és inviolable i ningú no pot convertir-la en instrument de cap objectiu. (...) A més, aquest atemptat ataca la societat en els seus legítims representants i institucions. (...) Demanem que, per fi, arribi la pau a aquest poble que tant l'anhela. Malgrat tot, la nostra fe en Déu i el clam solidari de tantes persones de bona voluntat ens conviden a l'esperança.»

Dolor de la CEE

Aproximadament tres hores després de l'atemptat, la CEE va emetre una nota de premsa on posava en relleu el seu rebuig per aquest «crim execrable i sense sentit». Segons els bisbes, «aquest doble assassinat manifesta, una vegada més, un total menyspreu per la vida humana, és sens dubte condemnable i no pot invocar fins o raons que el justifiquin. El rebutja tota consciència recta i amb un mínim sentit d'humanitat. Envileix i degrada els seus autors, còmplices, encobridors i als qui es neguen a condemnar obertament aquestes accions. És, a més, un pecat molt greu que ofèn Déu i l'ésser humà».

Els prelats van expressar el seu condol a les famílies de les víctimes, a la comunitat d'Àlaba i al seu bisbe, als companys de partit de Fernando Buesa i als membres de l'Ertzaintza. En el comunicat de premsa deien que «demanem a Déu Pare Misericordiós (...) que concedeixi la pau definitiva a la nostra terra, que no mereix el flagell del terror ni de la violència assassina. Demanem també al Senyor que converteixi els cors i les ments dels qui tant estan fent patir el nostre poble i dirigeixi els seus passos per camins de pau i respecte pel do sagrat de la vida». (C.C.)

Any Jubilar

Casa d'Espiritualitat del
SANTUARI DEL MIRACLE

■ Capella del Santíssim: Retaule renaixentista (s. XVI)

Entre tots fem que aquest any que celebrem els 2000 anys del naixement de Jesucrist, sigui un "veritable any de gràcia" per a tothom. Invitem als lectors, amics i subscriptors de Catalunya Cristiana a passar uns dies a la CASA D'ESPIRITUALITAT. Serà una experiència personal enriquidora.

ABRIL

7-9

PER A MATRIMONIS. RECÉS, CAP DE SETMANA.
Director: P. Jordi Castanyer, monjo.

14-16

PER A JOVES. RECÉS, CAP DE SETMANA.
Director: P. Jordi Castanyer, monjo.

20-23

PER A TOTHOM. RECÉS, SETMANA SANTA
Director: P. Cebrià M. Pifarré, monjo.

MAIG

15-21

PER A TOTHOM. EXERCICIS ESPIRITUALS.
Director: Mons. Antoni Deig, bisbe de Solsona.

19-21

PER A TOTHOM. RECÉS, CAP DE SETMANA.
Director: Mons. Antoni Deig, bisbe de Solsona.

JUNY

3-4

PER A VÍDUES I VIDUS. RECÉS, CAP DE SETMANA.
Director: Mons. Antoni Deig, bisbe de Solsona.

12-18

PER A TOTHOM. EXERCICIS ESPIRITUALS.
Director: P. Daniel Codina, monjo.

16-18

PER A TOTHOM. RECÉS, CAP DE SETMANA.
Director: P. Daniel Codina, monjo.

PER A INFORMACIÓ, INSCRIPCIONS I RESERVES:
CASA D'ESPIRITUALITAT
Tlf: 973 48 00 45
Fax: 973 48 02 43
23287 - EL MIRACLE (El Solsonès)

Espanya

El vot catòlic

■ Nota de la Conferència Episcopal Espanyola amb vista a les eleccions

MADRID.— Amb motiu de les eleccions generals del 12 de març, la comissió permanent de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) recorda que votar és un dret civil i constitucional, i una obligació de «la qual tan sols per raons greus hom pot sentir-se dispensat». Els bisbes han assenyalat unes directrius per votar en coherència amb la pròpia fe.

La CEE fa una crida als candidats i als partits polítics perquè exposin les seves propostes «amb honradesa i d'una manera positiva». També es dirigeixen als mitjans de comunicació perquè informin d'una manera veraç i objectiva, i als electors perquè s'esforcin a conèixer, «no tan sols el programa, sinó també les opcions de fons dels partits que reclamen el seu vot».

Els bisbes assenyalen que «una mateixa fe cristiana pot conduir a compromisos polítics diferents i que en algunes qüestions, una proposta electoral és una opció entre d'altres igualment lícites i legítimes. D'altres vegades, afecten directament els béns morals que són irrenunciables». Per això, subratllen que per votar amb coherència amb la fe, cal valorar qui defensa i promou amb eficàcia els drets

fonamentals de la persona: el dret a la vida, a l'educació, al treball, a l'habitatge, a la sanitat, a la informació veraç i plural, sense oblidar el respecte a les opinions legítimes i les creences, i als drets de les minories ètniques i religioses.

Els prelats insisteixen en alguns aspectes concrets a l'hora d'elegir l'opció política: respecte a la vida, des del seu inici fins a la seva fi. En aquest sentit, l'avortament i l'eutanàsia no poden ser defensats de cap manera; «suport clar i decidit a la família fundada en el matrimoni veritable, monogàmic i estable, i que respongui a les seves necessitats amb serveis que garanteixin els seus drets»; donar suport a la qualitat de l'ensenyament i garantir el dret dels pares a elegir el model d'educació per als seus fills; «pro-

moció d'una cultura dignificadora de la persona i respectuosa amb els valors morals i les creences religioses»; aplicar polítiques que afavoreixin la lliure iniciativa social, «el treball per a tothom, la distribució de les rendes i la moralitat en la vida econòmica, amb una atenció especial als més desfavorits de la societat. (...) No podem oblidar les obligacions del nostre país amb els pobles subdesenvolupats o en vies de desenvolupament». En aquest any dedicat a la cultura de la pau, la CEE també destaca la recerca de la pau i de la reconciliació, i la condemna de la violència i el terrorisme. (C.C.)

Laics compromesos

MADRID.— A Alcalá d'Henares van tenir lloc del 19 al 20 de febrer les XXI Jornades d'Apostolat dels Laics. En aquestes jornades es va tractar la presència dels catòlics en la vida pública, la col·laboració entre els diferents moviments i associacions laicals i la seva intercessió en l'Església, i la validesa i actualitat de la pedagogia de l'acció. Es va apostar per un laic amb una profunda experiència de Déu personal i comunitària, capacitat per donar resposta als reptes d'avui, des d'un tarannà d'empatia i simpatia que eviti postures negatives, i que promogui una Església de comunió i solidaritat, i una fe no tancada a l'àmbit del privat. (SIC)

Comunitat cristiana entre reixes

MADRID.— Del 16 al 18 de febrer es van celebrar a Madrid les XII Jornades Nacionals de Capellans de Presons, amb el lema «Jubileu 2000 i comunitat cristiana entre reixes». Els participants van avaluar el moment de la Pastoral Penitenciària a les capellanies i a les diòcesis; van valorar el fet religiós a la presó; van reflexionar sobre les activitats pastorals de les capellanies als establiments penitenciaris i van concretar criteris per a la celebració jubilar de l'Any Sant. Els assistents van manifestar fe en Déu i confiança en les persones, de manera especial en les privades de llibertat; alegria per la

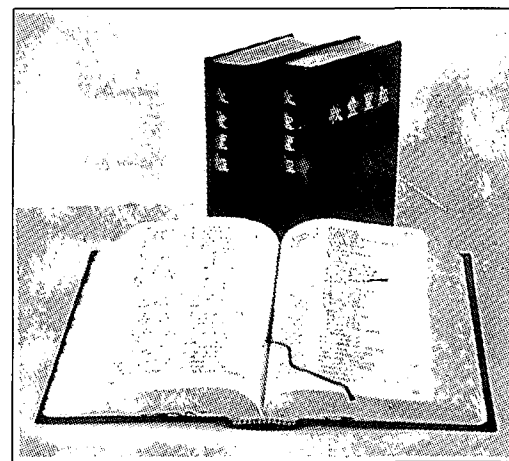
progressiva implicació de les diòcesis en la realitat de les presons a través de la Pastoral Penitenciària; gratitud als 3.748 voluntaris i voluntàries; preocupació pel creixement constant de la població reclusa i l'alt índex de reincidència; aposta per models de justícia que fan possible formes de reconciliació víctima-infractor, basades en el diàleg i la reparació; esperança en el fet que les autoritats apliquin amb generositat el dret de gràcia i d'indult, i el rebuig absolut a la pena de mort i a qualsevol mena de maltractament, vexació, abús o desatenció envers les persones privades de llibertat. (SIC)

JORNADES DE REFLEXIÓ I
PREGÀRIA PER A JOVESLaics missioners,
per què no?

- **Lloc:** monestir benedictí de Sant Daniel (Girona)
- **Dies:** 21-24 d'abril, 2000
- **Destinat:** a joves d'entre 20 i 30 anys que vulguin reflexionar sobre la seva vocació
- **Informació:** a la Delegació de Missions de la teva diòcesi
- **Organitza:** els delegats de Missions de Catalunya i Balears

Bíblies per a la Xina

San Pablo-Grup Editorial, juntament amb altres institucions de la Família Paulina, impulsa una campanya per fer arribar la Bíblia a una part de la població xinesa. El preu de cada exemplar és de 800 pessetes. Qui vulgui col·laborar en aquesta campanya pot enviar el seu donatiu al compte 0049-2712-67-1910877400 del Banco Central Hispano. Més informació: tel. 917 425 113. (C.C.)

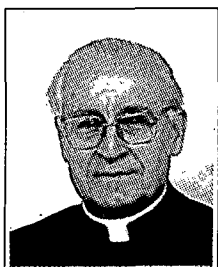

Nous centres per a la família

VALÈNCIA.— L'arquebisbat de València, l'Institut Pontifici Joan Pau II i la Conselleria de Benestar Social projecten la creació d'una xarxa de centres d'orientació i mediació familiar per preveure, atendre i solucionar casos de conflictivitat familiar. Els centres, que funcionaran amb caràcter gratuït, estaran oberts a totes les famílies, independentment de la seva situació o credo religiós. La iniciativa començarà a funcionar al març i preveu l'obertura inicial de vuit centres que oferiran serveis d'atenció, orientació, mediació i teràpia familiar,

educació de la sexualitat, coneixement dels mètodes naturals de regulació de la fertilitat, associacionisme familiar i escola de pares. El personal dels centres estarà integrat per especialistes titulats del Màster i Curs de Mediació Familiar de l'Institut Pontifici Joan Pau II. També hi col·laboraran psicòlegs, pedagogs, advocats i treballadors socials. Tots ells tindran el suport de la Direcció General de la Família, Menor i Adopcions de la Conselleria de Benestar Social, els jutjats de Família i els tribunals eclesiaístics. (Zenit)

Carta Dominical

Esperança, malgrat tot**Ricard M. Carles**

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Sota una fotografia de la Meije, un pic dels Alps del qual s'havia dit que era inescalable, un alpinista hi va escriure: «On hi ha una voluntat, hi ha un camí». On hi ha una voluntat, però també un perquè. L'esperança d'un cristià fa front a les dificultats personals i els problemes de la societat, perquè és vigoritza la seva voluntat en saber que tota persona existeix per a la santedat i la felicitat, encara que no ignora l'existència del dolor, de la injustícia, del pecat i de la mort.

L'esperança es recolza en la paciència i en la confi-

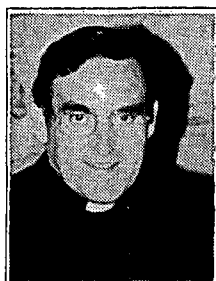
ança. En la paciència, i per això «esperar significa pròpiament seguir esperant, esperar amb obstinació, esperar quan ja tota expectativa raonable s'ha dissipat i la nit ha caigut» (Cabodevilla). Però també es recolza en la confiança. Sense oblidar que la nostra confiança sovint és un ressò de la que altres posen en nosaltres. Com en el cas d'una nena que va entrar a l'habitació on treballava el seu pare i li va demanar: «Escolta, sisplau, mira els deures que he fet.» El pare va recórrer el text amb la mirada. Era ple de faltes d'ortografia, però va somriure a la seva filla i li va dir que la pàgina era molt bonica, perquè els marges eren rectes i nets i la calligrafia era clara i es llegia amb facilitat. I va veure que havia fet bé en animar la seva filla quan aquesta li va respondre: «Gràcies. M'he esforçat molt a aconseguir-ho. La propera vegada treballaré l'ortografia.»

La nostra esperança arrenca d'una promesa de Déu. Promesa que està tota ella expressada en l'acte creador de Déu, amb l'amor amb què Déu, en crear, promet. L'omnipotència de Déu posant il·lusió en tota la creació i en la nostra personal creació és font d'una esperança immensa. Si no fos així, la creació cauria en l'absurd, ja que hauria d'admetre un Déu a qui se li escapa de les mans el seu projecte creatiu, conformant-se que existeixi

xi allò que ell no va pensar. És cert que no podem passar per alt el fet que Déu, en crear lliures les persones, acceptà la possibilitat que existeixi quelcom que ell no pensà: el pecat, la injustícia i l'abús.

Malgrat això, no podem oblidar que la creació neix d'un diàleg etern i permanent d'amor, ja que tot ha estat creat per amor al Fill. «Tot fou creat per Ell i per a Ell» (Ef. 1:16). I, quan la creació s'autocondemna a l'allunyament del Pare, Ell ja ha decidit reconduir-la al seu amor, enviant el seu Fill, perquè «tant ha estimat Déu el món que li ha donat el seu Fill únic» (Jo 3:16). Els fracassos —tan reals!— tant individuals com socials no poden engendrar un escepticisme universal amb relació a la capacitat d'obrar el bé —actitud que afecta no poques persones— ni justificar la renúncia a l'esforç. Perquè Déu, que pot fer-ho tot ell sol, demana la nostra col·laboració per a la nostra santificació i per a una millor marxa del món. I estem contents de col·laborar amb ell. També aquí «l'equilibri entre presumpció (o optimisme superficial) i escepticisme (o pessimisme) adquireix l'aspecte d'una conquesta contínua» (A. de Sutter). I agraïm també a Déu que no hagi escrit els nostres pecats sobre roca, sinó sobre la pols, a fi que desapareguin amb l'alenada del seu perdó.

Paraula i vida

La classe de religió enriqueix**Lluís Martínez Sistach**

Arquebisbe de Tarragona i Primat

Els pares tenen dret a demanar la classe de religió catòlica per als seus fills. Aquesta classe té molta importància per a l'educació, perquè l'educació que ofereix l'escola ha de ser integral i, per tant, ha de tenir present la dimensió religiosa i transcendent de la persona humana.

Hi ha unes preguntes sobre el sentit profund de la vida que cap educador no pot oblidar. El Concili Vaticà II diu que «l'enigma de la condició humana arriba al màxim davant la mort. L'home no sols és turmentat per l'augment del dolor i per la progressiva

dissolució del cos, sinó també, i encara més, pel temor de la desaparició perpètua». Som creats a «imatge i semblança de Déu»; Ell, que és etern, ha posat en cada persona humana la llavor de l'eternitat i, per tant, de la transcendència. L'Església afirma que l'home ha estat creat per Déu i per a un fi feliç més enllà de la vida terrenal.

En formalitzar l'acte de matricular un fill a l'escola, els pares catòlics han de demanar la classe de religió. Això és coherent amb la seva fe. L'escola ha de ser com la continuació de la família i és lògic que els pares catòlics desitgin que a l'escola els seus fills tinguin classe de religió.

Avui els infants i adolescents sofreixen un analfabetisme de cultura religiosa, i això incideix en el seu més aviat baix nivell de cultura general. La classe de religió contribueix que els alumnes puguin comprendre moltíssims continguts de la nostra història i de la nostra cultura, que estan teixides de continguts cristians. Dificilment es pot comprendre la nostra història, el nostre art i la nostra cultura si no es té un coneixement notable de la religió catòlica.

¿Què ofereix la nostra societat als adolescents i als joves? ¿Quins valors seriosos i autèntics presideixen la seva formació i educació? La classe de religió i de

moral catòliques són uns bons mitjans per oferir coneixements i valors espirituals que són indispensables per a aconseguir una autèntica i rica educació integral de la persona humana. Aquesta classe contribueix a una formació humanista que l'escola ha d'oferir i promoure. Pau VI afirma que «un humanisme tancat, impenetrable als valors de l'esperit i a Déu, podria aparentar triomfar. L'home pot organitzar la terra sense Déu, però, a la fi, sense Déu no pot menys que organitzar-se contra l'home. L'humanisme exclusiu és un humanisme inhumà».

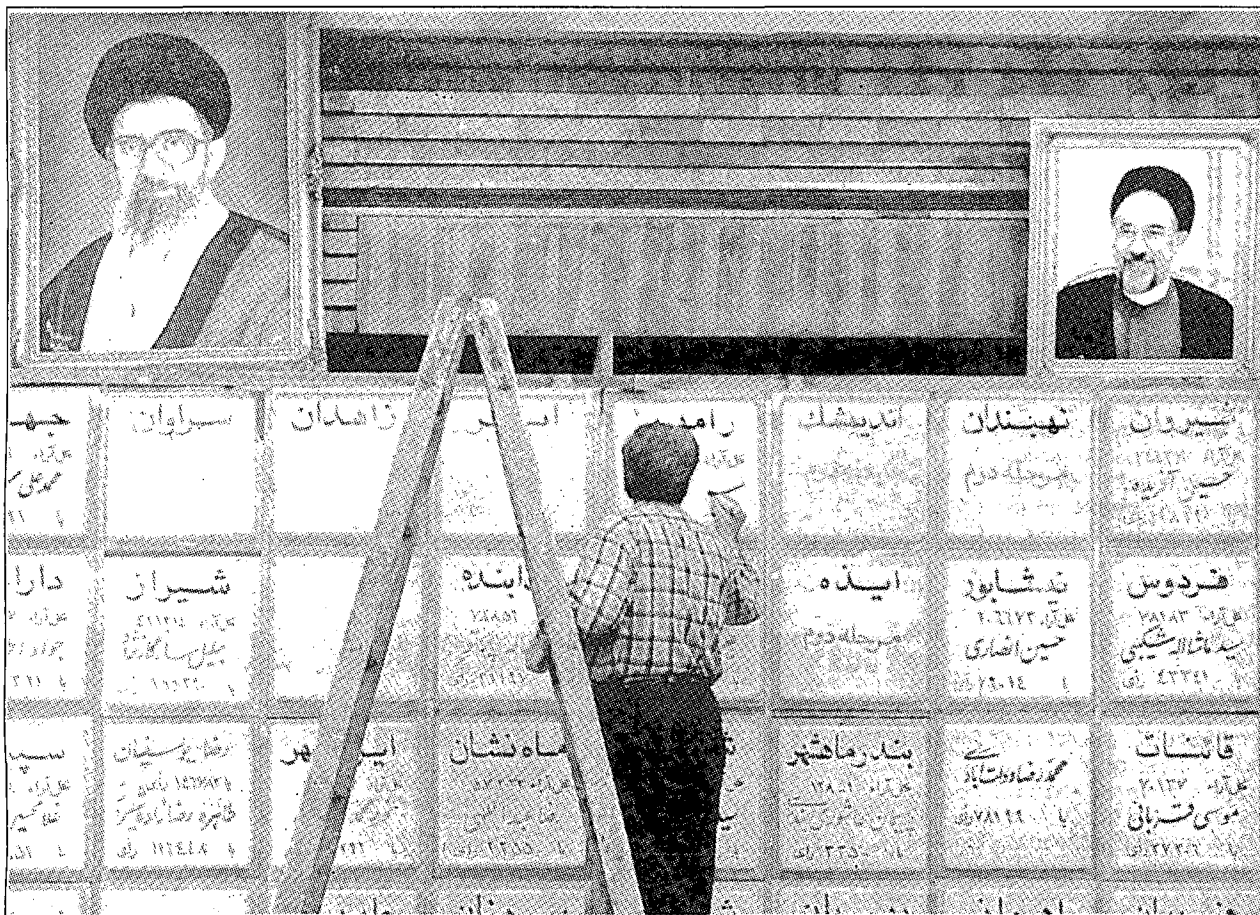
Els pares que no desitgen gens de formació religiosa per als seus fills o l'escola que no ho facilita, es poden preguntar si l'atracció de la joventut vers les sectes i els fonamentalismes no és una conseqüència d'haver ocultat quelcom tan normal i humà com és l'experiència religiosa seriosa. Perquè no podem oblidar que tots tenim una dimensió religiosa i transcendent.

Joan Pau II afirma que «els joves aspiren a trobar valors sòlids i permanents que puguin donar significat i finalitat a la seva vida. Busquen un terreny sòlid, un punt elevat on empeltar-se. L'Evangeli ens diu on podem trobar aquest terreny». La classe de religió hi ajuda.

opinió

Zoom

Foto de «El Periódico»

Un funcionari del Ministeri de l'Interior de l'Iran anota els resultats electorals en un gran tauler. Vint anys de revolució islamista, vint anys de rigorós cenyiment a les regles religioses més estrictes; han cansat el poble iranià que, únicament amb els vots com a arma, vol desfer-se de la fèrula que va imposar-li el difunt aiatol·là Khomeini després de destronar el xa Reza Pahlevi. Els entusiasmes del primer moment són ja molt llunyans, i el poble iranià aspira a una normalitat més d'acord amb el temps present, i lliurar-se de l'aïllament a què està sotmès el país per part de les potències occidentals.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Prohibit pensar

A l'Havana, poc després de ser alliberats per les autoritats cubanes gràcies a la pressió internacional, dos coneguts dissidents cristians han denunciat que van ser víctimes de persecució «per voler encoratjar un pensament independent a l'illa».

Héctor Palacios Ruiz, director del Centre d'Estudis Socials, i Oswaldo Payá Sardiñas, líder del Moviment Cristià d'Alliberament, han revelat que durant les hores de captiveri a les quals foren sotmesos, dos agents del govern els van advertir que no consentirien cap iniciativa independent.

«Per desgràcia, el règim de Fidel Castro no tolera un nou Concili Cubà ni que porti un altre nom, i així ens ho van fer saber», comenta Héctor Palacios. «No volen que ens reunim ni que canviem impressions sobre la vida política del país; el govern té por que els de l'oposició de

tot el país s'uneixin i es posin a pensar», afegeix Oswaldo Payá.

Aquests dos líders i d'altres coneguts van ser retinuts durant unes hores per la policia cubana perquè s'havien reunit per analitzar i estudiar un document encapçalat: *Tots units*. Cal dir que en ell es fa una referència respectuosa a la política social del mateix govern.

«Les propostes de *Tots units* són d'una importància cabdal per al futur del país», comenta Oswaldo Payá. Es tracta d'una mena de guia metodològica on es planteja una sèrie de conceptes d'indole estrictament pacífica. Els líders cristians i pacifistes van ser alliberats després de 12 hores d'interrogatoris i després que diverses cancelleries estrangeres i organitzacions internacionals que malden en defensa dels drets humans, demanessin la llibertat immediata al règim de Fidel Castro.

«Prohibit pensar». Quan es vol pensar pacíficament, prohibició i persecució. Quan no es pensa gens i s'actua, terrorisme i assassinats.

Té raó una padrineta del nostre país: «Vivim en un món molt estrany...»

Notes insignificants

Germà Adrià

Saber arromangar-nos

A l'Evangelí del diumenge novè, hi trobem novament la teva provocació i el teu escàndol, Senyor.

Tu sabbies, Senyor, que la Llei del dissabte era per als bons d'aleshores i encara més per als mestres dels bons, una cosa intocable. I aleshores, deixes que els teus acompanyants recullin espigues del camp i que se les mengin. Quin pecat!

I els bons t'ho recriminen. I els dones la teva sentència: «El repòs del dissabte ha estat fet per a l'home, no l'home per al repòs del dissabte...»

Totes les lleis es fan o cal fer-les per al bé de l'home. L'home mai no ha de ser esclau de les lleis. I les lleis més bones haurien de ser, sens dubte, les lleis de la teva Església. Les que ha inspirat el teu Esperit Sant.

El teu Esperit com pot inspirar lleis que mortifiquen o esclavitzin els homes?

I després, perquè ho tinguin més clar, dius a un paralític que s'aixequi, que estengui el braç... i el guareixes també en dissabte.

Tu, Senyor, perdins, te'n reies dels fariseus. Però ells, els bons complidors de la Llei, a causa de la teva provocació d'infringir el dissabte, decideixen eliminar-te...

Sempre, els escrupolosos complidors de la Llei han estat, són i seran integristes, puritans perillosos. Fins i tot, veiem com es mata amb tranquil·litat en nom de Déu, de la seva Llei.

Alguns sempre preferiran quedar-se asseguts a la missa, o complir amb recolliment la seva hora de pregària, abans d'ajudar algun pobre que els necessiti.

Tu ens ensenyes, Senyor, que hem de saber arromangar-nos l'hàbit a deshora si cal servir algú que tingui gana, un malalt o un drogoaddicte o un sense sostre.

I encara hi ha comunitats religioses i grups cristians als quals no se'ls pot demanar que interrompin la seva pregària, o que no mengin tan tranquils, o que deixin de veure plegats la televisió, com a pràctica de comunitat... perquè els reclama algun servei urgent.

Tot i que, malauradament, avui dia tot val per abandonar la missa o la pregària o alguna pràctica de la comunitat religiosa o cristiana.

Senyor, tu tampoc no vols això.

Tu vols un equilibri amb seny i sense estridències. Vols que l'atenció a la persona, sigui quina sigui, passi per davant del compliment d'un precepte, d'una norma o d'un costum.

Però també vols que anem a missa. Que passem hores de pregària. Que compartim el nostre sentit religiós amb la comunitat. Que tinguem les nostres hores reservades a escoltar-te o a lloar-te.

Dóna'ns, Senyor, aquest equilibri.

Que ningú no sigui esclau de la Llei.

Que ningú, en nom de la Llei, no trepitgi cap necessitat.

Però que ningú no abandoni amb excuses ridícules les seves hores de pregària o la seva assistència a missa, el teu banquet per a nosaltres.

Ni fariseus escrupolosos, Senyor. Ni esperant sempre una excusa per deixar de complir la Llei.

Punt de vista

Jordi Bassas i Ribalta
Escriptor i teòleg

La xenofòbia

Aquesta paraula que, per desgràcia, s'ha posat últimament de moda, és present en el Nou Testament i en els escrits dels primers pares, però en la seva antítesi. Allí no es parla de *xenophòbia* (odi al foraster), sinó, ben al contrari, de *philo-xenia* (amor al foraster, hospitalitat). I se'n parla com a una de les virtuts pròpies dels qui formen part del «poble sant», és a dir, l'Església. Sant Climent Romà, en la seva carta als corintis, hi insisteix: «Gràcies a la seva *philoxenia*, a Abraham li fou concedit un fill a les seves velleses.» Gràcies, també, a la seva *philoxenia*, Lot a Sòdoma (per «haver acollit àngels sense saber-ho», com precisa la carta als Hebreus), es va salvar del foc i del sofre que queia del cel. També gràcies a la seva *philoxenia* es va salvar Rahab, la prostituta que va acollir a casa seva a Jericó els espies de Josuè. En tots els casos, es tracta de l'hospitalitat entesa en el sentit d'acolliment i protecció dels *xenoi*, és a dir, dels forasters i estrangers.

Val a dir que en boca de sant Climent Romà, aquesta exhortació té un sentit molt especial i, de passada, diríem que molt actual. Hi ha indicis que aquell bisbe, successor de Pere, podia estar emparentat amb la família de Neró (alguns fins i tot han insinuat que n'era fill natural). Sigui com sigui, el cert és que la seva carta postula una obediència a les autoritats legítimes de l'imperi, que contrasta notablement amb el contingut de l'Apocalipsi de Joan, escrit a la mateixa època. Aquesta dimensió autènticament social i política de la seva carta, fa que la puguem llegir com llegiríem avui una encíclica, és a dir, com la veu de l'Església davant de la situació actual del món, sense condemnar res a priori però amb denúncies vigoroses davant de les situacions injustes. I els temps n'eren molt, de difícils: sota Domicià la persecució gairebé va ser tan cruel com en temps de Neró. Però, justament per això, el contingut serà de la carta encara té més valor. En proclamar el valor cristià de la *philoxenia*, de l'acolliment dels estrangers, exaltava alhora una de les virtuts de les quals el ciutadà romà acostumava a sentir-se més orgullós.

I, en certa manera, amb raó. Aquell imperi no tenia res a veure amb les caricatures de l'Astèrix i l'Obèlix. Malgrat la tirania d'alguns emperadors en particular, les estructures socials i polítiques de l'imperi eren d'un pluralisme insòlit a l'època. I un dels aspectes en què destacava més aquest pluralisme era el religiós. Sense aquest pluralisme, sant Pau no hauria pogut predicar la Bona Nova als gentils, ni Climent escriure la seva carta als inquiets corintis. Per això, podem dir sense dubtar que l'ètica de l'acolliment al foraster i, doncs, a l'immigrant, es troba als orígens mateixos de la nostra civilització, amb l'empelt del cosmopolitisme romà i l'universalisme cristià.

Què s'ha fet malbé, doncs, als nostres dies? Quin és l'origen dels brots xenòfobs i racistes en una societat de tradició, si més no, cristiana de nom? Potser allò mateix que Climent Romà veu que ha destruït les antigues virtuts de l'Església de Corint: el *zèlos* i el *phthonos*, duet de termes grecs que podem traduir perfectament com aquella enveja que s'origina arran d'un esperit d'emulació exacerbada. En termes actuals, seria el consumisme desenfrenat producte de l'angoixa per tenir allò que l'altre té. D'una banda, molts immigrants veuen en el país de destí només l'ocasió per emular el benestar aparent de les societats més riques. De l'altra, els amfitrions només veuen en els foravintuts la mà d'obra barata per emular els guanys desmesurats de l'anomenat *alt standing*. Un joc d'interessos inconsistents i contraposats que, a la curta o a la llarga, haurà de provocar el conflicte. «Per això, la justícia i la pau han quedat enrere, per haver abandonat cadascú el temor de Déu i haver deixat curta de mires la fe en Ell», dictaminava Climent als de Corint. Avui podria dir el mateix, perquè, per al cristià el «temor de Déu» és indeslligable del respecte a l'altre com a criatura seva i la pròpia fe en Déu no té cap sentit si no va acompanyada de la caritat que, com defineix Pau: «No gaudeix amb la injustícia, ans bé amb la veritat. Tot ho dissimula, tot ho creu, tot ho espera, tot ho tolera».

Es demana molt que la vella Europa retorni a aquells valors positius que ja reconeixien els antics romans i que el cristianisme va assumir com a propis? Penso que no. Penso que aquesta seria l'autèntica fidelitat als orígens i no pas el menyspreu sistemàtic de l'altre per raó de les diferències ètniques, culturals i religioses. El respecte a les lleis de cada país no és incompatible amb la *philoxenia* que els pares de l'Església propugnaven.

saber escoltar

Ecumenisme pas a pas (1)

Un jove estudiant em preguntava que li expliqués amb motiu de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians —que se celebra del 18 al 25 de gener de cada any— quin era el significat exacte del mot *ecumenisme* i si li podia dir quelcom del document, signat per luterans i catòlics, sobre la «justificació».

La pregunta del jove em semblà molt honesta. Ell ho és. I, per això, indaga la significació dels conceptes. Així pot parlar amb coneixement de causa. Amb termes encertats.

Convé situar-se en l'etimologia. *Oikoumene* és un mot grec. Forma part d'un grup de paraules que tenen relació amb *habitatge*, *permanència*... Per exemple *oikos* vol dir casa, *oikonomos*, administració, responsabilitat de la casa... I *oikoumene*, casa habitada, món conegut i civilitzat, univers. D'aquesta paraula en procedeix *ecumenisme*. El mot significa primàriament el *món habitat* on coexisteixen diversos pobles, amb llengües i cultures diverses. De manera que, per als romans, indica tots els pobles que accepten viure sota la seva civilització i política. Tanmateix, en el Nou Testament, la paraula obté un sentit novell: un món nou dirigit pel Crist.

Els fidels de l'alba del cristianisme, arrelats en l'ús romà

del terme, diran que «l'Església catòlica està estesa per l'*oikoumene*», és a dir, per l'imperi. El Concili de Constantinoble (any 381) denomina el de Nicea (any 325) «concili ecumènic» o universal. Designa les afirmacions doctrinals i els costums eclesials acceptats com a norma autoritativa i amb validesa universal a tota l'Església catòlica. I, a poc a poc, passa a designar, doncs, l'Església universal.

Actualment, en parlar d'*ecumenisme*, es fa referència a la recerca de la unitat dels cristians. Crist fundà una única Església. Tanmateix els cristians vivim escindits en diverses confessions: catòlics, ortodoxos i protestants. Al llarg de la història, per diversos motius, hi ha hagut divisions. Les antigues Esglésies orientals, en els segles v i vi, amb l'heretgia del monofisisme (en Crist només hi ha una sola naturalesa divina que absorbeix la humana), coneixen un primer apartament. La ruptura definitiva dels cristians de l'Orient cal situar-la al segle xi. El segle xvi té lloc el gran esquinçament de l'Església occidental: la reforma protestant i l'anglicanisme. Tots dos grups, durant els segles xvii i xviii, es fragmenten en moltíssims grups.

Joan Guiteras i Vilanova

a propòsit de...

De tractaments

Quan era molt petit vaig observar que alguns dels meus companys tractaven els seus pares de vostè. Quan descobrim que l'altre té coses que un no té, generalment sentim enveja, i això passa tant en l'àmbit material com en l'espiritual. Recordo que, en constatar-ho, em vaig sentir satisfet de tractar els meus pares com ells mateixos m'havien ensenyat, és a dir, de tu. En castellà pràcticament tan sols existeixen dos tractaments. Recordo que en alguna pàgina d'*El Quixot* el tractament de vós es considera com un cultisme.

En la mateixa llengua el tractament que s'utilitza en l'àmbit religiós, tant per a Déu com per a Sta. Maria o els sants, sempre és el de tu. Hi ha excepcions, com la que fora del text es diu amb sorna «per ser vós qui sou» i que pertany al «Senyor meu Jesucrist».

Quan vaig venir a Catalunya, sobretot quan vaig entrar al seminari, vaig topà amb el tractament de vós, comú entre el clergat. He de confessar que sempre m'hi vaig sentir incòmode i que ara constato que va en declivi.

Què dir del tractament entre els laics i el sacerdot? Fa anys, la gent gran tractava el capellà de vós, i el rector, de vostè. Els xicots del poble a tothom de vostè. Quan estava a la Llobeta i en les nostres trobades discutíem sobre molts assumptes, amb una honradesa no desprovista d'apassionament, un dia li va tocar el torn a aquesta qüestió. Hi vam dedicar tota una tarda. La conclusió va ser que el tractament adequat i cristià era el de tu i vam decidir acceptar-lo. Es va donar una moratòria per al món femení, no fos que hi hagués un escàndol (1C 8:9). Passat un temps, la moratòria es va acabar i el món no ens va caure pas al damunt i vam rebre moltes felicitacions per part de la gent d'inquietud cristiana «progre». Avui la cosa és massa comuna i, malauradament, no neix de conviccions profundes que comportin confiança i compromís.

Pensava això arran d'una carta que apareix en el núm. 1.065 de *Catalunya Cristiana* que reclama el tractament de vós per a la pregària cristiana en català. Em sorprèn que l'autor de la carta digui que ha consultat un lingüista, jo en el seu cas ho hauria fet a exegetes, teòlegs o místics. I dir que el gènere pot resultar un castellanisme em fa riure. Lamento discrepar, crec que la pregària ha de ser el resultat de la fe, motivada pel fervor i carregada d'esperança. La sintaxi, l'ortografia o la prosòdia, són qüestions sense cap importància davant de la sublimitat de la pregària. I, què més voldria jo que la gent pregués molt, encara que la seva expressió estigués plena de «xinesismes»!

Jo, que no sóc expert en cap de les matèries, però sí aficionat, m'atreveix a recordar Isaïes (65:2) i el simpàtic Osees (2:16-17) que per expressar la relació entre Déu i el seu poble, entre Déu i el fidel, utilitzen la imatge matrimonial. I jo no m'imagino uns enamorats, o uns esposos, que actualment es tractin de vós. Quan ens endinsem en el NT tan sols he de recordar el que deia quan comentava la paraula aramea *abba*. No m'imagino cap criatura als braços del seu pare que l'acaroni, li somriu i l'abraça, dient-li: «Us estimo molt a vós.» No és més oportú dir-li: «Sí que t'estimo, pare.»?

P-J Ynaraja,

Capellà del Montanyà (ynaraja@retemail.es)

Cartes del lector

Convergència i comunió

Sr. Director,

No es tracta d'un joc de paraules. Es tracta tan sols d'unes reflexions sobre alguns dels «nous moviments». (Opus Dei, Comunió i Alliberament, focolars, neocatecumenals, carismàtics...) de l'Església catòlica en aquest moment crucial de la nova evangelització del vell continent, a les portes del tercer mil·lenni.

A la butlla d'indició del Concili Vaticà II, el papa Joan XXIII augurava que el gran Sínode ecumènic fos per a l'Església com una «nova Pentecosta». A més de trenta anys del seu acabament, i havent conegut una crisi de «contestació» d'una estranya virulència, ens demanem: hi ha signes d'aquesta «nova Pentecosta» a l'Església d'avui? ¿No sembla més aviat submergida en un món occidental perfectament indiferent al seu missatge?

Sense pertànyer a cap d'ells, el Senyor m'ha fet conèixer una mica els «nous moviments» de manera directa a través d'alguns dels seus membres i no puc ocultar la impressió agraïda de contemplar un panorama meravellós, variat però convergent, atès que «hi ha diversitat de dons, però l'Esperit és el mateix» (1C 12:4).

FERRAN GUILLÉN, escolapi
Barcelona

Una tradició que es trenca

Sr. Director,

La vila de Cassà de la Selva té per patrona a la Mare de Déu de les Sogues, abans anomenada «de les Cordes». Que jo sàpiga únicament una altra Mare de Déu, la de Bellvís, porta la mateixa denominació, però amb una tradició diferent.

Segons la de Cassà, en un any indeterminat del segle XV, la pesta feia estralls a la vila. La mort rondava per cada casa. Sota el campanar, en un altar, s'hi venerava santa Maria i a Ella acudien amb fe els cassanencs. Inesperadament van sentir brandar les campanes i va acabar la pesta. Acudiren a donar gràcies a santa Maria i van trobar la imatge agafada a la corda d'una campana. Des de llavors, santa Maria va ser anomenada Mare de Déu de les Cordes. Aquí s'escriu «Sogues» sive Cordes.

Per recordar aquest fet el 8 de setembre el consistori acut a l'ofici que celebra la parròquia i l'alcalde, en el moment de

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

Hem rebut del nostre lector Florenci Crivillé i Estragués aquesta reflexió del catedràtic de Física i poeta David Jou sobre la pregària extreta del llibre *Per què i com prego*, de la Col·lecció Emaús del Centre de Pastoral Litúrgica, que ens ofereix amb el desig que pugui ser aprofitada per tothom.

Pregar

Em diuen que no Et parli, que ets només la llei abstracta d'un mecànic univers o la química secreta d'un cervell que no té ànima.

Em diuen que parlar-te és parlar sol amb mi mateix de desigs inassolibles, com en una antiga màgia.

Em diuen que m'enganyo.

Potser sí.

Potser sí que tot és fred i immensitat, un atzar cec que a les palpentes ens ha fet indiferent, sense sentit i sord del tot a tota súplica.

Ben mirat, la pau del món no arriba mai, la fam perdura, la maldat no troba límits i la mort escapça els dies de qui més desitja viure, malgrat tant pregar.

Però callar m'agrada tant!:

buidar la ment, anar baixant molt lentament en el silenci del desig, foragitar tot el tumult habitual, i restar mut com una pedra.

I llavors sento un escalf, un fonament, un índex de sentit, un excés, en mi mateix, d'altra presència que la meua,

i un desig d'escollir molt, com si morir no fos truncar, com si deixar fos adquirir, com si cedir fos afirmar, com si donar-se fos guanyar tot el triomf de la partida.

I llavors m'agrada unir la meua veu, obscurament, a tantes veus que han entonat, abans que jo, un cant semblant:

no sé si demanar però demano, per amor a la justícia, contra crims i crueltats, no sé si celebrar però celebro, per amor a una alegria que mereix no ser callada, no sé quines paraules podria fer servir i faig servir les que ja he dit quinze mil nits, que ja he cantat tres mil diumenges, que de petit van ensenyar-me.

No sempre la pregària és un cant ni una certesa: sovint és una cendra que conserva l'escalfor secreta d'un caliu.

No sempre la pregària m'arriba gaire endintre: sovint és rutinària, escèptica, cansada, feixuga de costums i desenganys.

Però prego cada dia, tot lligant un dia amb l'altre amb aquest fil de mots tenaços, de desigs perseverants, de fracassos superats, amb la inèrcia d'una llum que em va colpir per sempre i que m'acull encara.

DAVID JOU
Barcelona

la pregària dels fidels, puja al presbiteri i fa una oració de gràcies a la Mare de Déu de les Sogues pels beneficis rebuts durant l'any i demana que Ella continuï intercedint per tots els cassanencs.

A la festa de l'any passat això no es va

fer. Cassà és encara una població majoritàriament catòlica i els nostres edils no ho han tingut en compte. Cal suposar que algun dels nostres administradors encara és catòlic. Si el senyor alcalde no comparteix el sentit cristià dels seus represen-

tats, podria delegar-ho en un dels companys que pot sentir aquest esperit de germanor, caritat, solidaritat i religiositat com teneri molts cassanencs.

Era una tradició que recordava el vot del poble que van fer els nostres avantpassats quan la pesta s'havia apoderat del poble i van acudir a la Mare de Déu amb confiança. Un fet històric on, de ben segur, hi ha part d'imaginació. Hi ha tradicions que no s'han de perdre, com molt bé saben conservar molts pobles conscients del seu valor històric, encara que potser no combreguin amb les mateixes idees dels qui les van instituir. A Cassà de la Selva, per dissort, no ha estat així.

A Vós, Mare de Déu de les Sogues, us prego que no ho tingueu en compte. Som molts els cassanencs que us donem les gràcies per tot el que durant l'any 1999 hem obtingut i ens heu donat. Feu que en aquest 2000, any de Jubileu, per tant, any d'alegria i perdó, continuï la vostra intercessió i Cassà gaudeixi de prosperitat i no us oblideu dels que us obliden.

JOSEP BOSCH i MERCADER
Cassà de la Selva

Qüestió de dates

Sr. Director,

Voldria contestar la carta del Sr. Miquel Marco i Gol, publicada al número 1.062 de *Catalunya Cristiana*. La manera de comptar els anys en temps de Jesús era a partir de la fundació de Roma, o bé segons els anys que feia que regnava un rei o un emperador. Per exemple, «el segon de regnar l'emperador Neró». Als cristians dels primers segles no els feia cap gràcia haver de comptar els anys amb els noms d'aquells emperadors que els perseguïen. En el segle VI un cristià que es deia Dionís el Petit va intentar una altra manera de comptar els anys: a partir de l'any del naixement de Jesús. Es va posar a calcular-ho a base de combinar cronologies, però es va equivocar. Podria ser que Jesús hagués nascut quatre o sis anys abans.

MARIA GOMÀ
Manlleu

FE D'ERREADES

En el número 1.065 de *Catalunya Cristiana* vam publicar una carta titulada «De vós o de tu?» que va ser enviada des de Sabadell pel Pare Enric Dordal, escolapi. En l'esmentat número apareixia erròniament el nom d'Enric Dordal amb el tractament de mossèn.

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 905 988

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent

24 hores

Ens desplaçem a domicili

Tramitació d'enterraments

En cas de defunció,
què s'ha de fer?

Truqui al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

Preparar-se per a la festa de Pasqua (i 2)

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

A una setmana de distància del primer diumenge de Quaresma, urgeix que cada fidel cristià hagi pregat demanant a Déu la llum per seguir un camí quaresmal que el renovi en profunditat. Això comporta un examen de consciència (vegeu l'article precedent), però també una previsió de pràctiques que ajudin a millorar la «qualitat» de la pròpia vida cristiana. Potser és bo notar, d'entrada, que les pràctiques quaresmals no han de ser vistes com un parèntesi que es tanca tot just arribada la Pasqua, sinó com la intensificació pedagògica d'unes formes de vida que voldríem aconseguir.

L'aliment de la Paraula de Déu

És clàssica la referència quaresmal a l'aliment que és la Paraula de Déu. Ens ve de Jesús mateix, i de la seva experiència quaresmal. Farem quelcom aquesta Quaresma que ens porti a fer de l'Evangeli la llum de la nostra vida? Quan diem Evangeli, diem també tota l'Escriptura,

en aquest cas; però em refereixo al l'Evangeli recordant que, en aquest any jubilar, l'Evangeli ha tingut, des del començament, un protagonisme visible: l'entrada per la Porta Santa, l'entronització a la catedral...

Podem proposar-nos de participar en l'Eucaristia diàriament, o si més no llegir els textos de cada dia; podem fer-ho individualment o en família, en grup, en silenci o en comentaris compartits. Podríem promoure grups de lectura bíblica que fossin, més que cùrsets d'informació, també necessaris, reunió de creients per a la *lectio divina*, és a dir, per «escutar les Escriptures» com a Paraula de Déu? Una experiència així pot tenir el seu origen en la Quaresma, però hauria de continuar durant tot l'any.

El dejuni

Heus aquí una altra pràctica quaresmal, ben clàssica, que demana una actualització realista. La Quaresma del Jubileu pot ser una ocasió per repensar-la.

El dejuni —amb l'abstinència que s'ha d'entendre com un dejuni moderat— és una forma religiosa de relativitzar els béns materials; en la pràctica cristiana, és també una oportunitat per a la misericòrdia envers els germans: «Que l'abstinència dels qui dejunen es converteixi en aliment dels pobres» (sant Lleó). És també molt antiga l'assimilació entre els aliments i tota altra forma de satisfacció material.

En els nostres dies, no són poques les persones que s'imposen dietes estrictes per aconseguir finalitats ben poc transcendents: mantenir la forma en vistes de l'esport, aconseguir una figura més agradable o simplement la figura de moda, evitar el risc de malalties, etc. Si ens aturem a pensar-ho veurem que són les finalitats que, per analogia, ens porten al dejuni cristià: mantenir l'esperit lliure per a l'exercici espiritual, mostrar una imatge més clara del cristià que no es preocupa d'una manera absoluta d'allò que passa, evitar de caure en la gola i en la pesantor dels plaers immediats... D'al-

tra banda, tenim ben a la vora el testimoni dels fidels musulmans que ens donen cada any l'exemple d'uns dies de dejuni.

Però el dejuni quaresmal té una altra finalitat més original: la d'assemblar-nos a Crist, i preparar-nos pel menjar que ve del cel: Crist mateix. Així el dejuni de Quaresma és sobretot una preparació per a la festa pasqual.

Farem una seriosa revisió de la pràctica del dejuni en aquesta Quaresma? Deixarem de discutir si és o no actual, i ens decidirem a abstenir-nos del menjar com a testimoni del fet que cerquem un altre menjar? Deixarem de fer broma i fariseisme amb l'abstinència, preparant-nos suculents plats de peix els divendres, inclòs el Divendres Sant, i en canvi prepararem volgutament aliments senzills, sense refinaments, per a aquests dies? Serem capaços de controlar les despeses no necessàries, el temps dedicat a les diversions, televisió inclosa?

Si treballem per la «veritat» de la Quaresma, trobarem la «veritat» de la Pasqua.

petites homilies

Jesús allibera l'home

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Germans, al principi Déu ordenà que la llum resplendís d'enmig la foscor, i ara és ell qui ha resplendit en els nostres cors perquè irradiem el coneixement de la seva glòria, reflectida en Crist. La vocació del cristià, home o dona, és la d'amar-se de la llum de Crist i expandir-la, foragitant la foscor que tan sovint escanya la humanitat i ens fa esclaus de la por. En Crist som fills de la Llum. En som de debò? Deixem-nos il·luminar per Jesús i, amb ell, il·luminem el nostre món cansat i trist. Que respiri a lloure i somrigui sota la llum de la llibertat que ell ens ha portat.

Jesús és el gran alliberador de la humanitat. El Salvador, diem, i diem bé. Ell és la llibertat autèntica, que sempre està al costat i a favor de l'home i la dona. Per això s'ha volgut dir El-Fill-de-l'home. L'home típic, en expressió del venerable Torras i Bages. Perquè la persona humana, creada per Déu a la seva imatge i redimida per Jesucrist, esdevingui reflector de l'amor salvador —realitzador— de Déu. Vet aquí la lliçó que la proclamació de l'evangeli ens dona avui.

Sant Marc ens recorda dues escenes de l'activitat alliberadora de Jesús a favor de les persones concretes. Dues escenes d'enfrontament amb les autoritats religioses del seu temps. Dues lliçons també per a tots nosaltres, que convergeixen en un sol tema: el servei de la misericòrdia. Un dissabte Jesús passava pels sembrats. Els deixebles tenien gana. Tot passant, els seus deixebles començaren a collir espigues. La qual cosa era ben permesa per la Llei. Però era dissabte, el dia del repòs sagrat, i la Llei prohibia

«Els apòstols collint espigues en dissabte», il·lustració de Gustave Doré.

la violació d'aquest precepte religiós. Per això els fariseus se n'escandalitzaren. Com és que fan una feina que no és permesa en dissabte? Ho veuen com una tasca equivalent a la sega. En el conflicte entre el precepte religiós i la necessitat peremptòria d'unes persones afamades, es posen en contra dels necessitats i a favor de la interpretació rígida d'un precepte religiós. Jesús surt en defensa dels deixebles afamats i proclama sense embuts que donar menjar a qui té fam, no és sols una obra de misericòrdia, sinó de justícia, que està per damunt del precepte del repòs sabàtic.

En una altra ocasió, que també s'esqueia en dissabte, Jesús entra en una sinagoga per santificar com cal el dia de repòs. Hi havia un home que tenia paràlitzada la mà. Els fariseus l'espia a veure què faria. Jesús treu l'home de la multitud anònima i remarca la seva incapacitació de malalt. Posa't aquí al mig. Ara és al centre de l'atenció de tots els assistents. Llavors els pregunta: Què cal fer en dissabte, fer el bé o deixar de fer-lo, salvar una vida o deixar-la perdre? Davant del silenci confús dels qui volien perdre'l, se'ls mirà a tots, indignat i entristit pel seu engegament. I, valent, fent prevaldre la misericòrdia per sobre de la llei, es posa a favor del necessitat i el guareix. La lliçó ha estat donada i

és ben clara: Estimeu-vos. L'hem apresat? Els fariseus, no. Començaren a plantejar amb els partidaris d'Herodes com podrien fer-ho per matar Jesús. La veritat, l'amor i la llibertat fan nosa. També ara.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(Cicle litúrgic B; ferial I)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 1)

MARÇ

5. Diumenge

IX de durant l'any. Verd. Lectures: Deuteronomi 5:12-15 / Salm 80 / 2 Corintis 4:6-11 / Marc 2:23-3:6

ALTRES CELEBRACIONS: La Mare de Déu d'Àfrica. Sants, Teòfil b.; Geràsím, anac.; Adrià i Focas, mrs.

6. Dilluns

Fèria. Verd. Lectures: 2 Pere 1:2-7 / Salm 90 / Marc 12:1-13. BARCELONA i TARRAGONA: Sant Oleguer, bisbe (MLI) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Víctor i Victori, mrs. Santa Coleta, vg.

7. Dimarts

Santa Perpètua i Santa Felicitat, mrs. (MO) Vermell.

Lectures: 2 Pere 3:12-15a / Salm 89 / Marc 12:13-17

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gaudiós, b.; Eubul, mr.; Teòfil, b. Santa Teresa Margarida Reddi, vg.

Festa Major: a Santa Perpètua de Mogoda.

Comença el temps de Quaresma

(Ferial II - Salteri, setmana 4)

8. Dimecres

De Cendra. Morat. Lectures: Joel 2:12-18 / Salm 50 / 2 Corintis 5:20-6:2 / Mateu 6:1-6.16-18

ALTRES CELEBRACIONS: Dejuni i abstinència de carn. Sants, Joan de Déu, fundr.; Julià, arq.; Veremon d'Irache, ab.; Filemó i Arià, mrs. Santa Aurèlia de Niza.

9. Dijous

Fèria. Morat. Lectures: Deuteronomi 30:15-20 / Salm 1 / Lluç 9:22-25. (Es pot commemorar: Santa Francesca Romana). BARCELONA: es pot commemorar: Sant Pacià, bisbe.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gregori Nissè, b.; Dagobert, rei.

10. Divendres

Fèria. Morat. Lectures: Isaïes 58:1-9a / Salm 50 / Mateu 9:14-15

ALTRES CELEBRACIONS: Abstinència de carn. Sants, Melitó, Codrat, Dionís i Gai, mrs.; Macari, b.; Simplici, p. i Atalas, ab.

11. Dissabte

Fèria Morat. Lectures: Isaïes 58:9b-14 / Salm 85 / Lluç 5:27-32

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Eulogi, prev. mr.; Sofroni i Eutimi, bs. Santa Àurea de Vilavelayo (Oria), vg. ab.

Lectures bíbliques

Diumenge IX de
durant l'any

Cicle B

Lectura primera

Dt 5:12-15

Recorda't que havies estat esclau en el país d'Egipte

Lectura del llibre del Deuteronomi

Això diu el Senyor: «Guarda el repòs sagrat del dissabte, com t'ha manat el Senyor, el teu Déu. Durant sis dies treballa i ocupa't en les feines que calgui, però el dia setè és dia de repòs, dedicat al Senyor, el teu Déu. No us ocupeu en cap treball, ni tu, ni els teus fills, ni les teves filles, ni els teus criats ni les teves criades, ni el teu bou ni el teu asè, ni cap dels teus animals; ni els forasters que resideixin a les teves poblacions. Que els teus criats i les teves criades puguin reposar com tu. Recorda't que eres esclau en el país d'Egipte, i el Senyor, el teu Déu, te'n va treure amb mà forta i amb braç poderós. Per això el Senyor, el teu Déu, t'ha manat de celebrar aquest dia de repòs.»

Salm responsorial

80:3-4, 5-6ab, 6c-8a, 10-11ab (R.: 2a)

Entoneu càntics, tocant els tambors, les arpes sonores i les cítares.

A la lluna nova toqueu els corns anunciant la diada de lluna plena.

R. Honoreu Déu, la nostra força.

Així ho té prescrit Israel, és festa ritual del Déu de Jacob; un precepte que imposà als fills de Josep quan sortien de la terra d'Egipte. R.

Sento un parlar que m'és desconegut: Li he tret el pes de les espatlles, i els cabassos de les mans. Has cridat quan et veies oprimat. R.

No tinguis Déus estrangers, no adoris els déus dels pagans. Jo sóc el Senyor, el teu Déu, que t'he tret de la terra d'Egipte. R.

Lectura segona

2C 4:6-11

La vida de Jesús manifesta el seu esclat en el nostre cos

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, al principi Déu ordenà que la llum resplendís d'enmig de la foscor, i ara és ell qui ha resplendit en els nostres cors perquè irradiem el coneixement de la seva glòria, reflectida en Crist. Portem el tresor del ministeri que Déu ens ha confiat, com en gerres de terrissa. Així queda ben clar que aquest poder altíssim ve de Déu, i no pas

de nosaltres. Quan les contrarietats ens envolten pertot arreu, no quedem del tot encerclats; quan no sabem com escapar-nos, a la fi trobem la sortida; quan els qui ens persegueixen ja ens tenen a les mans, no quedem del tot abandonats; quan ens trobem per terra en la lluita, no arribem a perdre-hi la vida. Sempre i pertot arreu portem la mort de Jesús en el nostre cos, perquè també en el nostre cos es manifesti en el seu esclat la vida de Jesús. És ben bé així: nosaltres vivim, però per causa de Jesús, sempre estem a mercè de la mort, i així la vida de Jesús manifesta el seu esclat en la nostra carn mortal.

Al·leluia

Jo 17:17b i a

La vostra paraula és veritat, Senyor: consagreu-nos en la veritat.

Evangeli

Mc 2:23-3:6

El Fill de l'home és amo fins i tot del dissabte

Lectura de l'Evangeli segons sant Marc

Un dissabte Jesús passava per uns sembrats. Tot caminant, els seus deixebles començaren a collir espigues, però els fariseus deien: «Mira, com és que fan una feina que no és permesa en dissabte?» Jesús els respon: «No heu llegit mai què va fer David en un cas de necessitat, quan ell

i els seus homes no tenien res per menjar? No heu llegit, en la història del gran sacerdot Abiatar, com van entrar al temple de Déu, van menjar els pans sagrats, que només poden menjar els sacerdots, i en va donar també als seus homes?» I els deia: «El repòs del dissabte ha estat fet per al home, no l'home per al re-

pòs del dissabte. I per això el Fill de l'home és amo fins i tot del dissabte.»

[En una altra ocasió Jesús entrà en una sinagoga. Hi havia un home que tenia la mà paralitzada i ells esperaven a veure si el curaria en dissabte per poder-lo acusar. Jesús diu a l'home que tenia paralitzada la mà: «Posa't aquí al mig.» Llavors els pregunta: «Què s'ha de fer en dissabte, fer el bé o deixar de fer-lo, salvar una vida o deixar-la perdre?» Però ells callaven. Llavors se'ls mira tots, indignat i entristit pel seu engegament, i diu a aquell home: «Estén la mà.» Ell l'estengué i recobrà el moviment. Però els fariseus, així que sortiren, començaren a plantejar amb els partidaris d'Herodes com podrien fer-ho per matar Jesús.]

Barcelona

diòcesis

L'afectivitat en els joves

■ Religiosos de Catalunya va organitzar una trobada d'animadors de Pastoral Juvenil

BARCELONA.— El 19 de febrer passat va tenir lloc al Centre Salèsia Martí Codolar una trobada d'animadors i animadores de Pastoral, organitzat per la Vocalia de Pastoral Juvenil i Vocacional de la Unió de Religiosos de Catalunya (URC).

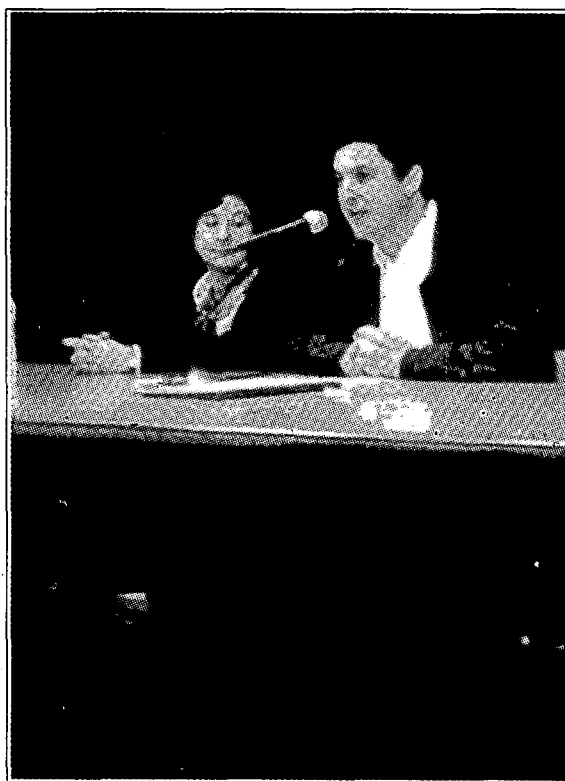
Va exposar el tema Margarita Bofarull Buñuel, religiosa del Sagrat Cor, metgessa i professora de moral de la Facultat de Teologia de Catalunya, i consiliària de CVX Berchmans. El tema tan suggestiu de *L'acompanyament de l'afectivitat dels joves*, i l'exposició dinàmica a càrrec d'un aponent amb molta experiència en l'acompanyament a joves, va fer que el nombre de participants arribés gairebé a cent. Predominaven en la trobada les religioses, però va ser també molt significativa la presència de laics i laiques compromesos a acompanyar grups de joves de catequesi de confirmació o altres grups d'orientació cristiana dins dels centres educatius.

Abans d'exposar el tema, Margarita Bofarull va fer uns aclariments. Quan diem joves avui parlem d'un paquet molt heterogeni que va dels 14 anys fins als 30. No és el mateix acompanyar un grup de joves que acompanyar individualment. Cal diferenciar entre els joves en un procés de fe i aquells que no en fan una explicació directa. En aquests dos tipus de joves, existeixen referències en l'àmbit de la sexualitat que són molt diferents segons les conviccions de cadascú. El que no podem creure, com pretenen amb freqüència els mitjans de comunicació social, és que la vivència sexual sigui neutra. Sempre que acompanyem una persona cal pensar que és un «regal», perquè ens regala el més preuat, la seva intimitat. D'aquí el gran respecte amb què hem d'apropar-nos-hi. Estem davant un terreny «sagrat», no podem violentar, ni forçar la seva intimitat. Hem de respectar també el ritme de cada jove. No fer interpretacions massa ràpides, tenir paci-

ència, perquè algunes vegades el jove tampoc sap com explicar el que li passa o necessita temps per fer-ho. No escandalitzar-nos mai del que ens expliquen, es tracta d'acompanyar-lo, no de jutjar-lo. L'acompanyant no és un jutge, tampoc el que ho beneeix tot. Un aspecte bàsic és la discreció. Saber guardar el secret. Si la persona no està segura, no confiarà el que té tancat a dins. Si per mil circumstàncies després que s'ha confiat, sospita que s'ha trencat el secret, s'ha acabat la confiança per sempre amb el perill que no cregui mai més en les persones, la qual cosa és un mal per a ella.

La religiosa del Sagrat Cor va partir del fet que la persona és un tot amb diverses dimensions i aquestes ens configuren. Entre aquestes dimensions hi ha la dimensió afectiva sexual, que és bàsica, és a dir, és el motor de la persona. Hi ha una frase del llibre dels Proverbis que defineix bé aquesta dimensió: «Sobretot vetlla el fons del cor, que d'allà surt la vida» (4:23). El cor simbolitza tota aquest dimensió afectiva, emocional, sexual.

En l'actualitat tendim a fer compartiments i alguns d'ells no s'obren mai. Així podem passar uns quants anys sent acompanyats i tractant amb freqüència temes sobre la dimensió de compromís, la dimensió professional, com Déu toca la meua vida comunitària, familiar, però gairebé sempre queda en última instància com Déu toca la meua butxaca o el meu sexe. Amb freqüència se separa fe i vida. En certs casos ni els mateixos joves en són conscients. Des de l'acompanyament hem de trobar el perquè i ajudar-los a formular i posar nom a les coses per poder creure en la veritat.

Bofarull, a l'esquerra, va exposar el tema.

Acceptar la pedra preciosa que sóc

Tots estem cridats a ser més del que som i ja ho som, ja que estem fets a imatge i semblança de Déu. En aquest sentit l'acompanyament és anar polint el diamant perquè brilli més. Tenint en compte que cada diamant té un tallatge diferent, que jo no puc canviar. He d'ajudar a acceptar la pedra preciosa que sóc i si vull ser-ne una altra, mai no seré feliç. A la vida, no se'n pot ajudar a créixer si no ho fem sobre una base real, perquè després el mirall de la realitat anirà dient la veritat.

Una cosa que pot ajudar en l'acompanyament és anar formulant preguntes perquè el jove les vagi responent ell mateix. No és necessari, si no es troba amb ànims, que ens les respongui. D'aquesta manera l'ajudem a adonar-se de quin és el motor

de la vida.

Hi ha un altre tipus de joves que no demanaran mai un acompanyament perquè les seves vivències els semblen vergonyoses, es troben atrapats a la vida i creuen que això que els està passant només els passa a ells i altres que diran que «és pecat, però m'agrada», volen i dolen alhora. És usual que en moltes ocasions hi hagi una gran confusió en matèria de sexualitat entre el jovent, o no acaben d'integrar-la, o tenen sentiments i afectes que creuen que no haurien de tenir, altres que no s'atreveixen a expressar per por de rebre una esbroncada. Sense beneir-ho tot com ja hem dit anteriorment, ells busquen en nosaltres una referència, cal que s'adonin que no són els únics que tenen proble-

mes d'aquest tipus perquè al cap i a la fi tots som de carn i ossos. Tots tenim sexualitat, tots tenim sentiments, i el que cal fer és anar canalitzant tot aquest cabal.

En alguns casos, els joves no expliquen segons quines coses per un cert desprestigi de la moral en temes d'afectivitat i sexualitat: què m'ha de dir l'Església sobre aquests temes? És de lamentar que s'equipari la moral a una càrrega, en lloc de veure-la com una pauta que orienta, o unes croses que m'ajuden a caminar dins del meu procés de creixement en una direcció concreta, és a dir, com a ajuda al creixement personal. Si la sexualitat és creada per Déu no podem dir que sigui dolenta perquè tot el que Déu ha creat és bo. El que passa és que hi ha molta desorientació en aquest tema i els que acompanyem hem de presentar propostes atractives i que donin plenitud. No podem orientar només a base de negacions.

Quan acompanyem joves, és bo preguntar-los com es formen en la dimensió sexual i afectiva, què fan, què llegeixen. En les respostes els que ocupen la major part són els mitjans de comunicació social. Aquests són els grans mitjans de formació de la joventut! Per què parlem dels mitjans de comunicació? Doncs perquè la pretesa neutralitat amb què tracten aquests temes és una fal·làcia. La sexualitat té una força que configura la persona; així, les vivències de la nostra sexualitat, de la nostra afectivitat, ens configuren d'una determinada manera. Tot ens construeix d'una forma o d'una altra.

M. Nuria Gaza, o.p.

Formació per a visitadors de malalts

EL MASNOU.— L'arxiprestat de la Cisa, que engloba onze parròquies de diferents poblacions del Maresme, organitza al llarg de tot el mes de març un curs de formació per a les persones que visiten voluntàriament els malalts. Titulat *La paraula s'ha fet home*, té la finalitat de reflexionar sobre el sentit del sofriment i de la mort des de la perspectiva de la reconciliació amb la malaltia i el dolor.

El curs, de quatre sessions en total, s'impartirà cada dimarts del mes de març, a dos quarts de vuit del vespre, a la parròquia del Pilar (av. Mare de Déu del Pilar, 51) del Masnou. La primera sessió serà sobre *Jesús de Natzaret: Bona Nova per a avui*, a càrrec de Marcel·lí Carreras, capellà del servei religiós de l'Hospital General de Manresa i pedagog; la segona sessió, impartida

pel claretià Ramon Caralt, membre del comitè ètic d'investigació clínica de l'Hospital de Bellvitge, s'engloba en el títol de *Com un qualsevol*; en tercer lloc, el metge Josep Pascual parlarà sobre *L'encarnació de Jesucrist en el món sanitari*, i, per últim, el rector de la parròquia de Sant Pere de Premià de Dalt, Josep Colomer, aprofundirà en el tema *Acompanyament al malalt en els darrers moments*.

Tot i que els participants no s'hi han inscrit prèviament, Mn. Josep Fàbregas, vicari de Sant Pere del Masnou i membre organitzador, té la referència de l'edició passada, en què van participar una trentena de persones. El curs s'adreça a membres de les comunitats cristianes, a malalts, a membres dels equips parroquials de Pastoral de la Salut, a voluntaris i a religiosos sanitaris. (C.C.)

Barcelona

La missió del prevere en la societat

■ Signes d'esperança en les IV Jornades d'Apostolat Seglar celebrades a Tiana

TIANA.— Els dies 22 i 23 de febrer van tenir lloc a la casa d'espiritualitat Maria Immaculada de Tiana les IV Jornades d'Apostolat Seglar per a Preveres de l'arxidiòcesi de Barcelona. *L'anunci de la presència de Déu a la realitat, responsabilitat de la missió del prevere* va ser el tema al voltant del qual van girar les

jornades, convocades per la Delegació general d'Apostolat Seglar. «El conjunt d'aportacions dels participants», destacava Mn. Antoni Matabosch, delegat general d'Apostolat Seglar, «va ser realista i esperançat alhora, gens derrotista; hi ha signes d'esperança».

Mn. Antoni Matabosch va comptar fins a 57 els preveres que van participar en les jornades i va destacar l'assistència de l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles, i de dos dels seus bisbes auxiliars, Mons. Joan Carrera i Mons. Joan-Enric Vives. Tot i la valoració positiva de la trobada com a lloc de comunió eclesial i d'ajuda als capellans en la seva tasca pastoral, Mn. Antoni Matabosch no es va poder estar de destacar que «voldríem que hi hagués més gent, perquè la intenció d'aquestes trobades és que siguin un lloc d'una clara diocesinitat; és a dir, que estiguin obertes a tothom per crear una veritable comunió diocesana».

Aquestes jornades s'emmarcaven en la línia expressada pel Concili Provincial Tarragonense —«sentim el goig d'anunciar l'Evangeli del Regne de Déu, i el vivim en la nostra societat concreta, marcada per la secularització i pel pluralisme, i en la prepa-

Bisbes i preveres es van reunir a Tiana.

ració del nou mil·lenni que ja és aquí» — i en la celebració del Jubileu. El tema d'enguany, doncs, volia contribuir a la reflexió sobre les diverses actituds que es prenen davant de la societat de la qual formem part i sobre com el prevere fa, i ajuda a fer, la lectura creient d'aquesta realitat.

Amb el punt de partida que «el tràfec de

la vida diària sovint fa difícil contemplar amb prou profunditat els fets i les situacions que ens envolten, amb una mirada que vagi més enllà de la immediatesa, que ens empenyi i ens hi faci descobrir Déu», les jornades pretenien amb les aportacions de tots els participants «aprofundir en la missió del prevere fent camí amb els laics al mig del món».

El programa de les jornades es va estructurar en tres ponències, una reflexió personal, reunions en grup per aprofundir en els temes i la celebració de l'eucaristia.

La primera ponència va anar a càrrec de Mn. Mateu Terrats, membre del Secretariat del Consell Presbiteral, que va parlar d'*El prevere i els canvis de la nostra societat*, tals com la secularització, la increença i la indiferència, i l'emergència de nous moviments religiosos. Seguidament va parlar de les diferents actituds que els preveres prenen davant d'aquesta situació: de desànim, els uns, i d'esperança els altres, de manera que accepten les coses tal com són i miren de treballar per l'anunci del Regne amb esperança.

El segon dia de les jornades va ser el torn de Mn. Bartomeu Taulé, vicari episcopal de Mallorca, que va parlar de *L'anunci de la presència de Déu en la vida i en la missió sacerdotal*. Mn. Taulé va apuntar a l'actitud de fons que pren el prevere per fer una lectura creient de la realitat actual d'acord amb quatre punts: som estimats pel Pare; hem trobat i hem optat per Jesús; aquesta opció per Crist és una opció de Creu, que porta a la resurrecció però que és de Creu, i que creiem en l'Esperit que ens ha estat passat.

Mn. Bartomeu Taulé va prosseguir a la tarda amb una aportació més pràctica per respondre a la pregunta: *Com vivim els capellans aquest anunci i com ho transmetem als laics que tenim a la nostra cura pastoral*. «La gent va considerar molt important», explica Mn. Antoni Matabosch, «el fet que només es transmet el que un mateix viu. En la mesura que ho vivim, doncs, ho podem traspuar». (C.C.)

EDITH STEIN

Una vida per a la veritat

Exposició fotogràfica
del 6 al 10 de març

Inauguració
dia 6 de març
a les 19.00 h.

Entrada lliure

Abat
Oliba

c/ Bellesguard, 30
08022 Barcelona
Tel. 932 540 900

TARRAGONA

Mitjans de comunicació i família

La conferència va tenir lloc a la sala d'actes de la parròquia de Crist Rei.

REUS.— La sotsdirectora de *Catalunya Cristiana*, Gemma Morató, va pronunciar una conferència a Reus el 14 de febrer sota el títol *Els mitjans de comunicació i la família. L'Església hi té quelcom a dir?* La xerrada va tenir lloc a la sala d'actes de la parròquia de Crist Rei de la capital del Baix Camp, que es va omplir de públic per escoltar les reflexions de la Gna. Gemma Morató, reusenca i feligresia de l'esmentada parròquia, al voltant de la incidència dels mitjans de comunicació audiovisuals i escrits en el marc familiar. La conferenciant va ser presentada pel rector de la parròquia de Crist Rei, Mn. Eduard Arrufat, el

qual va fer esment del bon record que Morató ha deixat entre la comunitat parroquial.

La periodista, en una exposició amena i planera, va establir una mena de decàleg per assimilar en el si de les famílies un mitjà tan influent com és la televisió. Posteriorment va abordar temes com ara la globalització o bé l'ús de les noves tecnologies com Internet. Finalment, Gemma Morató es va referir al tractament que rep l'Església a través dels mitjans d'informació general i al paper del setmanari *Catalunya Cristiana* com a vehicle complementari de la premsa diària que aprofundeix en la informació i la cultura religiosa. (J.B.)

Vic

Mons. Guix rep els pares de Joaquín J. Martínez

■ S'establirà un dia concret a tot el bisbat per pregar pel condemnat a mort als EUA

VIC.— El dimecres dia 16 de febrer va tenir lloc una entrevista entre el bisbe de Vic, Mons. Josep M. Guix, i els pares de Joaquín José Martínez, el noi condemnat a mort a Miami. A l'entrevista també hi van ser presents els representants de diverses entitats que li ofereixen el seu suport.

Amb l'objectiu de donar a conèixer la situació en què es troba Joaquín José Martínez i demanar-li suport, els pares del noi van visitar dimecres el bisbe de Vic, en un viatge a Catalunya que els ha portat a parlar també amb el president de la Generalitat, Jordi Pujol, i amb l'alcalde de Barcelona, Joan Clos, entre d'altres.

Durant l'hora i mitja que va durar l'entrevista els presents van conversar sobre l'existència de la pena de mort, actualment al món, i sobre la lluita per la seva eradicació.

La trobada va servir per engegar noves actuacions de sensibilització a favor de J. J. Martínez, de 28 anys, que en tot moment ha declarat la seva innocència davant dels fets que se li imputen. La justícia nord-americana va atribuir al noi un doble homicidi ocorregut a l'octubre del 1995, i des de fa tres anys la seva vida transcorre en l'anomenat corredor de la mort.

Entre altres coses, en la reunió es va apuntar com a procediment més directe fer arribar qualsevol tipus de petició en relació amb el cas a la Conferència Episcopal Espanyola i a la Conferència Episcopal Tarraconense. Seguint les recomanacions del bisbe, la petició s'enviarà no a títol personal, sinó en nom de totes les entitats i les associacions que han mostrat el seu suport.

En el cas de l'entrevista amb el bisbe de Vic, a més dels pares hi eren presents Margarita Sopena, Maite Garcia i Laia Berenguer, del Moviment Pro J. J. Martínez, de Sant Feliu de Codines; la presidenta de l'ACAT (Associació dels Cristians per l'Abolició de la Tortura), Isabel Roura; Montserrat Vilaseca i David Salas, membres de la Comunitat de Sant Egidí, que ha portat a terme una campanya per a la moratòria de la pena de mort arreu del món, l'advocat i membre d'Amnistia Internacional Eduard Vicente, i Mn. Jordi Castellet, de la parròquia de Sant Hipòlit de Voltregà.

Mons. Guix es va comprometre a informar del cas la Comissió Episcopal de Pastoral Social de la Conferència Episcopal Espanyola, la qual en repetides ocasions ha fet gestions amb l'estranger per treure de problemes legals joves espanyols. El bisbe va recordar que precisa-

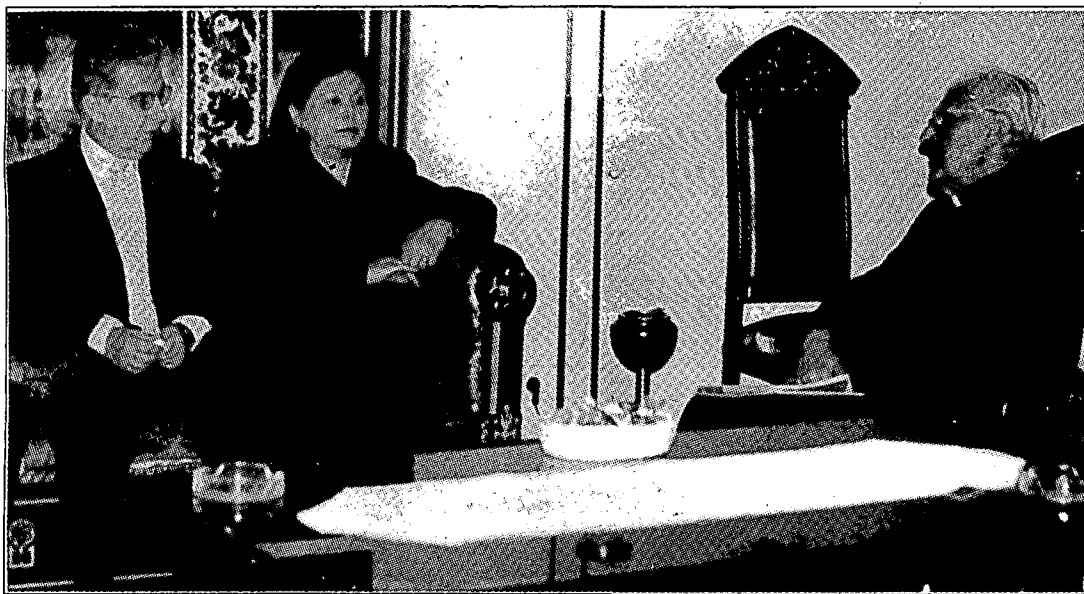
ment aquesta comissió, de la qual ell és actualment vocal, està preparant un document que demana mesures de gràcia per a tots els presos.

Pregària dels fidels

Una altra iniciativa que compta amb el beneplàcit del bisbe consisteix a establir un dia concret, a tot el bisbat, per pregar pel noi empresonat a Miami. La petició la va fer el pare, Joaquín Martínez, després

Per la seva banda, l'advocat que dona suport a la família quan aquesta es troba a l'Estat espanyol, Eduard Vicente, va informar que s'havien enviat documents escrits a les conferències episcopals americanes i al governador de l'Estat de Florida.

Els pares del noi van denunciar la «hipocresia social» que permet que unes persones «a qui nosaltres hem votat facin possible lleis que permetin la pena de mort» i van expressar el desig de «ser l'última família que es troba amb aquest problema». Els pares van qualificar la seva lluita de «difícil» a causa dels «interessos creats», però acompanyada per la gran quantitat de persones que els donen suport.

El bisbe Guix amb els pares de J. J. Martínez.

d'explicar que «pregar ens ha servit de molt». El llavors bisbe de Menorca, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta —actualment bisbe de Lleida—, ja va acceptar establir un dia de pregària pel noi que es proposarà, igual que el del bisbat de Vic, pels volts de Sant Josep.

Mons. Guix va descartar, en canvi, la possibilitat d'adreçar-se ell personalment als bisbes nord-americans, per considerar-ho «poc eficaç», alhora que va recordar que el Govern espanyol no té competències en la situació dels presos als Estats Units.

Consideren que el seu fill viu en una situació privilegiada en comparació a altres persones que es troben davant de les mateixes perspectives i que «van morint a poc a poc», segons va especificar la mare, Sara Pérez.

«La lluita serà llarga»

Per la seva banda, el bisbe de Vic va encoratjar els que treballen contra la pena de mort tot i que va opinar que «la lluita serà llarga», i va esmentar el llarg camí que en el seu moment van precedir també

les lluites socials i laborals. Entre els aspectes que darrerament han aconseguit sensibilitzar l'opinió pública, el bisbe Guix va assenyalar la campanya en contra del deute extern dels països de Tercer Món i un «progrés notable a favor de la pau i en contra de la guerra».

El viatge dels pares de J. J. Martínez a Catalunya es produeix pocs dies després que s'ha sabut que el president dels Estats Units, Bill Clinton, estudia la suspensió de la pena de mort a escala federal.

La reflexió s'ha imposat després que el governador de l'Estat nord-americà d'Illinois va aplicar una moratòria a causa de l'elevat nombre d'errors que afecten el sistema judicial. En aquest mateix sentit, poc abans, el Tribunal Suprem dels Estats Units havia suspès una execució a Alabama. Pel que fa a les xifres, indiquen que la majoria de condemnats a mort als EUA formen part de minories socials, fet que també és vist amb certa preocupació. Des que es va restablir la pena capital el 1996 es calcula que 75 persones han estat executades de manera errònia, mentre que unes altres 80 han pogut demostrar la seva innocència.

Els pares de J. J. Martínez no perden l'esperança, especialment quan els bisbes d'EUA s'han pronunciat en contra de la pena de mort. També agraeixen al papa Joan Pau II la seva petició pública de clemència per aquest cas concret tot i que matisen que «el que volem no és clemència sinó justícia».

En aquesta llarga espera, no falten els moments per a la reflexió i la formació, com el que va tenir lloc el mateix dimecres dia 16 de febrer al vespre a la capella de Sant Llútz de Barcelona en el marc de la campanya internacional «Moratòria 2000 per l'abolició de la pena de mort al món», organitzada des de la Comunitat de Sant Egidí. L'acte va consistir en una taula rodona en què van prendre part Francesc Casares, president de la Federació Catalana d'ONG pels Drets Humans, i els pares de Joaquín José Martínez.

Fàtima Alemany

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places.

Tel. 934 274 453

COSM

AGÈNCIA MATRIMONIAL

Si es troba sol o sola **cerqui la seva parella amb les màximes garanties.**

Dirigit per una psicòloga amb 24 anys d'experiència.

Les nostres psicòlogues **l'informaran gratuïtament i sense cap compromís.**

COSM. c/ Balmes, 64 3r 2a (xamfrà Aragó). 08007 Barcelona
Tel. 934 877 180 - Fax 934 877 148
Girona, Lleida i Tarragona: 902 113 812

SIGNUM)))

TREU EL MILLOR SO DE LES CAMPANES

Automatització

Rellotges

Campanes

Inhibidors
de llamps

noves i
carillons

Garantia
Total

Pressupostos
tancats

Telefax 93 416 17 98 e-mail: signum@coac.net

DES DE
1979

ELS PREUS
MÉS
AJUSTATS

Els turistes visiten la catedral dedicada a la Santa Cinta

Tortosa, orgullosa de la seva seu diocesana

El riu Ebre és el gran tresor dels tortosins. Els íbers i els romans ho sabien. Els àrabs i els medievals van conquerir l'antiga *Iulia Ilercavonia Dertosa* per tal de dominar al gran Ebre. Però Tortosa és més que la fortalesa que defensa el pas de les aigües del riu. Per no dir més, la ciutat tarragonina és la seu de la diòcesis de Tortosa des del 1150; però, a més, té una de les catedrals més boniques de Catalunya.

Text: Miriam Botí Hernández
Fotos: Daniel Codina

Fa sol. La gent passeja pels carrers tortosins amb el diari en una mà i el pa acabat de fer a l'altra. Els rètols indiquen quina és la direcció correcta per arribar a la catedral mariana. Un capellà saluda una senyora i acarona a un nen que se'l mira somrient. Això vol dir, que no falta gaire. Unes passes més... guaita-la!

Un grup de turistes escolta amb el cap inquiet les explicacions d'un guia. «La catedral es va construir damunt dels emplaçaments de l'antiga catedral dels segles VI al VIII. Però d'aquesta construcció només conservem algunes restes del mur i finestres. Més tard, el papa Adrià IV, va començar a edificar la primera església posterior a la conquesta cristiana...» Els turistes es barregen entre els tortosins que van a missa de dotze.

«La catedral romànica va ser reemplaçada per l'actual. Precisament, la primera pedra es va col·locar el 1347. Les obres es van fer a consciència i amb molta paciència», comenta el guia al grup de turistes que comencen a desfil·lar cap a l'interior del temple de Maria. Al mateix temps, el guia explica que la planta general de la seu és del mestre Antoni Guasc (1345) i la traça exterior de l'absis de Benet Basques. Curiosament, l'edifici gòtic va començar seguint el model francès.

Un cop dins de la catedral tortosina, l'art gòtic i la llum de les espelmes provoca l'admiració del grup de turistes. «Com poden observar, el doble deambulatori origina, no cinc naus, sinó tres i així, resten les dels extrems on situen les capelles. Bonic, oi?», afegeix el guia tot disculpant-se per les obres de restauració que amaguen part del temple.

El retaule major i políptic de fusta policromada (1351) presidit per la Mare de Déu de les Estrelles, patrona primitiva de l'antiga seu, roba totes les mirades. De sobte, una noia jove del grup turístic alça la mà i pregunta: «Què són aquelles portes tan boniques?» El guia no triga massa a entendre que parla de les portes amb pintures atribuïdes a Francesco d'Orvieto i que són una de les primeres mostres de l'estil gòtic a Catalunya. Voltant una de les naus laterals, s'aturen a la capella barroca de la Mare de Déu de la Cinta (1672-1725) que va ser projectada per Dídac Vidal i Josep Medina. Però la curiositat dels turistes no s'esgota i el guia comença a explicar el prodigi de la Mare de Déu de la Cinta que va tenir lloc el 1178 durant la nit del 24 al 25 de març: «Aquella nit va baixar la Santíssima Verge, precedida per un cor d'àngels i acompanyada de sant Pere i sant Pau, al presbiteri d'aquesta catedral. Llavors, va cridar un sacerdot i li va dir: "En prova d'amor que us tinc, us dono aquest cingol de què vaig cenyida, teixit per les meves mans, i el deixo sobre aquest altar." A partir d'aquell moment, els tortosins, agraïts, van construir la catedral i quan les dones han de ser mares acudeixen a la Mare de Déu de la Cinta perquè són molts i notables els beneficis rebuts per la seva intercessió.»

Com a dada curiosa, el guia comenta als turistes que el cor, obra de Cristóbal de Salamanca, va ser bombardejat el 1937 però que no cal patir, perquè s'ha restaurat gairebé tot i s'ha instal·lat l'antic dormitori dels Canonges. El grup encuriolit avança dirigint-se al claustre, escolten les anotacions del guia que explica que els grans tresors de la catedral tortosina són un tapís medieval del Sant Sopar, atribuït a Josep Ribera, una arqueta àrab de fusta i iveri, l'argenteria de l'altar major i el petit dels dos reliquiàries de la Cinta.

La visita s'acaba amb un apunt del guia: «Recordin que l'exposició d'art sagrat serà a tota la nau esquerra, l'absis i la sagristia major, i podran visitar-la a partir de l'1 de març i fins al 31 de juliol. Per cert, no oblidin que estan convidats a la festa popular dedicada a la Mare de Déu de la Cinta del primer diumenge de setembre on se celebra un solemne Pontifical i es fa la famosa processó per homenatjar la nostra patrona. Ha estat un plaer acompanyar-los; Déu-vos-guard.» El grup de turistes es dispersa pels carrers tortosins buscant un bon lloc per dinar. Ja no fa tant de sol. Ni la gent passeja pels carrers de Tortosa amb el diari a la mà i el pa acabat de fer a l'altra. En canvi, els cartells sí que indiquen com tornar a casa. Però la gent prefereix aturar-se a una botiga de records per comprar una figureta de la Mare de Déu de la Cinta, titular de la catedral de Tortosa.

Tortosa

Festa de sant Francesc Gil de Federich

TORTOSA.— La Federació del Comerç de Tortosa i la Delegació diocesana de Missions van organitzar el 13 de febrer la festa de sant Francesc Gil de Federich (Tortosa, 1702 - Tunkin, Indonèsia, 1745). Aquesta figura es presenta com un frare dominic, ben preparat en lletres i ciències religioses tant en els Reials Col·legis de l'Orde de Predicadors de Tortosa com després a Barcelona.

Va ser professor de Teologia i membre de l'Acadèmia de Belles Arts. Ja a les Filipines es va dedicar de ple a l'evangelització. Per tot aquest currículum és presentat com a expert en relacions humanes. El canonge Giner, impulsor de la seva devoció, ha tingut l'encert d'involucrar el gremi de comerciants i també els missioners diocesans i els seus simpatitzants en una mateixa festa.

El bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, va llegir una homilia davant de l'assemblea de fidels, comerciants, autoritats i capellans concelebrants. Va destacar que «Gil de Federich és tota una expressió de la força humanitzadora de l'Evangeli, de la seva capacitat d'abolir fronteres que divideixen els homes. En realitat, aquest respecte per cada ésser humà, per la seva dignitat, es pot anomenar Evangeli. Un missatge de gran actu-

alitat en aquests moments conflictius en què ens trobem i en què estem cridats a acollir els estrangers, els diferents, a impulsar una cultura en què el respecte a cadascú no sigui una paraula buida sinó un fet concret».

I, ja pensant en els oients botiguers i els seus familiars, els va dir: «El món del comerç és un món d'intercanvi, però també necessita punts de referència ètica per no convertir-se en un cuc que va destruint a poc a poc la vida humana, que implica confiança mútua i el bé de cada persona.»

Per fi i tenint presents els missioners i els membres de la Delegació diocesana de Missions, va dir: «Els cristians no hem rebut la fe només per a nosaltres mateixos, sinó per comunicar-la als altres tot acompanyant-la d'aquells valors que neixen d'una humanitat renovada, com són la misericòrdia, la pau, la justí-

cia, el respecte a cada persona. En aquest dia recordem el qui a Tunkin, implicat en la situació conflictiva que vivia el país, va donar testimoni del Crist, va tenir el coratge d'obeir Déu abans que els homes. Un testimoniatge que va posar de manifest que la llibertat sempre és el fruit més noble de la Veritat.»

Després de la comunió, el delegat de Missions, Mn. Joan Enric Reverté, va explicar el sentit de fons de l'any jubilar: cal posar l'èmfasi en l'ajut als més pobres. La sorpresa va ser l'anunci que seguint aquesta línia es podria «peregrinar» a Hondures. En definitiva, a les acaalles del gran Jubileu, al novembre, una dotzena de diocesans sensibilitzats amb el bisbe com a capdavanter aniran a la diòcesi de San Pedro Sula (Hondures). Durant quinze dies compartiran experiències de fe amb una Església jove. És més, deixaran un signe jubilar en línia de promoció: la diòcesi de Tortosa hi construirà un centre polivalent, situat en un barri pobre de la capital. Veus més agosarades diuen que tot acabarà en un agermanament entre totes dues diòcesis. Que així sigui!

J. Blanc i Bahima

Jubileu de malalts i agents de pastoral sanitària

TORTOSA.— El diumenge 20 de febrer es va celebrar la tradicional festa evocadora de Lourdes amb la peregrinació jubilar de l'any de gràcia del Senyor. Van respondre a la convocatòria els hospitalers i els devots de la Mare de Déu de Lourdes, els malalts i els vells, la Frater i altres agents de la Pastoral de la Salut. Es va seguir el ritual de l'any jubilar, que implica concentrar-se prèviament en una *statio*: a Tortosa, a la parròquia més antiga, la de Sant Jaume de Remolins. La processó dels pelegrins va pujar a la catedral per una rampa nova, ja que encara no és transitable el claustre reformat. El conjunt de pelegrins ha estat el més nombrós dels celebrats fins ara. Es van omplir totes les naus, els altars laterals i fins i tot el presbiteri va ser cedit als fidels.

«Tots som cridats a contemplar el rostre de Jesús diví, samarità de les ànimes i els cossos», es va dir en l'homilia, «en el qual els cristians que sofreixen descobreixen la possibilitat d'ofereir-se a Déu i als altres. I els qui gaudeixen de salut troben motius i forces per fer-se pròxims dels seus germans...». «El Jubileu», es va prosseguir, «ens invita a renovar la nostra vida, i també a donar gràcies a Déu per tantes persones que, guiades pel desig d'imitar el Crist, han posat en marxa iniciatives per alleugerir el sofriment. Pensem en Santa Maria Rosa Molas i les seves religioses de la Consolació. I per descomptat, agrair el diari però intens servei de tants professionals de la salut: infermers, metges i investigadors i els responsables dels serveis sanitaris». (J.B.B.)

**Vine a
cantar
amb Mn.
Soler!**

Catalunya Cristiana
et convida a assajar cants de
Quaresma i Pasqua

els dimarts
29 de febrer
7 de març
14 de març

de les 19.30 a les 21.00 hores
a les Dominiques de la Presentació
del c/Rosselló, 240 (Barcelona)
Metro: DIAGONAL, línia verda i blava

Cal apuntar-se al telèfon 934 905 988
(Srta. Elena).

Inscripcions gratuïtes

Tarragona

Carmelites vedrunes, 150 anys de servei a Falset

FALSET.— La parròquia de Falset torna a estar de festa, i el motiu és la celebració dels 150 anys de la presència i del servei de les Germanes Carmelites de la Caritat a la capital del Priorat (1850-2000). És així que santa Joaquina de Vedruna, amb aquell cor generós que la portava a resseguir tots els camins de la nostra terra, ella que «volia posar remei a les necessitats de tots els pobles», arribava el dia 5 d'abril del 1850 a Falset.

Quan va marxar hi va deixar una comunitat de germanes que es feien càrrec de l'atenció del sant hospital; la mateixa comunitat organitzava un centre d'ensenyament públic per a nenes. A mitjan segle XIX l'accés de les noies a l'ensenyament públic era un fet escàs, i més al Priorat. L'any 1870 es va construir el Col·legi del Carme, que va impartir l'ensenyament a generacions i generacions de falsetanes. Així va ser fins al curs 1983-1984. L'acció educativa del Col·legi del Carme ha configurat indubtablement la cultura i el sentit cristià de la parròquia. Tanta llavor d'Evangelí sembrada durant aquesta munió d'anys ha donat i dona encara el millor fruit.

Durant aquests anys les germanes

també van crear (1951-1979) el centre llar-escola per a l'acolliment d'infants, fills dels miners de Bellmunt, i a partir de l'any 1989 es va crear un Centre Residencial d'Acció Educativa, dependent del Departament de Justícia, que acull infants i adolescents de manera temporal. A més, les germanes sempre han col·laborat i col·laboren encara en els diversos serveis de la parròquia: catequesi, litúrgia, atenció als malalts i ancians...

És a través d'aquesta història, que encara perdura, que les germanes han anat concretant la seva fidelitat al carisma de santa Joaquina, amb un gran sentit de presència i d'arrelament a la realitat del nostre poble. Ho han viscut amb un gran amor i amb l'estil de servei

humil. Tots els falsetans saben que a la casa de les germanes hi trobaran sempre la porta oberta. No és estrany que siguin tan estimades per tots els falsetans, elles formen part de la seva història. Aquesta presència és encara més significativa perquè és l'única comunitat de vida consagrada de tota la comarca del Priorat.

La comissió dels 150 anys de les germanes vedrunes a Falset prepara tota una colla d'accions per tal de commemorar aquesta efemèride no com una celebració del passat, sinó com una voluntat de viure el present de cara al futur, sempre ple de promeses i de possibilitats. El diumenge 27 de febrer es va celebrar l'eucaristia d'obertura del 150è centenari i el goig encara va ser més gran perquè la germana Lourdes Clotet i Parcerisa celebrarà les noces d'or de la seva professió religiosa. La celebració va comptar amb la presència de molts fidels i de moltes germanes de la congregació, entre elles la germana provincial, Carme Lleyda.

Mn. Rafael Serra

Rector de Santa Maria de Falset

URGELL

El bisbe Joan ha peregrinat a Jerusalem

LA SEU D'URGELL.— Des de l'1 fins al 10 de febrer el bisbe d'Urgell, Mons. Joan M. Alanís, va visitar Terra Santa i va tenir contactes ecumènics amb les esglésies d'Orient.

A Istanbul, primera etapa del viatge, Mons. Martí va ser rebut pel patriarca Bartolomeu, president de les esglésies ortodoxes d'arreu del món. El bisbe Joan va qualificar la trobada «d'acolliment ecumènic molt elevat». Totes dues personalitats van mantenir una llarga conversa privada, es van intercanviar obsequis i van celebrar un acte de pregària.

En la segona etapa del viatge el bisbe Joan va peregrinar a Jerusalem, on va ser acollit pel patriarca melquita i va celebrar entrevistes amb el vicari patriarcal i el delegat de Mitjans de Comunicació Social del patriarcat llatí.

El bisbe Joan es va interessar particularment per la situació dels cristians a Palestina, les relacions d'Israel i Palestina, l'estatut de Jerusalem i la visita del papa Joan Pau II a Terra Santa. Naturalment són els temes que ocupen els primers llocs de l'actualitat religiosa a Terra Santa. Mons. Martí va visitar els Llocs Sants i va guanyar les gràcies jubilaris de l'any 2000.

L'ecumenisme i la celebració de l'any jubilar presidien el pelegrinatge del bisbe Joan, que va preferir viatjar sol per no sotmetre's a programes massa densos i pesats. (A.M.)

EDIBESA

12 VIDES DE JESÚS

HOMENATGE AL SENYOR, EN L'ANY 2000 DE LA SEVA ENCARNACIÓ

Conèixer Jesús és entrar en la Vida: Aquesta és la vida eterna: que et coneguin a tu, l'únic Déu veritable, i al teu enviat, Jesucrist, deia Jesús al Pare. I per ajudar a aconseguir-ho, a més dels Evangelis, hi ha les Vides de Jesús. D'entre les millors, Edibesa ha seleccionat 12 Vides de Jesús, que apareixeran durant els 12 mesos de l'any 2000, amb una presentació excel·lent.

Diversitat d'estils, de nivell cultural, de llenguatge, d'enfocament (exegètic, històric, espiritual, literari, divulgatiu, periodístic), perquè els diversos membres d'una PARROQUIA, d'una COMUNITAT, d'una FAMÍLIA, tinguin la «seva» Vida de Jesús, adaptada al seu gust i a les circumstàncies.

Vida de Jesucristo según el Evangelio, del P. LAGRANGE.
Obra clàssica de les Vides de Jesús. XII + 545 pàgs.
2.900 ptes. (gener, 2000).

La más antigua Vida de Jesús. Diatessaron de TACIANO,
del segle II. 259 pàgs. 1.750 ptes. (febrer, 2000).

Vida de Cristo, de FRAY LUIS DE GRANADA.
L'elegància del millor castellà, la unió del gran mestre d'espiritualitat, 2.200 ptes. (març, 2000).

Jesucristo, de L. DE GRANDMAISON.
Fidelitat, erudició, bellesa, intuïcions genials, 3.500 ptes. (abril, 2000).

Vida de Jesús, según los Evangelios sinópticos, de J. SALGUERO.
La més actual; 2.300 ptes. (maig, 2000).

Nuestro Señor Jesucristo según los Evangelios, de L. C. FILLION: «La vida de Jesús més completa»,
2.400 ptes. (juny, 2000).

Memorias de un reportero de los tiempos de Cristo, del P. Carlos M. HEREDIA. Fidelitat. Es llegeix com una novel·la, 3.900 ptes. (juliol, 2000).

Vida de Nuestro Señor Jesucristo, del P. Remigio VILARIÑO.
La més popular a Espanya, 2.900 ptes. (agost, 2000).

Les quatre últimes està previst que esdevinguin les més cèlebres: G. Papini, F. Mauriac, F. M. Willan, Ricciotti, etc.

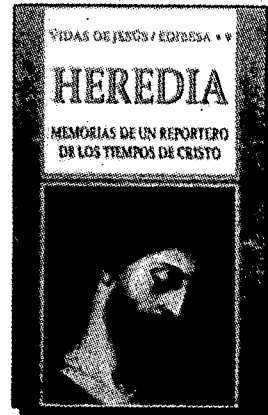
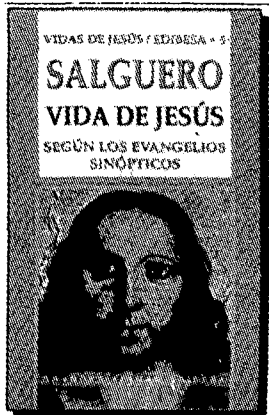
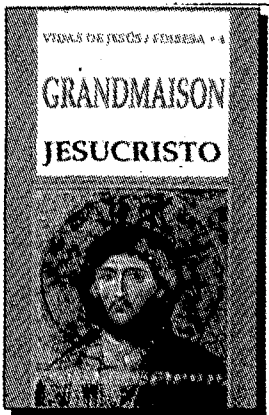
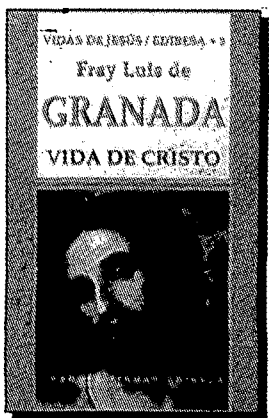
MANERES D'ADQUIRIR LES 12 VIDES DE JESÚS

- Per subscripció, preu de cadascuna: 1.500 ptes. Total: 18.000 ptes. Sol·liciteu la vostra subscripció directament a EDIBESA!
- La col·lecció completa, a partir d'octubre del 2000: 24.000 ptes.
- Cadascun, al seu preu, es calcula que les 12 costaran: 35.000 ptes.

Comandes a la vostra llibreria habitual o a: EDIBESA, Madre de Dios, 35 bis - 28016 Madrid •

Tel. 913 451 992, Fax 913 505 099

E-mail: edibesa@planalfa.es • Web: <http://www3.planalfa.es/edibesa>

Lleida

Agrupació de les Blanques

■ L'Acadèmia Mariana vol aplegar les dones amb el mateix nom que la patrona de Lleida

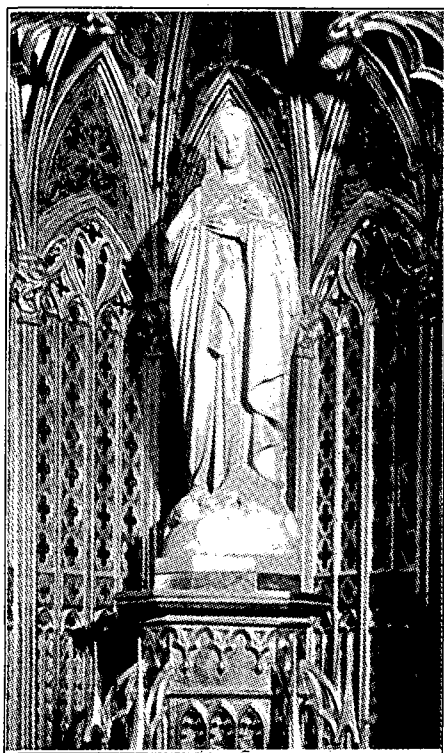
LLEIDA.— L'Acadèmia Mariana de Lleida acaba de crear l'anomenada Agrupació de les Blanques. Hi poden pertànyer totes les nenes i les dones que portin aquest nom en honor de la Mare de Déu de l'Acadèmia, proclamada patrona de Lleida pel papa Pius XII l'any 1945, a petició de l'alcalde i en nom de tota la ciutat.

La Pontifícia i Reial Acadèmia Mariana de Lleida és una de les cinc acadèmies marianes que avui hi ha al món i la segona en antiguitat. Fundada l'any 1862, el papa Pius XI li va atorgar el títol de Pontifícia i el rei Alfons XIII, el de Reial. És a la vegada l'única institució a Espanya que porta, avui per avui, aquests dos títols.

Aquesta Pontifícia i Reial institució ha tingut i té encara avui una influència notable en el culte i la devoció mariana, des de mitjan segle XIX fins avui, especialment a Catalunya i Espanya. Aquesta influència es deu principalment a les seves publicacions marianes (més de 500 llibres) i als certàmens literaris dedicats a diverses advocacions marianes, celebrats anualment des de l'any 1863 (llevat del període 1936-1940). El darrer va tenir lloc el 3 d'octubre i va ser dedicat a la Mare de Déu de Loreto, patrona del poble de Llardecans, a la comarca del Segrià.

Les altres acadèmies marianes són a Roma i a l'Equador. A la ciutat eterna n'hi ha tres: la Pontifícia Acadèmia de la Immaculada, fundada l'any 1835; la Pontifícia Acadèmia Mariana Internacional, fundada l'any 1946, i l'Acadèmia Mariana Salesiana, la darrerada'elles, nascuda l'any 1950. La cinquena acadèmia mariana es troba a la ciutat de Quito, Equador, i va ser fundada l'any 1962.

L'Acadèmia Mariana de Lleida vol aplegar ara totes aquelles dones que portin el nom de Blanca, nom popular pel qual es coneix la patrona lleidatana i titular alhora d'aquesta institució mariana i acadèmica. Totes elles seran a la vegada reconegudes com a sòcies acadèmiques, amb el seu corresponent diploma

La Mare de Déu de l'Acadèmia, patrona de Lleida.

acreditatiu, i podran participar en una trobada anual que es farà a la seu de l'Acadèmia Mariana, així com en tots aquells actes culturals, musicals i marianes, peregrinacions, excursions i altres activitats i actes religiosos que l'Acadèmia organitzi durant l'any.

El director de l'Acadèmia Mariana, Mn. Salvador Gené, ha manifestat que ja s'han fet diverses inscripcions en aquesta novella Agrupació, a la qual poden pertànyer totes les Blanques de Lleida, Catalunya i Espanya. Segons l'Acadèmia i d'acord amb el cens, només a Lleida

El nou bisbe visita el Palau de Maria

La seu de l'Acadèmia Mariana de Lleida, coneguda popularment pel Palau de Maria, va rebre el 9 de febrer passat la visita del nou bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, que acompanyat pel director, Mn. Salvador Gené, va visitar totes les dependències, la seva biblioteca, així com el seu jardí interior.

Mons. Ciuraneta va iniciar la seva visita a l'oratori de la titular i patrona de la ciutat, la Mare de l'Acadèmia o Verge Blanca (pel color blanc de la talla de fusta). Alhora el nou bisbe va contemplar les magnífiques pintures murals de caràcter marianes que decoren les voltes, fetes pel pintor tortosí Manuel Marqués, entre els anys 1870-1871. Motiu pel qual aquest oratori ha estat qualificat com la capella sixtina de l'art marian.

ciutat són 625 les dones que porten aquest nom. A les altres demarcacions el nom de Blanca correspon, generalment, a l'advocació mariana de la Mare de Déu de les Neus, amb la seva festa el dia 5 d'agost, com és el cas de la festa de la Blanca a Vitòria. La festa de la Mare de Déu de l'Acadèmia o Verge Blanca de Lleida se celebra el dia 2 d'octubre, si bé actualment no és dia festiu a la ciutat com n'havia estat fins als anys setanta.

Per poder informar-se i formalitzar la inscripció a l'Agrupació de les Blanques, es pot fer a la seu d'aquesta institució mariana, al carrer Acadèmia 17, amb el codi postal 25002 de Lleida, o bé al telèfon 973 268 029. També poden fer-ho a la cadena Cope, a la mateixa adreça, o al telèfon 973 279 434 de Lleida.

Jordi Curcó

Suport de Mons. Ciuraneta a la beatificació de Francesc Castelló

LLEIDA.— El nou bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, ha manifestat el seu total suport a la causa de beatificació del jove màrtir lleidatà Francesc Castelló i Aleu i el desig que l'Església reconegui oficialment el seu martiri. «Francesc Castelló és un magnífic exemple per als cristians d'avui.»

El bisbe va fer aquestes manifestacions als membres de la comissió promotora de la seva beatificació, que, encapçalats pel vicepostulador de la causa, Mn. Gerard Soler, van ser rebuts pel prelat al palau episcopal de Lleida. Mons. Ciuraneta es va interessar per les accions i les activitats de la comissió, a la qual va encoratjar a seguir treballant perquè ben prompte el jove màrtir pugui ser declarat venerable.

Cal recordar que el nou bisbe de Lleida, en l'homilia de la missa de presa de possessió a la catedral de Lleida del 19 de desembre passat, ja va esmentar Castelló Aleu, juntament amb els altres màrtirs i sants lleidatans com santa Teresa Jornet i el P. Palau, com a testimoni i exemple per als cristians.

La comissió va lliurar al bisbe Ciuraneta el llibre de la biografia del màrtir, escrit pel monjo de Montserrat P. Romuàld Díaz, i el darrer butlletí publicat, que es fa ressò del suport que l'esmentada causa ha rebut també del cardenal-arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles, que va fer arribar a Roma una carta per interessar-se per aquest procés. La Universitat Ramon Llull i l'Institut Químic de Sarrià, d'on va ser alumne Francesc Castelló, es van sumar darrerament als esforços per la seva beatificació.

El bisbe Ciuraneta va enaltir la tasca de donar a conèixer el testimoniatge d'aquest jove màrtir lleidatà. «Exemple», va dir, «d'una coherència cristiana que el va portar fins al lliurament de la seva pròpia vida». Francesc Castelló va ser afusellat al cementiri de Lleida el 29 de setembre del 1936, tenia 22 anys. El seu procés de beatificació, iniciat a Lleida l'any 1958, es troba actualment molt avançat a Roma. (J.C.)

TERRA
PELEGRINATGE

SANTA
AL PAÍS DE JESÚS

Amb els franciscans, custodis dels Sants Llocs

Vol regular - Hotels i residències religioses - Pensió completa

VISITANT: Jerusalem, Betlem, Jericó, Qumran, mar Morta, Tabor, llac Tiberiades, Natzaret, Cafarnaüm, etc.

Dates:

Del 14 al 21 de juny

Del 12 al 19 de juliol

Del 16 al 23 d'agost

Altres pelegrinatges:

Del 25 d'abril al 4 de maig
(Ruta de sant Pau - Turquia)

Del 31 de maig al 7 de juny
(Ruta de sant Pau - Grècia)

De l'1 a l'11 d'agost (Jordània - Sinai - Terra Santa)

Inscripcions i informes: Delegacions de Terra Santa

c/ Santaló, 80 - 08021 Barcelona - Tel. 932 092 090 / 932 092 388 i Fax 932 022 757

BALCLIS
SALA DE SUBHASTES

DES DE 1979

**COMPRAVENDA DE PINTURES I ANTIGUITATS
AL COMPTAT**

PINTURA CATALANA I ANTIGA
MOBLES
JOIES I PLATA...
ANTIGUITATS

**VALORACIONS PER A TESTAMENTÀRIES.
GESTIÓ DE VENDA**

**VALORACIONS GRATUÏTES PER A SUBSCRIPTORS,
CONGREGACIONS I PARRÒQUIES**

C/ ROSSELLÓ, 227 - 08008 BARCELONA

932 175 607
932 377 663

Missions

Impressions d'una visita al nord del Camerun

■ Sacerdots barcelonins en terra de missió

«A sants i minyons no prometsis si no dons.» Aquesta dita catalana va ser la causa que fes el viatge a Àfrica juntament amb Mn. Francesc Romeu. Havíem promès a Mn. Jordi Mas, que ha passat més de la meitat de la seva vida al Camerun, concretament trenta-vuit anys, i a Mn. Ciscu Pausas, que fa ja tres anys que hi és, que els aniríem a visitar al Camerun. Amb sinceritat us confesso que mai no donaré prou gràcies a Déu per haver estat fidel a la meua promesa.

Durant quinze dies del mes de gener hem estat al cor d'Àfrica. Concretament al nord del Camerun, a la frontera del Txad, i molt a prop de Nigèria. Si ho mireu al mapa us adonareu que és al centre del continent. És la missió que regenten els dos capellans de Barcelona. El lloc de la missió és Blangoua, al costat del riu Txari, molt a prop del llac Txad. Juntament amb Mn. Jordi i Mn. Ciscu hi ha un jove cooperant, Daniel Ruano, i a la missió hi viu també Felicitè, natural del país. Els ajuda durant sis mesos l'any Mn. Fèlix Miquel.

Quan vas a visitar els missioners, tens un gran avantatge respecte dels viatges de turisme, ja que convius amb la gent del país, i pots adonar-te de tot allò que passa desapercebut si fas un itinerari convencional. Del primer que t'adones és de la gran pobresa. Vam aterrar a N'Djamena, la capital del Txad. La misèria és present arreu. Acostumats al que és una capital europea et costa creure que et trobes en una capital d'Estat. De N'Djamena vam anar al Camerun, a Blangoua. A Àfrica les tribus són molt importants allà n'hi ha dues, els «tokoto» i els àrabs.

És una població d'uns quatre mil habi-

tants. No cal dir que manca el més mínim, no busqueu allà el que aquí creiem que és bàsic per viure amb dignitat. No hi ha aigua corrent, ni electricitat, ni cap tipus de sanitari. L'índex d'escolarització és molt baix, només va a l'escola un 27% de la població. La zona pateix una gran desertització (com que la llenya és molt important per fer foc, s'han arrencat molts arbres). Una de les feines de la missió és

un dispensari i molt més. I sobretot fan present l'Església i animen les comunitats. Els cristians queden molt aïllats enmig d'una societat predominantment islàmica.

És una zona de clima de sabana, o subsahariana, on la majoria de la població és musulmana. La presència del cristianisme ha arribat amb els missioners barcelonins. Cal dir que el cristianisme en general

Mn. Ciscu Pausas al mercat de Blangoua (Camerun).

potenciar la construcció de pous i plantar arbres per ajudar a la forestació. Segons ens van dir, aquestes darrers anys n'han plantat més de deu mil.

A més de Blangoua, la missió atén altres grups de poblacions, Makari Fotokol, i dos poblets als quals cal anar-hi amb piragua pel riu, un recorregut de dues hores... Els missioners han promogut multitud d'obres. No les puc descriure totes, les més importants són: les escoles, un centre professional per a joves, una llar per a mares, està en vies d'inaugurar-se

a tot el Camerun és molt recent. A la diòcesi de Yagoua, diòcesi on pertany la missió, tot just fa cinquanta anys de la primera conversió, cosa que fa que siguin esglésies molt joves.

Estic content d'haver fet aquest viatge per molts motius, miraré d'exposar-ne alguns.

És sempre gratificant visitar els companys que viuen lluny de casa i que fa temps que no veus. Visitar-los en el lloc on treballen. T'adones molt més que és important tot el que fan. Em semblava que

coneixia prou el lloc, ja n'havia vist fotografies, n'havia parlat amb ells en les seves vingudes a Barcelona. Us asseguro que estava a les beceroles del que és Àfrica. Cal trepitjar el terreny, parlar amb la gent, contemplar la seva manera de viure. Hi ha realitats que difícilment es poden explicar, s'han de veure.

Un altre fet és subratllar que m'he adonat com l'Evangeli pot ser Bona Notícia. L'Evangeli és salvació. En una cultura que té moltíssimes coses positives, n'hi ha també d'altres que són negatives, com la infravaloració de la dona, el valor del sentiment en el matrimoni. L'anunci de Jesucrist els porta un veritable alliberament.

L'Església de Barcelona té un deute amb aquests companys. Gràcies a ells, la nostra Església és missionera. Els capellans de Barcelona que estan a missions, se senten, perquè ho són, membres del presbiteri barceloní. No volen aparèixer com unes persones que han marxat a terres exòtiques perquè els agrada l'aventura, sinó que hi són perquè amb el suport de tots els creients de la nostra diòcesi porten la Bona Nova de Jesús en uns territoris que necessiten ajut.

També m'he adonat que no és certa l'afirmació que sovint es fa, que no cal anar a missions per fer el bé, que aquí a casa nostra també hi ha molt camp per a treballar. És cert que entre nosaltres hi ha un Quart Món, que està ple d'indigència, i que aquí fan falta molts capellans, però no és la riquesa el que hem d'aportar, sinó que hem de compartir també la nostra misèria. I siguem sincers, malgrat les moltes mancances que hi ha aquí, les nostres esglésies, en comparació amb les d'allà són privilegiades.

Finalment, quan es demana ajut material i pregàries per a les missions, fem-ho. Ells són els nostres germans i necessiten la nostra col·laboració. Sovint em vaig preguntar estant al Camerun, per què he nascut a Europa i aquests no? Gratuïtament hem rebut molt, gratuïtament ho hem de donar.

Josep M. Jubany i Casanovas

Laics missioners, per què no?

Les delegacions de Missions de Catalunya i Balears organitzen, un any més, les Jornades de Reflexió i Pregària a Sant Daniel que estan destinades a joves d'entre vint i trenta anys que es vulguin plantejar la seva vocació cristiana i missionera. És tracta d'uns dies, des del Divendres Sant al matí fins al dilluns de Pasqua al migdia, que aquests joves tenen l'oportunitat de reflexionar amb altres joves com ells en un clima de pregària en el monestir benedictí de Sant Daniel (Girona).

Temes com la vocació a la Bíblia, naixement i etapes d'una vocació, què és un missioner laic i què és un cooperant... són els que rebran més atenció. El grup de joves és reduït, cosa que permet a la vegada fer unes sessions de treball més personalitzades i compartir amb els altres d'una manera més dinàmica.

Durant aquests dies es dona una informació àmplia i detallada de tot el que fa referència als missioners laics: organismes a través dels quals es pot anar a fer un servei cristià a missions; d'altres grups a partir dels quals es pot fer un servei de cooperació, i la importància que té formar grups de missions i Tercer Món aquí, a les nostres parròquies i moviments.

Durant aquests darrers vuit anys més de vuitanta joves d'aquestes edats han seguit aquestes jornades. Alguns, una quinzena, han estat o estan treballant com a missioners laics en algun dels països de missió; als altres, la majoria, aquestes jornades els han servit per renovar a fons la seva vida cristiana i missionera des d'aquí, des de les nostres parròquies i moviments, tot formant grups de missions o de Tercer Món.

Durant aquests dies compartim també amb les monges del monestir benedictí de Sant Daniel les seves pregàries i, sobretot, la litúrgia pròpia de la Setmana Santa i de la Pasqua. Són elles les que ens ajuden en la preparació d'aquesta litúrgia i van al capdavant amb els seus cants i participació. És una oportunitat gairebé única de seguir amb profunditat les celebracions litúrgiques d'aquests dies.

Aquells joves que se sentin cridats a dedicar uns dies a la reflexió i pregària durant la propera Setmana Santa poden, doncs, dirigir-se a la Delegació de Missions de la seva diòcesi per demanar els programes més concrets i les condicions per participar-hi.

Pere Carreras

Treure tot el suc als medicaments

■ L'Associació Humanitària Doctor Josep Trueta recull fàrmacs usats per ajudar famílies del Tercer i Quart Món

Molts dels medicaments, després d'acabar un tractament, es guarden en un calaix fins a la propera ocasió. L'Associació Humanitària Doc-

tor Josep Trueta recull milers i milers de quilos de medicaments per evitar que acabin a les escombraries. La major part d'aquests fàrmacs

han caducat, però molts es troben en bon estat i fan un gran servei en països del Tercer Món i entre els sectors més desafavorits de la nostra societat.

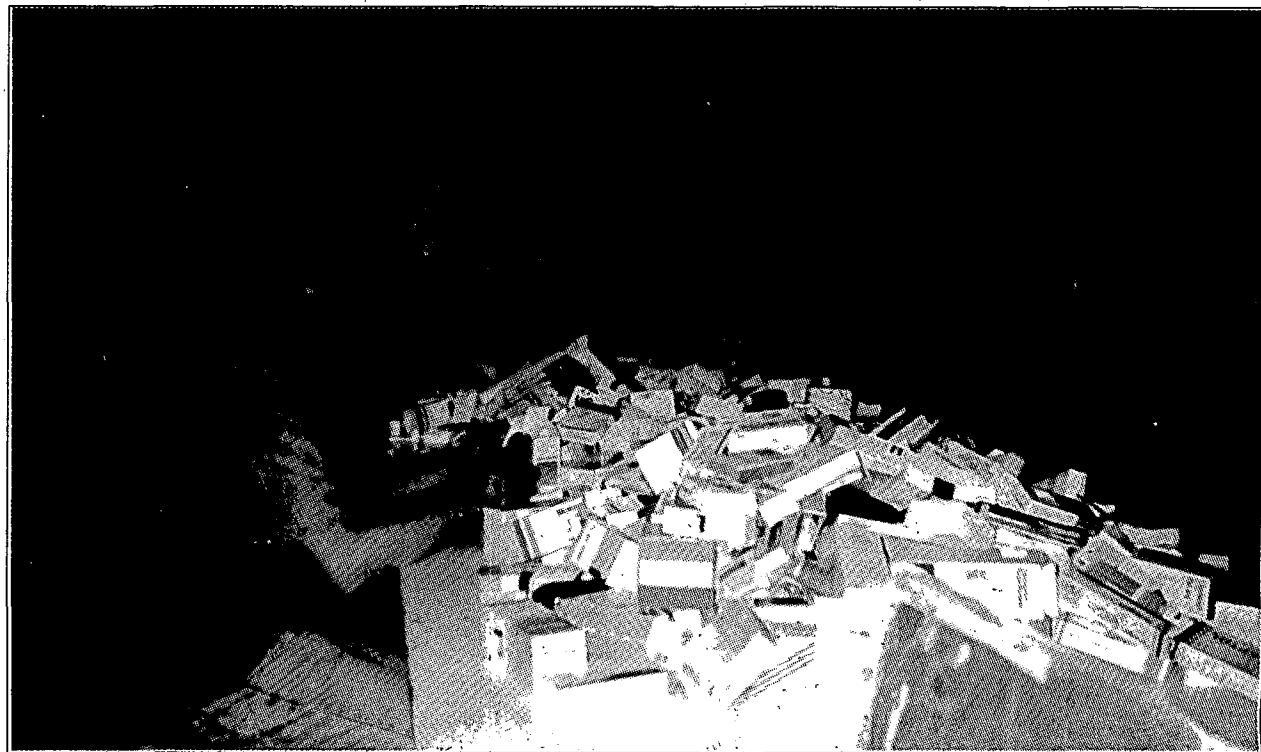
L'Associació Humanitària Doctor Josep Trueta va néixer a Vic la tardor del 1993 gràcies a l'empenta d'un grup de persones de procedència diferent, amb una especial preocupació per la manca de recursos sanitaris que hi ha a molts països del món. El seu president, Carles Furriols va exercir de metge en un hospital on va comprovar la gran quantitat de medicaments que es llançaven perquè ja no es feien servir.

Van adoptar el nom de Josep Trueta (Barcelona 1897-1977) en reconeixement a la tasca d'aquest gran cirurgià català de projecció universal. Trueta durant la Guerra Civil espanyola va exercir de metge a l'Hospital de Sant Pau, on va aplicar procediments innovadors en el tractament de les ferides obertes.

L'associació té actualment 577 contenidors de recollida selectiva de fàrmacs i de material sanitari a 380 Centres d'Atenció Primària a Osona, el Ripollès, el Maresme, el Barcelonès, el Baix Llobregat, el Bages, el Gironès, el Vallès Oriental i l'Occidental, el Tarragonès, el Garraf i l'Alt Penedès.

Una trentena de treballadors i voluntaris s'encarreguen de recollir i classificar els fàrmacs pel seu principi actiu. «Tenim la certesa que són útils i necessaris per als llocs de destí ja que estem permanentment en contacte amb els hospitals on reben directament els medicaments, sense intermediaris, i en cap cas es venen o es donen a les persones que no estan al centre», explica Núria Comariu, treballadora d'aquesta associació humanitària.

Durant l'any 1998 van recollir unes 26 tones de medicaments: 14,5 tones de caducats, 3,5 tones de paper cartró i unes 8 tones d'aprofitables que per valor d'uns 200 milions de pessetes es van poder enviar a països com Cuba, el Congo, Guinea Equatorial, Sàhara, Chiapas, Romania, i Bòsnia-Hercegovina, entre altres zones necessitades del planeta. Al 1999 les activitats de l'associació van

Els voluntaris seleccionen els fàrmacs segons el seu principi actiu.

créixer de forma espectacular amb una facturació de 80 tones de fàrmacs per un valor superior als 400 milions de pessetes. Pel que fa als fàrmacs caducats es poden convertir en residus amb gran risc de contaminació. L'associació Josep Trueta, per evitar-ho, du a terme una acció ecològica de reciclatge de fàrmacs, amb el suport de la Junta de Residus.

Reinserció per als malalts mentals

L'any 1995, l'associació va començar a fer teràpia ocupacional amb malalts mentals. Actualment, catorze persones que pateixen aquesta malaltia treballen al magatzem on classifiquen els fàrmacs abans d'enviar-los als seus nous destinataris.

Un altre dels projectes que han aconseguit dur a terme, és la creació de la Xarxa Quart Món en col·laboració amb els assistents socials i els metges de capçalera dels Centres d'Atenció Primària. «Bàsicament ajudem immigrants que no

es poden costejar els medicaments perquè no estan dins de la Seguretat Social», explica Núria Comariu. Sempre treballen en contacte amb l'assistent social que els facilita informació de famílies marginades, refugiats, toxicòmans, etc., que estan malalts, i d'aquesta forma es beneficien dels fàrmacs que l'associació els entrega, sota el control del seu metge.

Durant l'any 1997, van iniciar contactes amb diferents casals catalans escampats arreu del món, i van començar a subministrar de forma regular medicaments i material sanitari i òptic als casals catalans de Cuba. El president de l'entitat, Carles Furriols, acaba de tornar d'un viatge a aquelles terres per comprovar que les tones de fàrmacs que s'havien enviat l'any passat —bàsicament antitèrmics, antiinflamatoris, i antidiarreics— havien arribat bé i s'havien complert les expectatives previstes. El casal català de Guayaquil, a l'Equador, també és un punt d'actuació preferent.

L'associació Josep Trueta ha estat reconeguda com a Gestors de Residus pel Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya. D'aquesta forma poden recollir medicaments amb algun defecte cosmètic de la indústria farmacèutica —fàrmacs útils per prendre, però que per defectes de forma en l'envàs no són aptes per a la venda al públic— i enviar-los al Tercer Món.

Glòria Carrizosa Servitje

**ASSOCIACIÓ
HUMANITÀRIA
DOCTOR JOSEP TRUETA**
C/ Indústria, 16
08500 VIC
Tel. 938 891 397
a/e: dr_trueta@seker.es
<http://www.seker.es/ahtrueta/>

Catalunya
Un país de voluntaris

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

IncaVol

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

Iran, la tercera revolució

■ El poble ha votat per la modernització i la democratització i ha rebutjat l'obscurantisme i la teocràcia

Les eleccions legislatives del 18 de febrer passat a l'Iran, amb una participació rècord del 85%, han demostrat que el poble n'està tip i recuit del règim obscurantista i teocràtic implantat el 1979 per l'aiatol·là Khomeini. Els resultats no deixen lloc a dubtes: un triomf ampli dels candidats reformistes que volen democratitzar el règim i modernitzar-lo i una derrota contundent dels sectors més obscurantistes i immobilitistes de la teocràcia iraniana sorgida de la revolució khomeinista.

El règim del xa va caure el 1979, quan milions d'iranians van decidir que ja n'hi havia prou i que calia obrir una nova pàgina a la història del país. La figura més carismàtica de la revolta popular, l'aiatol·là Khomeini, va instaurar un règim teocràtic, dirigit per la jerarquia religiosa musulmana xiïta, i va eliminar tots els altres sectors que havien participat a la revolució. Un nou avís de canvi es va produir el 1997, en ser elegit gairebé per sorpresa i per una confortable majoria, l'actual president Khatami. Era la segona revolució, perquè aquest religiós no combrega amb la ideologia de les estructures dominants del règim. La seva presidència ha estat un combat continu contra els sectors més immobilitistes, en un intent seriós d'obrir el país a l'exterior i d'ampliar el marge de les llibertats ciutadanes. La tercera revolució seria la votació del dia 18 passat, que reflecteix un desig majoritari de canvi del cos social, sobretot, els joves i les dones.

Barreja entre política i religió

La terminologia més comuna parla de conservadors i reformistes. Cal aclarir que, de fet, és una lluita dins del règim per mantenir-lo o transformar-lo, no per destruir-lo. Tant un bàndol com l'altre estan dirigits per religiosos. La gran majoria de la població respecta la jerar-

La majoria de la població, sobretot els joves i les dones, s'ha pronunciat a favor de l'obertura.

quia religiosa i practica la seva fe musulmana però està cansada que els religiosos facin de polítics o, com a mínim, facin una política conservadora i reaccionària. Aquest canvi d'actitud respecte a la barreja entre política i religió ha arribat, fins i tot, a les ciutats santes del xiisme, com Qom, on també han triomfat els candidats reformistes.

Makarem Chirazi, un dels grans aiatol·làs (que són objecte d'imitació pels musulmans xiïtes) manifestava al diari francès *Le Monde*: «Si la política és guiada pels valors humans i religiosos, no entra en concurrència ni contradiu la religió. I si els polítics segueixen la via dels valors humans i morals, no causen dany a la religió, al contrari, la purifiquen. La política a l'islam no és assimilable a la que es practica a Occident, que està fundada en els valors materials i perjudica la

religió.» Aquest gran aiatol·là (n'hi ha molt pocs) afirma que l'Estat ha d'estar basat «en l'opinió de la gent i en les eleccions» però, com a Estat islàmic, l'Iran «ha de ser guiat per un expert coneixedor de l'islam». Per aquesta raó, la màxima autoritat política no és el cap d'Estat, sinó el religiós, que fa de Guia (actualment el conservador Khamenei). Afegeix Chirazi que «les persones han de ser consultades però a la llum dels valors islàmics». Així, doncs, el concepte de democràcia del món occidental, que és laïc, no serveix per a aquesta concepció dels musulmans en què la democràcia s'ha d'ajustar als conceptes bàsics de la religió. La conseqüència és que «res, segons el gran aiatol·là abans esmentat, prohibeix als homes religiosos ocupar funcions polítiques».

El Guia ho controla tot

Una vegada vista la ideologia politicoreligiosa que col·loca en el cim del poder el Guia de la Revolució islàmica, en segueix com a conseqüència que aquest nomena i controla un Consell dels Guardians que està encarregat de verificar la islamitat de totes les lleis, és a dir, si són conformes a la religió, i determinar quins candidats són elegibles al Parlament i a la presidència de la República i quins no. Té el dret de vetar a qui vulgui. En poques paraules, es tracta d'un poder religiós que ocupa el poder polític i el controla en quasi tots els nivells, per sobre els resultats electorals, és a dir, la voluntat popular. El Guia també té sota el seu control el sistema judicial, les forces armades, els serveis de seguretat, la televisió, la ràdio i les fundacions, que dirigeixen el món econòmic. La importància dels resultats electorals cal, doncs, relativitzar-la donat que, sigui quina sigui la composició del Parlament, les lleis han

de ser aprovades pel conservador Consell dels Guardians.

Problemes econòmics, canvis socials

La joventut, que s'ha abocat a favor de les reformes en aquestes eleccions, té molt poques perspectives de futur, donada la difícil situació econòmica que viu el país. Cada any arriben al mercat de treball 800.000 nous joves i l'atur se situa en el 15% de la població activa. Una de les realitzacions de l'actual règim és haver donat accés a l'educació a tota la joventut. Hi ha 1,4 milions d'universitaris i 20 milions d'estudiants no universitaris. També s'ha produït una aflluència massiva de la dona al mercat de treball. Aquests canvis socials obligen a afrontar canvis polítics perquè, en cas contrari, hi ha el risc que es produeixin explosions descontrolades de protesta. Per donar sortida laboral a joves i dones fan falta unes molt elevades inversions de capital iranià i estranger i aquest últim no hi anirà si no existeixen garanties per als inversors, és a dir, una legislació apropiada. I per obrir-se als capitals estrangers cal que es produeixi una obertura política, fan falta reformes. Les urnes han fet possibles les reformes. Ara veurem si la cúpula del poder politicoreligiós les fa possibles o impossibles.

Si fem memòria, la revolució khomeinista del 1979 va ser l'inici d'una onada de fonamentalisme islàmic arreu del món, que ha durat tots els anys vuitanta i noranta, els canvis que ara s'apunten podrien comportar un canvi de tendència dins de l'islamisme. Haurem d'estar atents al que passi a Teheran.

Antoni Reig

Periodista i professor de la Universitat Autònoma de Barcelona

...amb un dibuix

societat

Llibres al carrer

El 1956 un sacerdot, el pare Joseph Wresinski, va ser designat capellà del campament de Noisy-le-Grand, un nucli proper a París on vivien 252 famílies amuntegades en barraques. Passats pocs mesos va decidir establir-se en una de les barraques del campament. Va optar per compartir les condicions de vida d'un col·lectiu de marginats que amb el temps serà conegut com el *Quart Mòn*. Precisament aquest va ser el nom del moviment que un any després va sorgir per

tal de defensar els drets humans i la dignitat de les persones que viuen a les barriades més pobres de les societats industrialitzades.

El Moviment Quart Mòn va anar prenent cos i dissenyant les seves línies d'acció. Es van definir projectes que treballaven amb infants, joves i adults. En l'actualitat uns 50 equips de voluntaris permanents i uns 350 d'aliats actuen arreu d'Europa amb les famílies més desfavorides que troben.

«Allà on hi ha persones condemnades a viure en la misèria, els drets humans són violats. Unir-se per fer-los respectar és un deure sagrat.» Aquesta és una de les màximes del Moviment Quart Mòn que en els nostres dies actua als cinc continents. A cada país el compromís que es desenvolupa és diferent perquè cal un esforç d'adaptació a la realitat dels pobles i de les cultures. A tot arreu, però, sempre es procura romandre a prop dels més desatesos.

El Moviment Quart Mòn a Catalunya

Aquests dies se celebra el tercer aniversari de l'arribada del Moviment Quart Mòn a Catalunya. En aquest temps bàsicament s'ha dut a terme el projecte de «Biblioteca de carrer». Ara per ara hi ha dues biblioteques de carrer a Catalunya: una al barri de la Pau de Badalona i una altra al barri del Poble Nou de Barcelona.

Per què una biblioteca? Perquè el llibre és una font de coneixement, d'obertura al món, i la ignorància és una de les causes de

Joves d'arreu d'Europa es van aplegar fa uns mesos a Athis-Mons (França) per posar en comú la seva tasca sobre el Quart Mòn.

la misèria de moltes famílies que veuen complicadíssim sortir de la seva situació de pobresa. El Moviment Quart Mòn amb el seu projecte de «Biblioteca de carrer» pretén precisament combatre aquesta ignorància. En general els nens de famílies en situació de pobresa o marginació no troben a casa el clima adequat per desco-

brir el que és un llibre. S'associa el llibre a avoriment, a estudi, a col·legi.

Els voluntaris al carrer pretenen fer descobrir a aquests nens la vessant més il·lusionadora de la lectura. Un cop la setmana els voluntaris s'apleguen amb els nens que voluntàriament s'apropen al voltant d'un cistell ple de llibres i contes. És

aleshores quan comença la màgia. S'obre un llibre i comença el conte, el viatge, el diàleg. Tothom escolta i tothom hi pot participar. No es tracta que un ensenyi i els altres aprenguin. Tots poden ensenyar i tots poden aprendre. Tothom ha viscut experiències de vida que pot compartir. En el diàleg hi ha la base de la comunicació, de transmetre idees, experiències, reflexions als altres. La base d'una futura trobada, d'una convivència més fàcil. La cultura com a experiència positiva.

Una biblioteca sense prestatges

La biblioteca, la trobada, es fa al carrer precisament perquè aquest és el lloc on viuen i treballen aquestes famílies. El carrer que no té portes ni finestres. El carrer que permet que l'assistència sigui lliure, que permet que els nens s'apropin quan vulguin i si es cansen puguin marxar amb tota llibertat.

Els dos barris escollits pels voluntaris respiren algunes realitats dures. Al Poble Nou, la major part dels assistents són nens gitanos que viuen amb les seves famílies en caravanes o camionetes durant l'hivern. A la Pau de Badalona, són els fills de famílies que viuen en barraques i barracots. Nens que no tindran les mateixes oportunitats que molts d'altres i que veuran estroncades moltes possibilitats de millorar la seva situació si no aprenen a llegir, a escriure o a omplir un formulari de feina. Servit amb donació i afecte, la biblioteca al carrer convida aquests nens a donar les primeres passes cap a l'alfabetització, cap a un món de descobertes contínues.

Rogeli Vázquez

Combatre la ignorància per posar fi a la misèria

L'Anna Molins estudia el darrer curs de Filologia hebrea. És voluntària del Moviment Quart Mòn i dedica un dia la setmana a ser *bibliotecària* de carrer.

—Per què els llibres al carrer?

—Pensem que per combatre la misèria el que has de combatre és la ignorància. Si la gent és ignorant, analfabeta, aleshores costa molt més que se'n puguin sortir. Coses tan simples com omplir un formulari, si no saps llegir, no pots fer-ho; i si tu vas a treballar i et fan un contracte escombraries, doncs clar, se'n aprofiten.

—Però el Moviment Quart Mòn no només treballa amb nens.

—Treballa bàsicament a tres nivells: infants, joves i adults. De tant en tant, cada tres anys, es fa una reunió per redefinir-ne els objectius. Són plans triennals, i es decideix quin aspecte es treballarà més. No ho sé, per exemple l'accés dels nanos a les escoles o millorar l'ensenyament. Aleshores es defineixen accions amb aquest objectiu i les intenten portar a la pràctica els voluntaris. Hi ha voluntaris permanents, gent que va a viure amb els pobres, almenys durant un any, i d'altres de més esporàdics.

—I quins projectes hi ha definits?

—Amb els nens hi ha projectes de «Biblioteca de carrer» que és el que fem a Barcelona i a Badalona. Després, amb els joves el que es fa són els «Clubs del saber» i amb els adults les «Universitats populars», que en diuen.

—Les universitats populars?

—Sí, la idea de les «Universitats populars» és que tothom comparteixi el que sap, que la gent pobre tingui l'oportunitat d'expressar-se, de dir quines són les seves necessitats. De tenir un espai on es convidi gent important dins d'un municipi i que els participants de les universitats populars tinguin l'oportunitat de poder-hi parlar. Fins i tot que puguin experimentar que el que diuen pot ser important per als altres, perquè moltes vegades pel fet de no tenir diners queden totalment a part i això no ha de ser així.

—Què són els «Clubs del saber»?

—Els «Clubs del saber» intenten sobre tot que es trobin joves de diferents medis socials per compartir les seves experiències. És molt interessant perquè els nois i noies dels barris pobres sovint poden pensar que la vida per als estudiants és molt fàcil, i no és així. Tu estudies una carrera i després no

sempre tens sortides. I la gent de nivell de vida mitjà és interessant que puguin veure com és la vida de gent pobre i a partir d'aquí destruir bastants prejudicis. A part de trobar-se i xerrar també fan tallers, excursions i sortides.

—Et falta fer-nos cinc cèntims de la «Biblioteca de carrer».

—Es tracta de llegir contes als infants, explicar-los contes, llegir-los amb ells, intentar-los fer agafar gust pels llibres perquè moltes vegades tenen una idea dels llibres com molt pejorativa, perquè només els han vist a l'escola o no tenen idea de què és. Es tracta que vegin que d'allà poden treure moltes coses i compartir-les entre ells. Es pot intentar que s'alfabetitzin una mica però tampoc no es fan mai classes d'alfabetització ni se'ls ensenya a llegir llevat que el nen digui «vull aprendre'n». No se'ls obliga.

—No deixa de sorprendre que un grup de nens trobi per llegir al carrer.

—Precisament el secret és que la biblioteca és al carrer o en una plaça, i els nens tenen total llibertat de venir o anar-se'n quan volen. Per tant, si vénen és per qüestió de gust, no se'ls obliga.

—Com arriba aquest moviment a Catalunya?

—Les dues noies que van començar a Badalona havien estat en contacte amb el moviment i tenien inquietuds socials. Es van conèixer a Taizé i un capellà de Barcelona els va demanar si es podien inserir en el barri. Van conèixer els assistents socials i van anar coneixent les famílies. Ara sempre anem a buscar els nens a casa i els tornem després una altra vegada. I el que és curiós és el procés de confiança. Els pares han anat confiant cada cop més en nosaltres i fins i tot les famílies s'ho han explicat les unes a les altres.

—Això a Badalona. I al Poble Nou?

—Al Poble Nou es treballa amb gitanos que viuen en camions. És una altra història molt diferent. A Badalona són gent que tenen casa, que serà tan destrallera com vulguis però tenen casa, i tenen un lloc estable i hi són tot l'any. Les famílies que visitem al Poble Nou viuen aquí durant l'hivern, i a la primavera i cap al'estiu ja se'n van a fires, a recollir fruita... Mentre estan aquí venen *La Farola* o busquen feinetes... D'un any a un altre et canvien la meitat dels nens, i torna a començar. Però val la pena.

Expectatives i frustracions del jovent actual

BARCELONA.— L'Àmbit Maria Corral d'Investigació i Difusió va celebrar recentment el 133 Sopar Hora Europea. Després de retre un homenatge al gran pedagog Lluís Folch i Camarasa, va tenir lloc una taula rodona sota el tema *Davant d'un rebrot selvàtic en la joventut?* El primer dels convidats a prendre la paraula va ser Adela Camí, assistent i educadora social. Segons ella, els joves reconeixen que establir una relació afectuosa amb els pares «els dona seguretat i els fa sentir bé». Camí va assenyalar que «cal diferenciar entre els que són, els que s'estan fent i els que es mostren com a "rebrot selvàtic", perquè cadascuna d'aquestes situacions ens remet a orígens i respostes ben diferents». Un tema que al·ludeix directament als «efectes dels afectes» sobre les persones.

El sociòleg Salvador Cardús es va oposar a esmentar el mot catastrofisme en parlar de la joventut. «Si es desitja que els joves participin activament en la societat, cal canviar el to pessimista i amenaçador amb què se'ls parla del futur i que els trenca tota esperança», va dir Cardús. El ponent va proposar recuperar la virtut de la temperància, aprendre a viure amb sobrietat, tenir consciència dels límits dels nostres espais i fomentar l'esperança en el futur sense nostàlgies passades.

Tot i reconèixer que hi ha un nucli no reduït de problemàtica marginal incipient que té les seves arrels en la família, el Dr. Joan Corbella va convidar tothom a distingir «entre el que pot ser un control de la natalitat per tenir consciència i responsabilitat del fet d'engendrar i el que podríem anomenar un control del producte de la natalitat». Així, són exagerades les expectatives que es dipositen sobre els fills, i això porta sovint a diverses reaccions per part dels fills que «se senten inacceptats en la seva autèntica persona».

Finalment, la pedagoga Anna Pagès va afirmar que l'in-

El jovent, objecte del debat organitzat per l'Àmbit Maria Corral d'Investigació i Difusió.

fant té una dimensió personal que «no podem canviar ni depèn de l'educació». Avui dia s'esperen obtenir uns resultats determinats pel que fa als ideals educatius, i es té «una imatge molt marcada del que volem que siguin els fills i els alumnes». (C.C.)

Disposar d'un habitatge digne, un dret irrenunciable

BARCELONA.— Els dies 23 i 24 de febrer es va dur a terme al Col·legi Oficial d'Enginyers Industrials de Catalunya la primera edició del Congrés Català per al Dret a un Habitatge Digne. Aquesta iniciativa va ser organitzada per la Plataforma per al Dret a un Habitatge Digne, formada per les següents entitats: Càritas diocesana de Barcelona, Justícia i Pau, la Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona, l'Organització de Consumidors i Usuaris de Catalunya i la UGT de Catalunya. L'objectiu d'aquest congrés era suscitar un debat entre els sectors implicats per fer possible l'accés a un habitatge digne a l'abast de tots els estaments socials.

El congrés va començar amb una ponència de l'arquitecte Oriol Bohigas. Al llarg dels dos dies van tenir lloc cinc debats sobre aquests temes: la política del sòl, la política d'habitatge públic i protegit, el mercat lliure de l'habitatge, la política d'habitatge rehabilitat i les patologies socials de l'habitatge. En aquest darrer debat van participar, entre d'altres, Núria Gispert, directora de Càritas diocesana de Barcelona; Núria Carrera, regidora de Benestar Social de l'Ajuntament de Barcelona; Joaquim Bayo, jutge degà de Barcelona, i Joan Coscubiela, secretari general de CC.OO. de Catalunya.

La cloenda del primer Congrés Català per al Dret a un Habitatge Digne va anar a càrrec de Joan Gomis, president de Justícia i Pau de Barcelona, i de Xavier Casas, primer tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona. (C.C.)

Jesucrist, el millor comunicador de la història

WASHINGTON.— Jesucrist és el comunicador número u de la història, segons publica la revista nord-americana *PRWeek*. Aquest setmanari ha lliurat recentment els «Oscar» als comunicadors més grans de tots els temps. «Jesucrist sabia difondre el seu missatge, semblant les seves paraules, com a llavors positives, entre els qui l'escoltaven», subratlla la publicació. La llista dels deu millors classificats es completa amb Mahoma, Martin Luther King, Winston Churchill, Martí Luter, Thomas Jefferson, Franklin Delano Roosevelt, William Shakespeare, Abraham Lincoln i Aristòtil. Per la seva banda, la llista dels deu «relacions públiques» encarregats de fer publicitat al missatge d'algu altre està encapçalada per Moisès, per la seva capacitat de «divulgar els deu mandaments». (Zenit)

El Papa felicita el cineasta Andrzej Wajda

ROMA.— Joan Pau II es va commoure en veure el film *Pan Tadeusz*, del director de cinema polonès Andrzej Wajda. El guió està basat en un poema d'Adam Mickiewicz, on s'explica la dolorosa epopeia de la Polònia dividida en temps de Napoleó entre Alemanya, Rússia i l'imperi austro-hongarès, a través de la història personal d'un polonès que militava a les files de l'exèrcit de Bonaparte. Al final de la pel·lícula, que té una durada de tres hores, Joan Pau II va felicitar Wajda pel magnífic treball realitzat i per l'Oscar que rebrà el proper mes de març com a reconeixement a la seva rellevant trajectòria professional. *L'home de ferro*, *Danton* i *Amor a Alemanya* són alguns dels films d'Andrzej Wajda. (Zenit)

Bielorússia guardona una associació benèfica extremenya

MINSK.— L'Associació Benèfica Infants del Món, fundada per Andrés Román, sacerdot de Quintana de la Serena i Malpartida de la Serena, ha estat guardonada amb el Diploma d'Honor concedit pel govern de Bielorússia. El premi va ser concedit a aquesta entitat extremenya «pel seu sentit humanitari, misericòrdia i gran treball de molts anys en el pla de sanejament d'infants bielorussos i ajuda humanitària a la població de la república de Bielorússia, que ha patit les conseqüències de la catàstrofe de Txernòbil». (I.C.)

MITJANS DE COMUNICACIÓ al segle XXI

Catalunya Cristiana, Ràdio Estel i SIMCOS et conviden

El 6 de març, a les 11.30

Conferència de Mons. J. P. Foley,

president del Pontifici Consell per a les Comunicacions, sobre l'Església i MCS al segle XXI. Lloc: Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna, aula 201, c/ Valldonzella, 23 - Barcelona.

cultura

L'Esbart Dansaire de l'Orfeó Reusenc celebra el seu 75è aniversari

REUS.— Durant tot aquest any 2000 tindran lloc els actes commemoratius dels 75 anys d'existència de l'Esbart Dansaire de l'Orfeó Reusenc. Són poques les entitats dedicades a la divulgació de la dansa tradicional i popular catalana que assolixen aquesta fita. A l'acte de presentació del programa commemoratiu de l'efemèride, el president de l'Esbart Dansaire de l'Orfeó Reusenc, Josep Ruiz, va qualificar de «cabdal» de cara a la continuïtat de l'entitat «el fet de diversificar el repertori i conrear el camp de les danses tradicionals i aplicar-les també als muntatges escènics».

Les celebracions van començar amb una exposició inaugurada recentment a la sala Carles Robuster de l'Orfeó Reusenc, que romandrà oberta fins al 30 de març. La mostra recull pintures de Pere Calderó, Josep M. Gort o Ferré Revascall i escultures d'Artur Aldomà, Josep S. Jassans o Josep Rull, entre d'altres. Cal esmentar que algunes d'aquestes obres han estat creades expressament per a l'ocasió. Destaca també el relleu en bronze

realitzat per Rosa M. Bessó per celebrar el 75è aniversari, que donarà peu al nou logotip de l'entitat.

La resta de la programació s'ha repartit per trimestres fins a finals d'any. D'aquest calendari cal assenyalar una actuació d'exdansaires de l'Esbart, sessions especials al llarg de la Setmana Cultural de l'Orfeó i un dinar de germanor a la Poble de Montornès (Tarragonès), lloc on el col·lectiu va actuar per primera vegada, després de la seva creació. Tam-

bé a l'abril es farà l'ofrena d'una sardana a Montserrat.

A l'estiu, amb motiu de les festes de la Misericòrdia, es farà un vídeo titulat *Dansa i ciutat*; l'Esbart Dansaire de l'Orfeó Reusenc actuarà a Madrid i s'organitzarà un cicle de dansa catalana al Teatre Fortuny de Reus, amb actuacions de diversos esbarts, que es clourà el 25 de novembre amb la presència de l'Esbart Dansaire de l'Orfeó Reusenc.

Joan Boronat

Una actuació de l'Esbart Dansaire de l'Orfeó Reusenc.

«Giselle», un ballet romàntic per a tots els públics

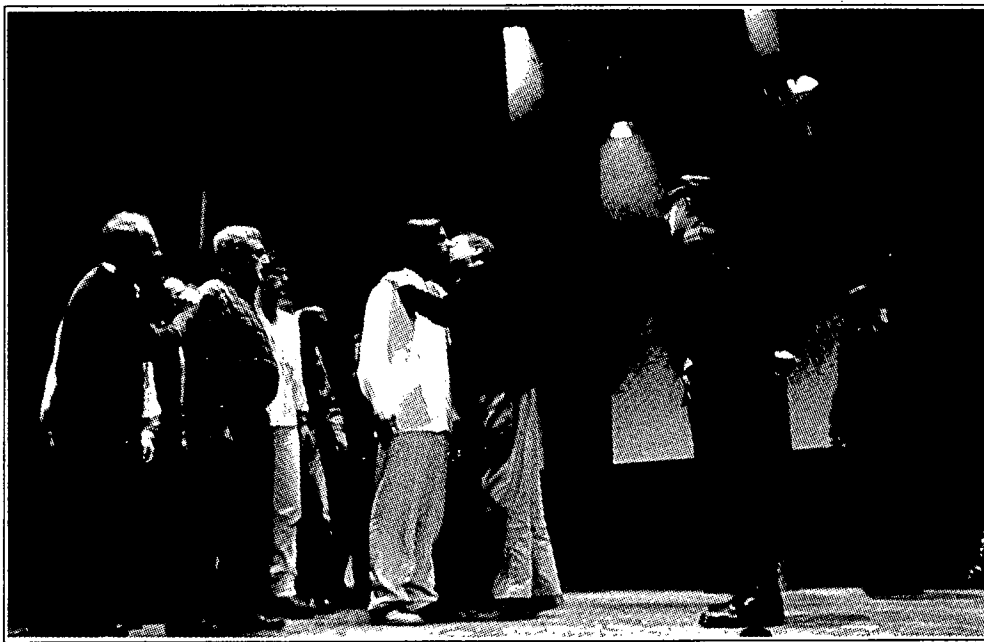
TERRASSA.— El Ballet del Teatre Nacional de Brno interpretarà *Giselle*, sota la direcció de Zdenek Prokes, al Centre Cultural de Caixa Terrassa. Les actuacions tindran lloc el dissabte 18 de març, a les 21.00, i el diumenge 19 de març, a les 18.00. *Giselle* és un ballet romàntic en dos actes amb música d'A. Adam i llibret de T. Gautier i J. H. Vernoy que es va estrenar per primer cop el 28 de juny del 1841 al Teatre de l'Òpera de París.

El Ballet del Teatre Nacional de Brno, fundat el 1918 per Achille Viscusi, és una de les companyies de dansa més prestigioses de la República Txeca. El seu repertori inclou obres nacionals i estrangeres i de diferents períodes, com *El llac dels cignes*, *Treanous*, *Coppelia*, *Silfides*, *Les danses esclaves*, *Notre Dame de París*, *Don Quixot*, *Èdip Rei* o *Pèrsèfone*. (C.C.)

LA PASSIÓ DE MOLINS DE REI

impuls
Associació Cultural
Molins de Rei

LA PASSIÓ
de Molins de Rei

Escena de l'hort de Getsemani.

INFORMACIÓ I VENDA DE LOCALITATS

ServiCaixa
"la Caixa"

HALCON
VIAJES

IMPULS ASSOCIACIÓ CULTURAL TELÈFONS:

- Venda de localitats: 617 834 742
- Informació general: 607 630 805

DIES I HORARIS

**Dissabtes 8 i 15 d'abril,
a 2/4 de 10 de la nit**

**Diumenges 9 i 16 d'abril,
a 2/4 de 7 de la tarda**

Una obra contemporània i avantguardista adaptada als temps actuals, tal com podria succeir en qualsevol població del món.

Una escenografia, una música i un vestuari d'avui.

El vers del poeta Mateu Janés i Duran converteix una història que va passar fa prop de 2.000 anys en una creació adaptada a l'abast de tothom.

PREUS

Platea	1.800.-
Nens (fins a 12 anys)	1.000.-
Grups (de més de 20 persones)	1.400.-

Camí del Calvari.

El primat de sant Pere

El dia 22 de febrer es va celebrar la Càtedra de Sant Pere, una festa eminentment adreçada a recordar el que significa el primat del Papa per a tota l'Església universal. Si examinem el que diu

el Nou Testament, es pot afirmar que Pere és sempre el primer. És conscient de la seva responsabilitat a l'Església com a organitzador i predicador.

Pere és el qui parla després de l'Ascensió del Senyor, és el qui dona compte de la mort violenta de Jodes i de la necessitat de cridar Maties perquè el substitueixi en el grup dels dotze. És el qui pronuncia el discurs després de la vinguda de l'Esperit Sant davant de tres mil persones a la ciutat de Jerusalem (Ac 2:14-41).

Pere és el qui obre la porta als gentils i dona explicacions davant dels apòstols per obrir les portes a Corneli i als de la seva família al si de l'Església catòlica (Ac 10:1-18). Va gaudir d'una actuació avantatjosa al Concili de Jerusalem quan va dir que els pagans convertits a la fe no s'havien de circumcidar (Ac 15:1-30). Pau, al cap de tres anys de la seva conversió, va anar a visitar Pere durant quinze dies, tot reconeixent la seva preeminència a l'Església de Jerusalem, per posar-se d'acord si era el mateix evangeli que ell predicava (Ga 1:18).

Hi ha un incident que no desdii per a res l'autoritat de Pere. Va tenir lloc a la ciutat d'Antioquia, quan Pau es va oposar a l'actuació de Pere, perquè primer participava en el sopar i l'eucaristia de la comunitat. Però quan van venir uns jueus de Jerusalem, que judaïtzaven, per influència d'ells, Pere va deixar de participar-hi. Pau li va replicar: «Si tu que ets jueu, no vius com els jueus, sinó com els pagans, com és que obligues els pagans a viure com els jueus?» (Ga 2:14). Una mostra de com Pau li tenia plena confiança i li advertia de l'orientació que prenia l'Església, tal com havien acordat en aquest fet concret al Concili de Jerusalem. No anava en contra de la seva autoritat.

Després de Jesús, el nom de Pere és el que es reproduïx més vegades a les catacumbes romanes. El número dotze va tenir molta importància en els primers temps, però tal com evoluciona l'Església en va perdent; tan sols adquireix relle-

vància el nom de Pere i el dels seus successors. La resta dels apòstols es pren en bloc, d'aquí que els bisbes són els successors dels apòstols.

Pere és el fonament de l'Església. L'Església ha de durar fins a la fi dels temps, tal com Jesús va prometre als apòstols. L'elecció del Papa al llarg de la història s'ha considerat com una monarquia electiva i en comparteix l'autoritat amb el col·legi episcopal, sota la seva presidència.

D'altra banda, Pere va morir al Vaticà. Les excavacions que s'hi han fet han possibilitat descobrir-ne la tomba. Primer ho va anunciar Pius XII el 1950, i més tard, Pau VI va dir que s'havien trobat les relíquies de sant Pere.

Pel que fa a la fundació de la seu episcopal de Roma com a centre del govern de l'Església, no és una institució divina, no consta que Crist ho manés en cap lloc; però els teòlegs catòlics s'han plantejat si el govern de l'Església es pogués traslladar a una altra seu fora de Roma.

Se sol acceptar que aquesta unió té un caràcter indissoluble, però n'hi ha d'altres que accepten que el poder màxim de l'Església es podria transferir a una altra seu. N'hi hauria prou que ho decidís el Papa o un concili ecumènic en unió amb el Pontífex.

Antonio Bordàs
Rector de Batea

«El lliurament de les claus a sant Pere», fresc d'Il Perugino, a la Capella Sixtina.

Edith Stein, una vida per a la veritat

BARCELONA.— Del 6 al 10 de març es podrà visitar una exposició fotogràfica dedicada a Edith Stein, proclamada l'octubre del 1999 copatrona d'Europa pel papa Joan Pau II. L'objectiu de la mostra, titulada *Una vida per a la veritat*, és fer un recorregut pels moments més decisius de la vida d'aquesta santa i donar-los a conèixer en l'ambient universitari. El Centre Docent d'Ensenyament Superior Abat Oliba, adscrit a la Universitat de Barcelona, acull l'exposició, que està organitzada per l'Associació per a la Investigació i la Docència Universitatis, la Fundació Universitatis Sant Pau-CEU i Atlàntida. L'acte acadèmic d'inauguració serà presidit per Mons. Joan-Enric Vives, bisbe auxiliar de Barcelona. Per la seva banda, el Dr. Robert Roda, professor titular de la Universitat Rovira i Virgili, impartirà la conferència *Finitud i eternitat*.

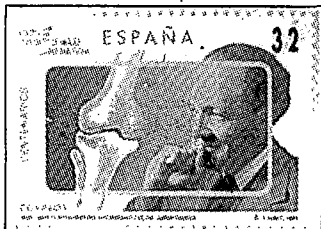
Edith Stein (Breslau, 1891 - Auschwitz, 1942) era la petita d'onze germans d'una família jueva creient. Va abandonar la fe jueva després d'una profunda crisi psicològica i religiosa. A través de la recerca de la veritat filosòfica, Stein arribarà a la conclusió que la Veritat és Crist. «La meua set de veritat era una pregària en ella mateixa», va afirmar aquesta psicòloga i filòsofa alemanya. Això la va conduir a la conversió al catolicisme. El 1933 va ingressar a l'orde carmelita amb el nom de Teresa Benedicta de la Creu. Va morir martirialment al camp de concentració d'Auschwitz. (C.C.)

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Josep Trueta, metge

L'Estat espanyol va dedicar el 1997 una sèrie de segells a personatges il·lustres. És el cas del metge i cirurgià Josep Trueta i Raspall (Barcelona, 1897-1977). A la Ciutat Comtal va iniciar la seva carrera de Medicina i va obtenir el doctorat el 1922. Ajudant del cèlebre Dr. Manuel Corachan, Trueta va ser professor de la Facultat de Medicina de Barcelona. Fou nomenat el 1935 director de Cirurgia de l'Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau de Barcelona. Durant la guerra civil va posar en pràctica la seva tècnica de lluita contra l'osteomielitis, anomenada de «ferida tancada». Exiliat a la Gran Bretanya, Josep Trueta va obtenir una plaça a l'Hospital Wingfield Morris Orthopaedic. Doctor Honoris Causa per moltes universitats (Barcelona, Oxford, Buenos Aires, Göteborg, etc.), Trueta va ser proposat diverses vegades per al premi Nobel de Medicina.

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
només per 11.180 ptes./any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐
Nom Cognoms
Adreça Població
D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament d'11.180 ptes. per any
☐ Amb dos pagaments semestral de 5.590 ptes.
☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)
☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avis, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data
Entitat Oficina DC Compte

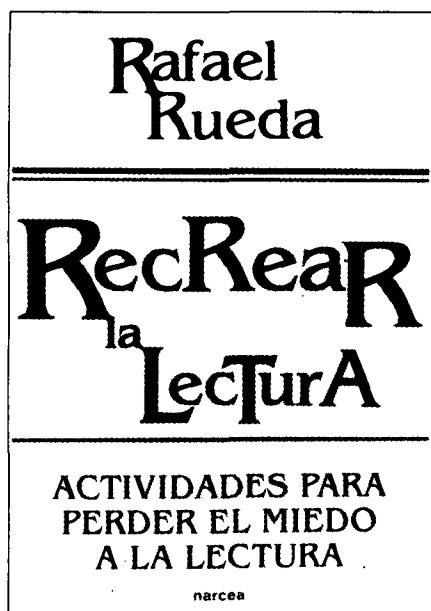
Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona
Tel.: 934 905 988 - Fax: 934 902 035

Libres

Afició a la lectura

Producte de molts anys de treball i d'innovació a l'aula, aquesta obra recull nombroses activitats posades en pràctica amb alumnes d'educació primària i de primer cycle de secundària. Totes les activitats estan organitzades amb un mateix esquema: objectius, nivell educatiu de l'alumnat, materials que es necessiten, durada i descripció del seu desenvolupament. Els objectius fonamentals del llibre són intentar despertar en els alumnes l'autèntic plaer de llegir i aconseguir que aquesta afició no s'apagui amb el pas del temps. «Entre tots hem de re-crear l'escola per fer-la interessant», afirma l'autor, Rafael Rueda, al pròleg. (C.C.)

◀ **Rafael Rueda, *Recrear la lectura*.** Editorial Narcea, Col·lecció Educación Hoy, Madrid 1999, 188 pàg.

Reconciliar-se amb Déu

Reconèixer els nostres pecats, adonar-nos que som pecadors, és el principi de tota conversió. Aquest primer pas de la reconciliació amb Déu, com tots els que seguiran fins a obtenir el perdó definitiu en el sagrament de la confessió, no es pot donar sense l'ajuda de la gràcia. Segons Francisco Luna Luca de Tena, autor d'aquest estudi, el pecat «és la desobediència voluntària a la llei de Déu». Per demanar perdó a Déu pels pecats comesos, primer cal fer un examen de consciència per descobrir les faltes amb què l'hem ofès. (C.C.)

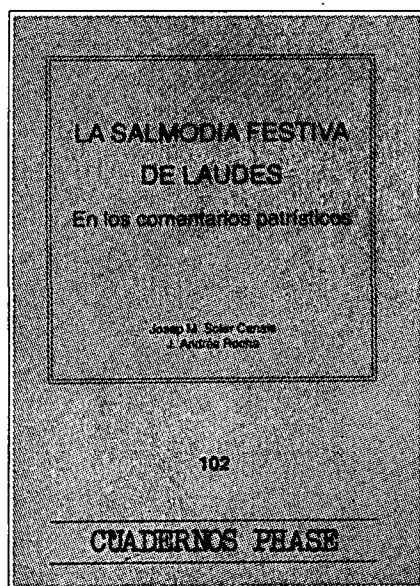
▶ **Francisco Luna Luca de Tena, *Com confessar-se bé*.** Editorial Albada, Col·lecció Pàpers d'Espiritualitat, Terrassa 1994, 59 pàg.

L'espiritualitat dels salms

El contingut d'aquest quadern monogràfic vol subratllar la importància del camí que assenyalen els Pares de l'Església per descobrir en els salms la veu de Crist i de l'Església. S'ofereixen uns estudis que posen de relleu les característiques principals del pensament patristic sobre la salmòdia festiva de laudes. Aquesta salmòdia «ens porta a la lloança divina en les solemnitats i les festes, així com en aquells casos en què, per la seva venerable tradició, les memòries dels sants han conservat les antífoes pròpies d'aquesta hora matutina», s'explica en la presentació. (C.C.)

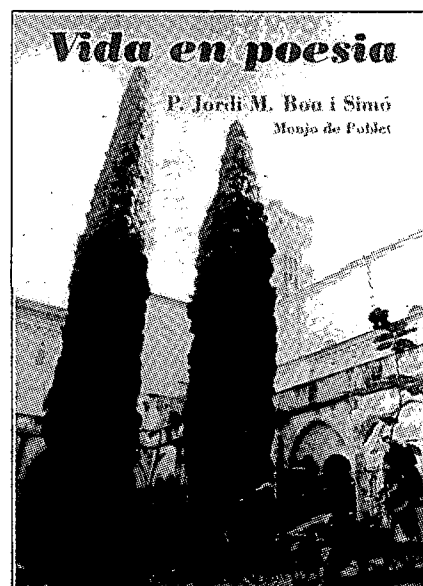
▶ **Josep M. Soler Canals i J. Andrés Rocha, *La salmòdia festiva de laudes en los comentarios patristicos*.** Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Cuadernos Phase, Barcelona 1999, 69 pàg.

Sinceritat de cor

En aquest volum hi ha recopilats els quatre llibres de poemes del P. Jordi M. Bou i Simó: *Nadales* (1973), *Vivències* (1974), *Més enllà* (1977) i *Com la gasela* (1987) juntament amb cent poemes inèdits. «Des de la intimitat ardent i silenciosa de la cel·la monacal, i com una font secreta de la paraula de foc, el P. Jordi M. Bou, monjo de Poblet, crea i cultiva l'espectacle del seu petit gran món interior: la presència invisible i sensible de Déu en l'univers, besllum de l'altre món definitiu a través de la pregària, el sacrifici, el servei», va escriure Mn. Pere Ribot amb motiu de la publicació del tercer llibre del P. Bou. (C.C.)

▶ **P. Jordi M. Bou i Simó, *Vida en poesia*.** Editorial Claret, Barcelona 1999, 236 pàg.

La vida de Jesús a través d'obres clàssiques

L'Editorial Edibesa, dels dominics espanyols, ha volgut retre un homenatge al Senyor en l'any 2000 de la seva encarnació amb la publicació de dotze vides de Jesús al llarg dels dotze mesos d'aquest any. Els primers títols són *Vida de Jesucristo según el Evangelio*, de Joseph M. Lagrange, i *La más antigua vida de Jesús: Diatessaron*, de Tacià.

En la primera, Lagrange, savi i sant dominic, va aportar els seus amplíssims coneixements de l'Antic i del Nou Testament, la cultura grecoromana, la teologia i la seva experiència religiosa contemplativa del misteri de Jesús. La segona és la primera edició espanyola del *Diatessaron*, després de 1.830 anys de la seva aparició. Tacià, assiri del segle II i bon coneixedor de la cultura hel·lènica, va acudir a Roma a la recerca de la saviesa. Fet cristià, es va dedicar a la preparació dels catecúmens per al baptisme. (C.C.)

Joseph M. Lagrange, *Vida de Jesucristo según el Evangelio*
Tacià, *La más antigua vida de Jesús: Diatessaron*. Editorial Edibesa.
Col·lecció Vidas de Jesús, Madrid 1999, 545 pàg. i 269 pàg., respectivament.

El llibre de la setmana

La paraula com a argument

Cal molt de coratge i una bona dosi d'audàcia per atrevir-se a escriure una narració com la de Màrius Serra, *Ablanatanalba*, el protagonista de la qual és, simplement, la paraula.

El seu treball quotidià a *La Vanguardia*, com a responsable dels «mots encruiats», l'ha fet enfrontar-se tantes vegades a la recerca de les paraules per organitzar-les a l'«escaquer» de cada dia, que n'ha acabat sent un enamorat obsessiu.

La novel·la és original, sens dubte, encara que tan sols serveixi d'excusa per fer-nos una demostració constant de la seva especialitat. I hem de reconèixer que no és gens fàcil aconseguir-ho, sense semblar un erudit d'alguna cosa aparentment sense gaire importància com els jocs verbals. De l'afició «verbívora», com ell mateix repeteix moltes vegades en boca dels seus protagonistes.

Perquè en la seva narració s'explica la història de l'estrany lingüista «senyor Cerc», que, tan enamorat de les paraules, com fart de ser dominat per l'enveja davant dels possibles èxits de la seva dona, i fastiguejat de l'autoritat amb què aquesta li ordena la vida, abandona la llar per sumir-se en l'obscuritat minúscula d'un apartament del Barri Gòtic, sense cap més horitzó que la seva atapeïda, i nombrosa biblioteca de llibres estranys, sense cap altra feina que la correcció de proves d'impremta, i la recerca apassionada de textos que satisfacin la seva ànsia «verbívora». I tot això explicat, en capítols alterns, pels seus dos fills bessons, també lingüistes tan obsessius com ell per les paraules, però a més, impulsats per una joventut que ell ja no posseeix.

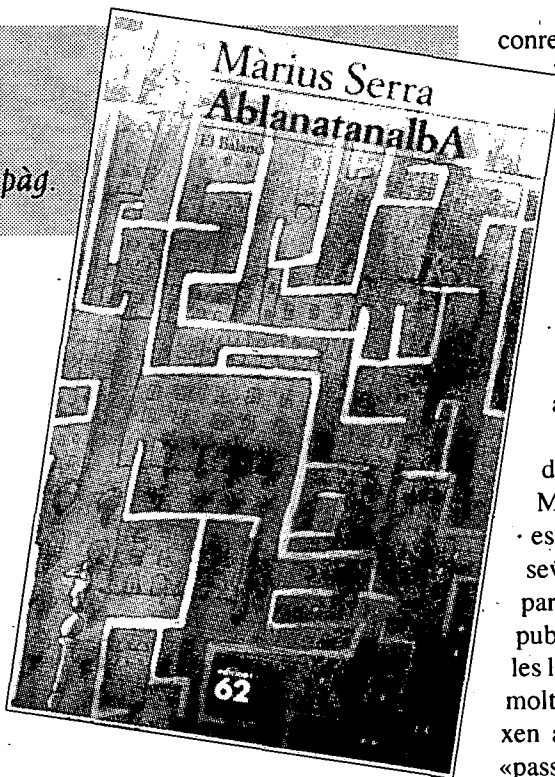
Tot el text d'*Ablanatanalba* és una

Màrius SERRA,
Ablanatanalba.
edicions 62, Barcelona 1999, 208 pàg.

acumulació molt ben dosificada d'anècdotes, basades en el joc de paraules, i d'un sens fi de referències als autors i a les obres en totes les llengües possibles, en els quals els malabarismes amb les paraules, o les anècdotes on la verbalització és central, són els principals protagonistes.

Quan llegim aquesta novel·la, basada en un argument ocasional que no deixa de tenir la seva originalitat, creiem sentir el ressò del poeta quan crida allò de «ens queda la paraula». I és veritat, ens queda la paraula. Aquesta força única que ja inspirava Joan Maragall a escriure en l'*Elogi de la paraula*: «La paraula és la meravella més gran del món, perquè en ella s'abraça i es confonen tota la meravella corporal i tota la meravella espiritual de la nostra naturalesa.»

Ablanatanalba és alguna cosa més que una narració senzilla amb detalls, d'una erudició aparentment fàcil, per a alguns, o exòtica per a la majoria. Rellegint els seus capítols, hi trobem la realitat d'un entusiasme pel llenguatge que fa pensar. Perquè en un país com el nostre, on el llibre i la seva lectura són gairebé una raresa que sembla condemnada a l'ostracisme col·lectiu, reconforta poder constatar que hi ha qui es pot apassionar pel que és, com diu el *Diccionario de la Real Academia*, el «metall de la veu».

Màrius Serra ha escrit unes pàgines que poden servir de guia per als que, com ell, siguin lletraferits, (ferits per la paraula), qualificatiu que s'atribueix a qui

conrea les paraules. La llengua viva necessita aquestes persones que indaguen, que s'aproximen al cabal immens de la comunicació humana, i que intenten extreure del corrent impetuós de les relacions verbals dels homes, les expressions, els modismes, les originalitats (o les rareses, si volem), per donar testimoni de «la meravella més gran del món», de què parlava abans Joan Maragall.

Un dels bessons Cerc, Tomàs, dedicat al periodisme, és el doble de Màrius Serra, i amb habilitat i un bon estil narratiu, descobreix el secret de la seva activitat com a conreador de les paraules creuades de la premsa i les publicacions de tots els països i de totes les llengües. Convida a recordar que són molts els milions de lectors que acudeixen a aquestes pàgines anomenades de «passatemp», i que en realitat són alguna cosa més que un entreteniment senzill per a gent desocupada.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Sardanes a Sidney

La Fundació Universal de la Sardana, presidida pel prestigiós director i músic Antoni Ros-Marbà, treballa per organitzar una ballada i un concert de sardanes a Sidney (Austràlia), amb motiu de la celebració dels Jocs Olímpics durant aquest mes d'agost. Tot i que ja ens han facilitat diversos detalls de com es prepara la festa, creiem més oportú parlar-ne en el seu moment, a les portes dels Jocs Olímpics.

No obstant això, podem anticipar que Sidney ja ha rebut les gravacions de les sardanes amb les quals preparar la representació sobre la gespa del símbol dels Jocs, les cinc anelles formades amb gent ballant la sardana de diverses poblacions d'Austràlia. També s'hi enviaren els aranjaments de diverses sardanes, que s'han encomanat a Josep M. Serracant i a Joan Jordi Beumala, per tal que les formacions musicals de Sidney, on lògicament no hi

ha cobles, puguin interpretar les sardanes.

Es pretén també que un músic australià compingui la sardana *Sidney 2000 Olímpic*, que s'estrenarà per a l'ocasió. Així mateix, la The Sydney University Choir s'ha ofert per cantar algunes cançons i sardanes. Tot fa pensar que, en un món on la convivència no és precisament el factor humà que preval, aquells que, a part del concepte religiós, busquin activitats d'esplai que simultàniament agermanin les persones, trobaran en la dansa catalana una experiència excel·lent.

També s'inaugurarà una exposició amb el lema *Introducing Catalonia, a European paradise*, una exposició amb diversos apartats: geogràfic, historicocultural, museístic, artístic, esportiu, gastronòmic i ètnic.

Josep Ventura

20 HISTÒRIES VIVES DE LA BÍBLIA

Selecció i introduccions de Josep Lligadas.
Il·lustracions de Mercè Gallifa
Sèrie Festa n. 5

48 pàg., a tot color, tapa dura.

- Anys enrere s'explicava «Història Sagrada» (potser amb més bona voluntat que encert).
- Avui encara és important conèixer aquelles històries. El seu missatge, la seva pervivència en el Nou Testament. Però llegir la Bíblia (tot i que siguin «infantils» o «juvenils») no és fàcil.
- Aquest llibre en reflecteix les històries més importants, amb senzillesa expressiva, amb veritat, per als nens o adolescents (i, per què no, per als adults). És una oportunitat.

Les 20 «històries vives» explicades, són:

Adam i Eva
Cain mata el seu germà Abel
Noè i el diluvi
Abraham, el nostre pare en la fe
Déu crida Moisès
Al Sinaí, Déu dona la Llei
Agraïment a Déu per la llibertat
L'aventura de Noemí i Rut
Déu crida el jove Samuel
Déu tria David com a rei d'Israel
David perdona la vida a Saül
David fa matar un home
El judici de Salomó
Una viuda acull el profeta Elies
Què és el que agrada a Déu
Caiguda i destrucció de Jerusalem
El gran anunci: Tornareu a casa!
El retorn
Quan tot és molt difícil
Jesús, el camí de l'esperança.

Cada llibre: 875 ptes.

Publicat també en castellà

OFERTA ESPECIAL: per a comandes des de 25 exemplars (del mateix o de diferents números de la col·lecció), les 875 ptes. queden reduïdes a 725 ptes.

CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA

Rivadeneyra, 6, 7 - 08002 Barcelona

Tel. 933 022 235 - Fax 933 184 218.

E-mail: cpl@tsai.es — www.cpl.es

Pensadors cristians del segle xx (14)

Bergson i la superació del materialisme

Es va proposar de reivindicar la independència de l'esperit respecte del materialisme. Va restaurar la confiança en la possibilitat humana d'accedir a l'absolut. L'evolució del pensament d'Henri Bergson va anar acompanyada d'un procés personal de conversió cap al catolicisme i l'admiració dels místics cristians.

BERGSON, EL SEDUCTOR

Les conferències pronunciades per Bergson al Col·legi de França van constituir un veritable esdeveniment social. Cada divendres a la tarda, la sala era repleta de representants dels diversos camps de la societat parisenca. Acudien a escoltar-lo deixebles i devots, persones com G. Marcel, C. Peguy, J. Maritain...

La seva figura i el reconeixement social de què va gaudir els primers anys del segle xx transcendia la seva aula acadèmica. «N'hi havia prou d'haver-lo vist tan amo del seu rostre, dels seus gestos i de la seva veu per endevinar que hauria estat un excel·lent actor» (J. Guittou). Però... qui va ser aquest insigne pensador francès?

Va néixer a París el 1859. La seva família, d'origen jueu, es trasllada a Londres el 1870, mentre que ell roman a la ciutat del Sena. Després dels seus estudis de filosofia comença a donar classes al Liceu d'Angers i a d'altres Liceus de França. El 1892 es casarà amb M. Louise Neuburger i del matrimoni neix una filla (Jeanne).

L'evolució del pensament d'Henri Bergson va anar acompanyada d'un procés personal de conversió cap al catolicisme. Ja el 1901 és nomenat membre de l'Acadèmia de Ciències Morals i Polítiques de París. Posteriorment, les seves conferències es desenvolupen amb notable èxit per Europa i Amèrica. Viatjarà a Espanya, on pronunciarà dues conferències a Madrid

(1916). Com a diplomàtic va realitzar dues missions als EUA. Però el 1921 es retira de la càtedra del Col·legi de França i el 1925 dimitirà dels seus càrrecs públics.

Com a fruit de la seva tasca se li concedeix el premi Nobel de Literatura el 1927; un premi summament merescut. I també la Gran Creu de la Legió d'Honor (1930). Bergson morirà el 1941 i serà enterrat al cementiri de Garches, als afores de París.

UNA FILOSOFIA DE MODA

El bergsonisme va ser la filosofia de moda en una «època bella» que el va acollir amb entusiasme. Es veia en Bergson una recuperació de la metafísica compatible amb les ciències positives.

Sense cap dubte, les seves intuïcions filosòfiques van encoratjar tothom que se sentia atret per una teoria de l'esperit enfront del materialisme decimonònic i de principis del segle xx.

Les preocupacions filosòfiques del pensador francès van girar al voltant dels problemes psicològics i metafísics. Davant de les teories de S. Freud, desenvoluparà una idea innovadora en la seva conferència *El somni* (1901). És precisament el somni, com a estat en què es relaxa l'atenció a la vida, una prova clara a favor de l'existència d'un domini ampli del nostre esperit, que supera el camp de la consciència.

En Bergson, psicologia i metafísica es troben estretament unides. I, més que

Henri Bergson.

un conjunt de teories, el seu enfocament és una manera d'orientar-se ontològicament en el món.

CREACIÓ, VIDA I EVOLUCIÓ

Un nombre reduït d'obres en la història del pensament han rebut en el moment de publicar-se una acollida espectacular. Entre elles trobem *La Evolución Creadora* (1907) del nostre pensador francès. En efecte, ràpidament va assolir una difusió tal que va ser traduïda als idiomes europeus més importants.

És en aquest escrit on Bergson refuta el mecanicisme materialista (tot és matèria, no existeix allò espiritual). Tot i que va ser criticat amb duresa pels que denunciaven la seva manera anticientífica de veure la vida, és el fruit de deu anys de dedicació en el recull de dades i la reflexió de cada frase. Sens dubte, ens trobem davant del seu llibre més ambiciós.

Afirmà la llibertat de l'esperit respecte de la matèria. Depassa la filosofia organicista en la seva teoria de l'evolució de la vida. Considera que la intel·ligència humana no està capacitada per comprendre exhaustivament la naturalesa i el perquè de les coses. Les insuficiències de la deessa raó ens demostren que aquesta ja no és tan totpoderosa com alguns encara creuen.

Gràcies a la derrota del materialisme científic, en Bergson trobem un optimisme sobre l'indret que ocupa l'ésser humà en el cosmos. L'home triomfa sobre la matèria, i així es manifesta en la seva plena creació i llibertat.

RELIGIÓ, MORAL I MÍSTICA EN BERGSON

Cada cop més, els problemes morals i religiosos anaven esdevenint el centre de la seva atenció. Entre els seus escrits trobem una reveladora confessió del nostre pensador: «Qui ha passat la seva vida cercant la veritat, s'adona que l'hauria esmerçada més bé fent el bé».

El desenvolupament del bergsonisme neix de la recerca d'una explicació científica del món

per acabar en l'esfera de la mística. La filosofia del pensador francès no cau en el naturalisme, sinó que defensa la realitat de la llibertat, impulsant sentiments morals positius.

La intuïció filosòfica, accessible a tota persona, i l'experiència mística, reservada a uns pocs, són dues maneres privilegiades per què la humanitat es pot apropar a l'Absolut. Són precisament els místics cristians els que apareixen davant nostre com a guies de la conducta moral i creadors de nous camins per a la humanitat. I no són, com pensen alguns, mers portadors d'un simple coneixement contemplatiu i sobrenatural. «Ells han obert una via per la qual altres homes podran caminar i han indicat al filòsof d'on venia i cap a on anava la vida» (*Les deux sources de la morale et de la religion*, 1932).

Per a Bergson, moral i mística es troben relacionades entre elles. La moral, si es viu en una recerca de la mística, porta al goig de la fe. El contrari és la vivència d'una religió subjecta a normes, ritus i mites. El místic representa el triomf de l'impuls vital en el seu esforç per ampliar l'esperit, tot superant el materialisme.

Joan Manuel Gutiérrez Delgado
Escriptor i humanista
(stein@mixmail.com)

JESUCRIST 2000

**XV Concurs Bíblic,
XI de redacció i
I Concurs de Dibuix
premi Catalunya Cristiana.**

**Us recordem que fins a la
1a quinzena de març
és oberta l'admissió
de treballs.**

**INFORMACIÓ: 937 852 291
(matins),
937 850 554 i 937 809 888
(tardes).**

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(edició setmanal)

**BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT
DE BARCELONA**
(edició mensual)

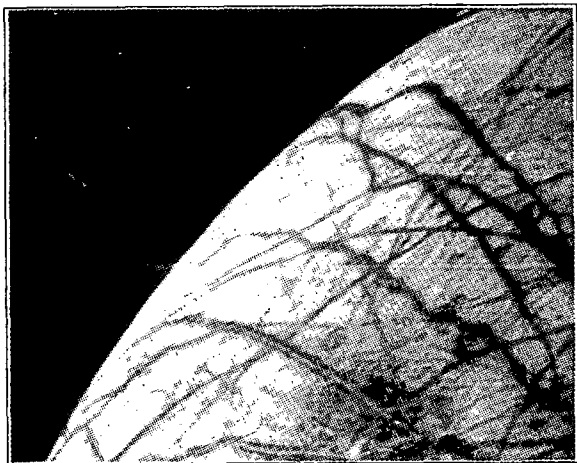
**GUIA DE L'ESGLÉSIA DE
L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA**
(edició anual)

Informe-vos al telèfon: 934 905 988
c/ Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

Possibilitat de vida en el satèl·lit Europa?

Dels quatre satèl·lits galileans de Júpiter (Ió, Europa, Ganimedes i Cal·listo) ja vam explicar com s'ha vist que el més pròxim al planeta, Ió, és un món infernal ple de volcans en activitat. Què se'n sap, dels altres tres? Que són molt diferents del primer. El que ocupa el segon lloc, que és Europa, ja se sabia des del 1979, quan les naus *Voyager* hi passaren a prop, que era una lluna coberta de gel amb una temperatura superficial d'uns -170°C , però amb un aspecte ben curiós: s'hi veia tota una xarxa de línies fosques embullades que donaven a l'astre un aspecte semblant a un cabdell, amb poquíssims impactes meteorítics i molt arrodonit. La interpretació que calia donar-hi era que el gel que el cobreix s'havia esquerdat o trencat moltes vegades i les clivelles s'havien omplert de material més fosc procedent de capes més interiors, i que hi havia hagut desglaços anivelladors de la superfície un cop gelada l'aigua una altra vegada. Per consegüent, l'actual crosta glaçada no pot tenir una antiguitat superior a 30 milions d'anys (recordem que fa 4.600 milions d'anys que es formà el nostre sistema solar).

Ara bé, la sonda *Galileo*, que des del desembre del 1995 es troba en òrbita

Impressionant vista del satèl·lit Europa solcat de ratlles fosques, va ser presa pel *Voyager 2*.

La qüestió plantejada ha fet que la NASA ja es proposi enviar una nau el 2003, *Europa Orbiter*, que arribaria el 2005 a posar-se en òrbita a l'entorn d'Europa, no ja al voltant de Júpiter i, des de l'altitud de només 200 km, hi amidaria el moviment de marea del mar intern i aclariria la cosa en gran part, a més d'obtenir un coneixement més complet d'aquest astre tan interessant.

a l'entorn de Júpiter, ens ha enviat més fotos i més detalls d'aquest satèl·lit. En el seu moviment passa cada tres mesos ben a prop d'Europa i en va enviant dades interessants. Ara sabem quin és el valor del seu aixafament, com és la distribució en capes del seu interior i quant fa el gruix de la capa aquosa, que és molt alt, entre 80 i 170 km (conté més aigua que el nostre planeta Terra). Com pot ser, doncs, que hagin arribat a la superfície els il·lots que hi apareixen, si eren tan profunds? L'única explicació és que el gel dóna pas a aigua líquida i que per consegüent la temperatura interna és més alta del que hom creia, per sobre dels 0°C , o sigui que hi ha un immens oceà líquid que el recobreix del tot. Si hi ha aigua, pot haver-hi vida? Potser sí, encara que només sigui microbiana.

A
ctualitats científiques

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

La matemàtica i els matemàtics

13 Heró d'Alexandria: matemàtica aplicada

Amb Claudi Ptolemeu no s'acaben del tot les contribucions a la ciència matemàtica de l'Escola d'Alexandria. Encara tenim més noms que han passat a la història, ni que no siguin de l'alçada dels que ens han ocupat fins ara. De tot estudiant de batxillerat és coneguda la fórmula de l'àrea d'un triangle en funció de la longitud dels seus costats, la «fórmula d'Heró d'Alexandria». Crec que també serà interessant que sapiguem qui era el personatge que donà nom a aquest teorema.

L'autor d'una «Mètrica» i d'una «Geomètrica»

L'interès per les aplicacions de la matemàtica és una nota característica d'aquest últim període de l'escola alexandrina. Si Hiparc, Menelau i Ptolemeu apliquen la matemàtica a l'astronomia, Heró d'Alexandria l'aplicarà principalment a l'agrimensura i a la física. És el més representatiu de la matemàtica aplicada a aquestes ciències pràctiques. Tanmateix, poc sabem de la seva vida. Va ser contemporani de Ptolemeu, això sí, però ignorem dates i llocs de naixement i mort. Només sabem que va viure a Alexandria.

Amb la seva obra de títol *Mètrica* va passar una cosa semblant amb el que ocorregué amb el *Mètode* d'Arquimedes. Es creia una obra perduda fins que es redescobrí a Constantinoble el 1896 en una còpia manuscrita del 1100, aproximadament. És a la *Mètrica* on ens demostra la fórmula de l'àrea d'un triangle de costats a , b i c : l'arrel quadrada del producte $a \cdot (p-a) \cdot (p-b) \cdot (p-c)$, essent p el semiperímetre; o sigui la meitat de $a+b+c$. La demostració d'Heró d'aquesta fórmula és la més antiga que coneixem, per això se li ha donat el seu nom, però els traductors àrabs diuen que la

fórmula ja era coneguda d'Arquimedes, el qual, és clar, n'havia de tenir una demostració, que podria ser la mateixa que posa Heró. No ho sabem. La demostració que posa Heró és de tipus geomètric, enginyosa però llarga. La que posen els textos actuals és de tipus trigonomètric i més senzilla.

I aquesta fórmula, amb la seva deducció, és potser la contribució més important d'Heró a la matemàtica pura perquè gairebé tota la resta de la *Mètrica* són aplicacions a casos concrets de fórmules geomètriques. L'estil és molt lluny del d'Euclides i Apol·loni. S'assembla més a aquella antiga manera de fer dels de Mesopotàmia. La major part de l'obra, a part d'alguna demostració ocasional, exposa exemples numèrics de mesures de longituds, àrees i volums. I com els babilonis, dóna multitud de fórmules sense explicació i sense distingir entre valors exactes i aproximats. Per exemple, en donar una taula de valors de les àrees dels polígons regulars en funció del quadrat del seu costat: per al triangle equilàter diu que l'àrea és $13/30$ del quadrat del costat, i aquest valor de $13/30$, és clar, no és exacte sinó només molt aproximat al valor real que és una quarta part de l'arrel quadrada de 3. I de vegades dóna dues fórmules per a una mateixa àrea, totes dues aproximades, com quan diu que l'àrea del pentàgon és $5/3$ o bé $12/7$ del valor del quadrat del seu costat.

D'una altra obra d'Heró, la *Geomètrica*, que també ens ha arribat a nosaltres, hem de dir que és del mateix estil que la *Mètrica*. Sembla com si volgués tornar a l'etimologia del mot: *geo-metria* = mesura de la terra, com el que ara en diem agrimensura. Però una cosa és l'etimologia i l'altra, la realitat de l'ús semàntic; Euclides i Apol·loni en tenien un concepte molt diferent: per a ells geometria ja era la

ciència abstracta, tal com l'entendem ara. Heró en aquesta obra es limita a resoldre problemes concrets i moltes vegades posa els càlculs que s'han de fer sense donar la raó que en justificaria el procés.

Aquestes dues obres d'Heró probablement van ser escrites només com a manuals de matemàtica aplicada. Es pot dir que gairebé tenen l'estil d'un llibre de receptes de cuina.

Matemàtica aplicada a la física

Però la celebritat d'Heró d'Alexandria es deu més que a la fórmula de l'àrea d'un triangle i a les seves «receptes» de càlcul a les seves realitzacions pràctiques, a una sèrie d'invents que han passat a la posteritat. En aquest camp tingué un predecessor que no podem passar per alt: un tal Ctesibi, fill, segons es diu, d'un barber. Ja hem dit que els grans cultivadors grecs de la matemàtica (com també de la filosofia) no s'ocupaven gens de les coses pràctiques o aplicacions concretes de la ciència. Com que eren, en general, de classe social alta, no es preocupaven de la cosa manual o tècnica, perquè no en tenien necessitat. Això ja era propi de la classe baixa o dels esclaus. Ells tenien una actitud que consideraven més noble de cercar el coneixement de les coses en ell mateix; saber per saber. Recordem que si Arquimedes es va «rebaixar» a fer invents de mecànica aplicada va ser per instigació del rei de Siracusa. Ara bé, Ctesibi no era un noble. Havia de trobar la manera d'alleugerir la feina de dur aigua al seu pare i col·locar-li els miralls segons la llum que hi hagués a les diferents hores del dia. D'aquí vingué potser, es diu, que agutzés el seu enginy per resoldre problemes pràctics... Segui el que sigui de tot això, Ctesibi passà a la història com un dels primers grans inventors que es coneixen. No en tenim cap escrit però els autors posteriors ens en parlen: va fer una bomba hidràulica (que s'anomena *ctesibia*), predecessora de la bomba actual contra incendis; construí una sèrie de ginyes bèl·lics a base d'aire comprimit; perfeccionà la clepsidra (rellotge d'aigua) i

arribà a construir una espècie d'orgue hidràulic (se'n deia *ryton*) per al temple d'Ar-sinoe, que emetia uns sons harmoniosos quan s'obrien unes aixetes d'aigua.

Doncs bé, sembla clar que Heró fou influenciat per Ctesibi. Hi ha autors que l'en consideren deixeble. Però els coneixements matemàtics d'Heró li permeten anar més lluny amb els seus invents. Alguns dels que va fer els trobem explicats en uns altres dos llibres seus que ens han arribat sobre el tema, *Mecànica* i *Pneumàtica*. Entre altres coses va construir una espècie de teodolit per mesurar distàncies i desnivells, bastant semblant als que ara fan servir els topògrafs. Un altre invent va ser col·locar en un temple un artefacte que feia que s'obriessin unes portes en encendre foc damunt d'un altar (la cosa era relativament senzilla: la calor del foc dilatava l'aire d'un dipòsit de sota l'altar i pressionava l'aigua d'un dipòsit que sortia per un sífo fins a un recipient que amb el seu pes estirava unes cordes que feien girar els cilindres-eixos de les dues fulles de la porta). També va idear una font que només rajava quan s'encenia foc en un altar... I el més interessant de tots era una joguina que en realitat resultava ser una turbina de vapor; hi escalfava aigua fins que el vapor que se'n despenia feia girar una esfera. En realitat era la primera màquina de vapor de la història, però Heró no s'adonà de la importància que pogués tenir el seu artillugi.

També va escriure un llibre sobre òptica conegut amb el nom de *Catòptrica*. Un detall curiós d'aquesta última obra que tenim d'Heró és que a l'hora de demostrar que l'angle d'incidència és igual a l'angle de reflexió quan la llum incideix en una superfície plana que reflecteix, fa notar, com és veritat, que aquest principi físic es pot considerar conseqüència del principi filosòfic d'Aristòtil que diu que la naturalesa sempre actua de la manera més senzilla o «econòmica», ja que efectivament per anar la llum des del punt emissor fins on es capti, després de reflectir, segueix el trajecte més curt que és quan són iguals aquells dos angles.

RADIO

Des de les 02.15 a les 06.00 hores, selecció de música instrumental.
Des de les 06.00 a les 21.00 hores, cada quart d'hora s'emet informació general, de serveis, d'Església i solidaritat i cultural.
Cada dia, comentari de l'Evangeli a les 7.30, 15.30 i 02.00 hores.

Dilluns

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè* (programa informatiu que inclou una tertúlia d'actualitat). Presentat i dirigit per Francesc Rosaura.
- 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika* (espai infantil).
- 21.15-22.00 *Cinc Cèntims* (programa d'economia i consum). Presentat i dirigit per Xavier Vilà.
- 22.00-23.00 *Nit d'Estels* (magazín d'Església i solidaritat). Presentat i dirigit per Montse Girbau.
- 23.00-00.00 *Planisferi* (anàlisi de l'actualitat del món). Presentat i dirigit per Dani Vilaró.
- 00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
- 02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, presentat i dirigit per Carme Catà i Jaume Rocosa. *Dietari de Música i Músics*, presentat i dirigit per Joan Úbeda.

Dimarts

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
- 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
- 21.15-22.00 *Cum Laude* (ensenyament i universitats). Presentat i dirigit per Oriol Freixenet.
- 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
- 23.00-00.00 *Vianants* (tertúlia intergeneracional). Presentat i dirigit per Teresa Pou i Imma Matas.
- 00.00-02.00 *La Gran Diferència*
- 02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, *Dietari de Música i Músics*

Dimecres

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
- 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
- 21.15-22.00 *Planeta Blau* (medi ambient). Presentat i dirigit per Marta Cailla.
- 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
- 23.00-00.00 *Mar de Claror* (Espai de catequesi). Presentat per Rosa Deulofeu.
- 00.00-02.00 *La Gran Diferència*
- 02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, *Dietari de Música i Músics*

Dijous

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
- 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
- 21.15-22.00 *Bojos per la Ciència* (ciència i tècnica). Presentat i dirigit per Antoni París.
- 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
- 23.00-00.00 *De Pares a Fills* (temes al voltant de la família). Presentat i dirigit per Montserrat Esteve.
- 00.00-02.00 *La Gran Diferència*
- 02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, *Dietari de Música i Músics*

Divendres

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
- 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
- 21.15-22.00 *On tu em diguis* (propostes culturals per al cap de setmana). Presentat i dirigit per Aure Farran i Oriol Garangou.
- 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
- 23.00-00.00 *Amb Llum Pròpia* (personatges). Presentat i dirigit per Joan Armengol.
- 00.00-02.00 *La Gran Diferència*
- 02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, *Dietari de Música i Músics*

Dissabte

- 21.00-22.00 *Pentagrama de quatre* (música catalana). Presentat per Xavier Pujol.
- 22.00-23.00 *La Tercera Lluna* (magazín d'actualitat musical). Presentat per Joan Albert Lligonya.
- 23.00-00.30 *Ningú No És Perfecte* (magazín de cinema). Presentat i dirigit per David Serra.
- 00.30-01.00 *Fila 7* (teatre musical). Presentat per Sergi Corbella.
- 01.00-01.30 *Cova de Jazz* (música jazz). Presentat per Gemma Abellán.
- 01.30-02.00 *De nou n'nou* (noves músiques). Presentat per Joan Dalmau.
- 02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, *Dietari de Música i Músics*

Diumenge

- 09.00-10.00 *Tot Sardana*. Presentat per Josep Maria Rojo i Josep Maria Palaü.
- 18.45-20.00 *Eucaristia*
- 21.00-21.30 *La Proroga* (resum esportiu). Presentat i dirigit per Xavier Puig.
- 21.30-22.00 *Des de Nashville* (música country). Presentat per Roger Serra.
- 22.00-23.00 *Els Noms de la Música* (música clàssica). Presentat per Joan Úbeda i Roger Padollers.
- 23.00-00.00 *Temps de Paraula* (biblia i teologia).
- 00.00-00.10 *Moments a mitjanit* (programa de reflexió). Presentat i dirigit per Xavier Morlans.
- 00.05-00.30 *Missatge en una ampolla*. Presentat per Miquel-Albert Soler i David Ciscar.
- 00.30-01.00 *A tot cor* (música coral). Presentat i dirigit per Joan Casas.
- 01.00-02.00 *Passió pel cant* (programa musical). Presentat i dirigit per Toni Roig.
- 02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, *Dietari de Música i Músics*

Desconnexions de Ràdio Estel**De dilluns a divendres:**

07.00-07.05 *Un bon motiu per viure*
12.00, 16.00, 18.00 *Punts informatius*
9.15, 13.30, 17.30, 19.30 *Temps*
9.30, 12.30, 16.30 *Agenda*
10.30, 14.30, 18.30 *Recomanació turística*

Dilluns

09.00-09.15 *Informatiu matí*
14.00-14.30 *Informatiu migdia*
20.00-20.30 *Informatiu vespre*
20.30-21.00 *Conversant amb el bisbe Joan (R)*

Dimarts

09.00-09.15 *Informatiu matí*
14.00-14.30 *Informatiu migdia*
20.00-20.30 *Informatiu vespre*
20.30-21.00 *Estels sobre el Principat*

Dimecres

09.00-09.15 *Informatiu matí*
14.00-14.30 *Informatiu migdia*
20.00-20.30 *Informatiu vespre*
20.30-21.00 *Església d'Urgell*
23.00-23.30 *Generacions vives*
23.30-00.00 *On anem?*

Dijous

09.00-09.15 *Informatiu matí*
14.00-14.30 *Informatiu migdia*
20.00-20.30 *Informatiu vespre*
20.30-21.00 *La Taula de l'Evangeli*

Divendres

09.00-09.15 *Informatiu matí*
14.00-14.30 *Informatiu migdia*
20.00-20.30 *Informatiu vespre*
20.30-21.00 *El Tresor de la Història*

Dissabte

01.00-02.00 *Senda Sonora*
10.00-10.30 *On anem? (R)*
12.30-13.00 *Conversant amb el bisbe Joan*
13.30-14.00 *In Corpore Sano*
20.30-21.00 *Estels sobre el Principat (R)*

Diumenge

08.30-09.00 *La Taula de l'Evangeli (R)*
18.00-18.30 *El Tresor de la Història (R)*
21.30-22.00 *Anirem tots cap al Cel*

TELEVISIÓ

Diumenge 5

- 08.45 *Tiempo de creer* (programa protestant). Comunitat evangélica.
Fa poc es va celebrar una trobada entre artistes i esportistes al Palau de Congressos de Madrid. Avui parlarem d'aquest esdeveniment.
- 09.30 *Pueblo de Dios* (repetició del dilluns 28)
«Marruecos tan cerca, tan lejos.»
Tan sols els 14 quilòmetres de l'estret de Gibraltar separen la Península Ibèrica del Marroc. No obstant això, aquesta distància allunya molt la realitat social i cultural de dues maneres d'entendre la vida.
- 10.00 *Últimas preguntas*
- 10.25 *Testimonio*
«La boda con José.»
Les relacions de la Mare de Déu amb el seu espòs són un model de convivència.
- 10.30 *Santa Missa*
Retransmissió des del Vaticà.

Dilluns 6

17.20 *Pueblo de Dios*

Dissabte 4

09.30 *Signes dels Temps*

PROGRAMA ESPECIAL

Debat sobre *L'humor en l'Església*.

Ramon Caralt, capellà de l'Hospital de Bellvitge, ens parlarà sobre la seva tasca a l'hospital.

—Taula rodona amb: Mn. Ballarín, Fernando Cortés Nando i Pilarín Bayés.

—El sentit del Carnestoltes, amb Joan Pallarés.

—Belén García parlarà sobre la Mare de Déu de l'Alegria patrona dels moviments d'esplai cristians.

—Comentari de l'Evangeli per Mn. Ballarín.

—Enquesta al carrer.

(Presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió el diumenge, a les 12.00 h del migdia, pel Canal TVC SAT; i el diumenge, a les 00.00 h de la nit (després de *Gol a Gol*), pel Canal 33.

Divendres 3

20.30 *Creure avui: «Reptes de l'Església per al tercer mil·lenni.»*
Presenten: Marta Loire i Dolores Fernández.

El programa repeteix l'emissió els dilluns a les 13.30 h.

Cada dijous

21.40 *Paraula i vida*
Glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

Paraula i vida repeteix l'emissió els divendres a les 14.40 h.

Cada tercer dijous de mes

23.00 *Aquí, tots*
Magazín de notícies, reportatges i comentaris des del punt de vista de l'Església.

Cada divendres

22.30 *Camí de vida*
Recull de notícies i entrevista sobre un tema d'actualitat a càrrec de la Delegació de Mitjans de Comunicació. Presentat per Carles Sánchez.

RÀDIO VATICANO (OM 1:530, entre d'altres) - Cada dia a les 20.40h *Rosari*: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h *Noticiari*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA MÚSICA (FM 101.5) - Diumenge, a les 9.15h *Música religiosa*. 11.00h: Retransmissió en directe de la missa conventual des del monestir de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30h *Paraules de vida* (director: Francesc Rosaura).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 783) - De dilluns a divendres, a les 5.58h, *Reflexión matinal*. Cada dia, a les 12.00h, *Angelus*. De dilluns a dijous i el diumenge, a les 15.05h, *El Espejo*. Tots els divendres, a les 15.05h, *El Mirall de l'Església*. De dilluns a dijous, a les 15.30h, *Los decanos*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.05h, *Linea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h, *Santoral*; 14.30h, *Radio de ensanche*. Diumenges, a les 7.20h, *Guia dominical*; 9.00h *Santa Missa*; 9.45h *Informatiu diocesà*; 10.05h *Iglesia noticia*; 14.30h *Letra y música*; 22.05h *La linterna de la Iglesia*.

COPE/BARCELONA FM (102.0) - De dilluns a divendres, a les 5.58h, *Reflexión matinal*. Cada dia, a les 12.00h *Angelus*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.05h *Linea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h, *Santoral*. Diumenges, a les 7.20h, *Guia dominical*; 8.30h *La Palabra*; 9.00h *Santa Missa*; 9.45h *Informatiu diocesà*; 14.30h *Letra y música*; 15.05h *Espejo del tercer mundo*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Cada dia a les 5.55 del matí: *Buenos días nos de Dios*. Diumenge a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h, *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista al pare Joan Amoretti, missioner salesià a l'Amazones; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

ONDA RAMBLA CATALUNYA - Diumenge a les 8.00h: *Cartes Dominicals* (FM Barcelona 89.8; Girona 89.9; Tarragona 91.0; Igualada 92.2; Lleida 100.2)

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Diumenge a les 06.00 matí, *Frontera*.

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Dijous a les 20.00h *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Àngel Saiz.

RÀDIO DESVERN (FM 98.1) - Dimecres a les 19.30h, *Veus de la Parròquia*: programa d'informació i formació religiosa i humana.

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dijous a les 17.00h *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Joan-Pere Pulido). (El programa es repeteix el diumenge a les 20.00h).

RÀDIO RUBÍ (FM 96.0) - Diumenge a les 09.00h *Presència cristiana*: programa realitzat entre la comunitat catòlica i evangèlica (responsable: Isidre Rubio).

VILASSAR RÀDIO (FM 98.1) - Divendres a les 11.45h del matí, «El missatge del mossèn» dins del programa *Els matins del Maresme*, amb Mn. Josep M. Galbany.

Programació del mes de març: dimarts 14, a les 11 del matí, dins de l'espai «L'entrevista», parlarem amb Antoni Mayor, Antoni Pujol i Jaume Millet sobre la renovació de la junta de l'Associació d'Amics de Joan Roig

Diggle i com es troba el procés de beatificació d'aquest màrtir masnoví. **Divendres 17**, de 12 a 1, en l'espai de cultura «El cistell de la Rosa», presentat per M. Rosa Amat, parlarem sobre Sant Josep, festa gran de la ciutat de València i altres municipis de la comunitat valenciana, i La celebració de la Quaresma que s'encetarà el 19 de març. **Dimecres 22**, a les 10 del matí, dins de «L'entrevista», mossèn Josep M. Galbany parlarà sobre la III Romeria cap a Montserrat organitzada per les parròquies de l'arxiprestat de la Cisa i en la qual estarà present una delegació de Vilassar de Mar.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

(Programes que edita el Departament de ràdio del bisbat de Girona)

EL CAFÈ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts. Recull els grans artistes i grups de la música melòdica i lleugera, així com personatges favorits de la música contemporània. Es combina amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten: **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 17.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) divendres 20.30h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) dilluns 23.00h. **Ràdio Cap de Creus-Cadaqués** (90.0 FM) dimecres 19.00h. **Ràdio Castelló** (107.9 FM) dimecres 19.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) dijous 14.30h. **Ràdio Sant Gregori** (97.4 FM) dimecres 21.00h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (92.3 FM) dissabte 17.30h. **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM) dijous 22.00h.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Presenta Àngel Rodríguez. L'emeten: **COPE Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.45h. **COPE Figueres FM** (88.0 FM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) dissabte 8.00h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Arenys de Munt** (107.0 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Calella** (107.9 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Castelló** (107.9 FM) divendres 19.30h. **Ràdio L'Escala** (107.6 FM) dissabte 13.00h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Pineda de Mar** (94.6 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 12.00h. **Ràdio Sant Gregori** (97.4 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.0 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (92.3 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 9.30h. **Top Gironès-Cassà de la Selva** (103.1 FM) dissabte 19.30h.

LA COVA DEL COUNTRY: programa setmanal de 30 minuts de durada amb la col·laboració de l'Associació Europea de Música Country, que fa un repàs al country cristià, gospel blanc i country en general.

Presenta: Rafel Corbí. L'emeten: **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) dissabte 20.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 17.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) divendres 20.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) dilluns 21.00h. **Ràdio Cap de Creus-Cadaqués** (90.0 FM) dimarts 19.00h. **Ràdio Castelló** (107.9 FM) dimarts 19.30h. **Ràdio la Vall de les Preses** (107.6 FM) diumenge 14.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) dilluns 14.30h. **Ràdio Sant Gregori** (97.4 FM) dijous 21.00h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (92.3 FM) dissabte 17.00h. Al bisbat de Vic es pot escoltar per **La Veu de Sant Joan** (Sant Joan de les Abadesses) (107.4 FM) dijous 19.30h.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai setmanal de 5 minuts presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira. L'emeten: **Ona Girona** (95.1 FM) diumenge 9.05h. **Onda Rambla** (89.9 FM) dijous entre les 14.00 i les 15.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.00h.

També s'inclou en els programes parroquials locals de **Llagostera Ràdio** (105.7 FM) *La veu de la parròquia* diumenge 10.00h. **R. Dos.84-Hostalric** (105.8 FM) *Antena familiar* dissabte 14.00h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) *La veu de la parròquia* dissabte 9.05h.

PUNT DE TROBADA magazín setmanal d'una hora de durada que analitza els temes d'actualitat de l'Església de Girona amb entrevistes i tertúlies. Dirigeix i presenta: Carles Sánchez. L'emet: **COPE Figueres** (1269 AM), divendres 15.05h.

ALTRES PROGRAMES DE RÀDIO

Retransmissió en directe de la Missa dominical realitzada per les mateixes emissores de ràdio. L'emeten: **Catalunya Música (Girona)** (96.7 FM) diumenge 11.00h. **Catalunya Música (Maresme)** (101.5 FM i 96.4 FM) diumenge 11.00h. **COPE Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.00h. **COPE Figueres FM** (88.0 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.05h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (92.3 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 12.30h. **Ràdio 1 de RNE (Girona)** (738 AM i 93.3 FM) diumenge 8.15h. **Ràdio 1 de RNE (Maresme)** (738 AM i 88.3 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès (Cassà)** (103.1 FM) dissabte 20.00h.

* **Ona Jove de Riudellots** retransmet també la missa els dissabtes a les 20.30 i de dilluns a divendres a les 8.00.

Llagostera Ràdio (105.7 FM) *La veu de la parròquia*, diumenge 10.00 matí.

Ràdio Dos.84-Hostalric (105.8 FM) *Antena familiar*, dissabte 14.00h.

Ràdio Tordera (107.1 FM) *La veu de la parròquia*, dissabte 9.05 matí.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Diumenge a les 09.45h *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Dissabte i diumenge a les 14.00h *Temps Obert*: inclou la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

RÀDIO LA VEU DE NAVÀS (FM 107.9) - Diumenge a les 10.00h *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3) - Diumenge a les 09.30: *Conversa setmanal* del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte i diumenge a les 09.55h *La paraula del bisbe*. Cada primer divendres de mes (o segon, si el primer és festiu) de 20.30 a 21.30 *Càritas a la ràdio*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TARRAGONA

Emissions d'una hora:

EL MIRALL: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*.

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) divendres 15.00h.

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*.

L'emeten **Tarragona Ràdio** (102.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) diumenge 9.00h.

Emissions de 15 minuts:

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i l'espai *Les lectures d'aquest diumenge*.

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) diumenge 9.45h. **Cadena Cope Tarragona** (93.5 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Falset** (107.6 FM) diumenge 12.45h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.30h.

Emissions de 5 minuts:

PARAULA I VIDA: glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

L'emeten **RNE Tarragona** (88.8 FM) divendres 16.10h. **RNE Tarragona** (855 OM) divendres 16.10h. **Ràdio Reus-SER** (1.026 OM) diumenge 15.15h. **Ràdio SER Tarragona** (96.2 FM) diumenge 15.15h. (Connexió de **Ràdio Móra d'Ebre-SER**) (87.6 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Ebre-SER** (101.9 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Valls** (103.2 FM) diumenge 9.03h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Cambrils** (90.0 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio El Morell** (98.3 FM) dilluns 21.00h. **Ràdio La Canonja** (102.3 FM) divendres entre les 20.00 i les 22.00h. **RTV La Selva** (105.8 FM) dissabte 9.45h. **Ràdio La Vilella Alta** (107.3 FM) dissabte 12.00h. i diumenge 13.00h. **Ràdio Montblanc** (107.0 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Santa Coloma de Queralt** (107.5 FM) dissabte entre les 13.00 i les 14.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) diumenge 14.00h. **Punt 6 Ràdio Reus** (104.0 FM) divendres entre les 21.00h. i les 22.00h. **L'Espluga FM Ràdio** diumenge 14.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

PARAULES DE VIDA: pel bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas. L'emeten: **Ràdio Batea**, **La Cala Ràdio** (Ametlla de Mar), **Ràdio Flix**, **Cadena SER**, **Ràdio Joventut**, **Ràdio Els Ports**, **Ràdio Ràpita**, **Ràdio Ebre-SER**, **Radio Nueva**, **Ràdio Delta**, **Ràdio Gandesa**, **Ràdio Hospitalet**, **Cadena SER**, **Onda Cero Ràdio**, **Ràdio Ulldesona**.

RÀDIO BATEA (FM 107.1) - Dissabte a les 11.00h *La veu de la parròquia*: inclou temes d'actualitat, notícies, «Els amics de Jesús», un comentari de cara al Jubileu de l'any 2000, l'evangeli del diumenge, etc. **RÀDIO DELTA** (FM 107.6) - Dimecres a les 15.00h *La veu de les parròquies*, que conté les seccions Notícies de les parròquies, Paraules de vida, Notícies de l'Església, reportatges i entrevistes, ONG voluntariat i comentari de l'Evangeli.

RÀDIO ULLDECONA (FM 95.0) - Diumenge de 9.05 a 9.30h *Amb la força de l'amor*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRINCIPAT (FM 105.0). (programació en la pàgina anterior.)

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - Diumenge a les 08.45h: *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda. Diumenges i festius a les 09.00h: Santa Missa.

Als nostres lectors

El setmanari publicarà la informació que ens feu arribar sobre les diferents emissions religioses de ràdio i televisió de la vostra població.

Adreceu-vos a Rosa Peraire - Tel. 934 905 988 - Fax 934 902 035

MARÇ ÉS EL MES CONSAGRAT AL PATRIARCA SANT JOSEP

JUBILEU A LA CATEDRAL DE BARCELONA (MARÇ)

- **dijous 2:** Unió Eucarística Reparadora, a les 17.00
- **divendres 3:** Cottolengo (treballadors), a les 11.30
- **dissabte 4:** arxiprestats de la Sagrada Família i Sant Josep Oriol, a les 11.00; arxiprestats de Sant Gervasi, Sarrià i Gràcia, a les 18.00
- **dimarts 7:** Jubileu dels seminaris, a les 18.30, vespres; a les 19.00, missa
- **dissabte 11:** Hospital Benito Menni-Sant Boi (Gnes. Hospitalàries) a les 10.30
- **dimarts 14:** IES Pau Claris (Institut), a les 10.00
- **dijous 16:** col·legi Tallèr del Nen Déu, a les 10.30
- **divendres 17:** La Salle-Bonanova, a les 10.00 i a les 11.30
- **dissabte 18:** arxiprestats de Badalona i Santa Coloma, a les 11.00; obra beneficosocial Nen Déu, a les 18.30
- **dimarts 21:** col·legi de MM. Concepcionistes, a les 10.00
- **dimecres 22:** alumnes del col·legi Puresa de Maria (Sant Cugat), a les 10.00
- **divendres 24:** La Salle-Bonanova, a les 10.00 i a les 11.30

- **dissabte 25:** obra beneficosocial Nen Déu, a les 10.30
- **dilluns 27:** col·legi Cardenal Spinola, a les 10.30
- **dimecres 29:** alumnes del col·legi Puresa de Maria (Sant Cugat), a les 10.00
- **divendres 31:** La Salle-Bonanova, a les 10.00 i a les 11.30

Barcelona

- **FUNDACIÓ PERE TARRÉS.**— El 4 de març tindrà lloc una jornada de tècniques de lleure. Més informació: c/ Entença, 157 - Barcelona, tel. 934 101 602, a/e: if@peretarres.org, Internet: www.peretarres.org

- **ASSOCIACIÓ PROFESSIONALS PER L'ÈTICA.**— El 6 de març tindrà lloc una taula rodona sobre *El disseny de programes polítics*, amb Josep Miró i Ardèvol (CDC), Manuel J. Silva i Sánchez (Unió), Josep M. Carbonell i Abelló (PSC) i M. Àngels Esteller Ruedas (PP). Més informació: tel. 629 386 784 i 646 500 583, a/e: ppe@flashnet.es, Internet: www.profesionales-etcia.org

- **MONTSERRAT.**— El 8 de març, a les 11.00, Dimecres de Cendra, missa conventual a la basílica de Montserrat.

- **CATEDRAL.**— El 8 de març, a les 19.00, cant de vespres; a les 19.30, celebració de l'Eucaristia presidida pel cardenal Ricard M. Carles, en què beneirà i imposarà la cendra.

- **LLIGA ESPIRITUAL DE LA MARE DE DÉU DE NÚRIA.**— El 8 de març, a les 20.00, missa mensual a la parròquia de Nostra Senyora de Núria, c/ Bon Pastor, 9 - Barcelona, tel. 932 000 167.

- **CCU.**— El teòleg i periodista Antoni Matabosch parlarà sobre *La vida després de la vida*, el 9 de març, a les 20.00, al Centre Cristià dels Universitaris, c/ Villarroel, 81, baixos - Barcelona, tel. 933 233 368.

- **ESPIRITUALITAT I SIDA.**— El 9 de març, a les 20.30, trobada mensual de pregària, organitzada per la Fundació Dimensió Sida de Barcelona. Lloc: basílica de Santa Maria del Pi, plaça del Pi, 7 - Barcelona. Més informació: tel. 933 186 571 (Anna).

- **GOA.**— L'11 de març, a les 10.30, celebració comunitària de la penitència amb eucaristia a la basílica de la Mare de Déu de la Mercè de Barcelona. El 18 de març, de 10.00 a 18.00, recés-convivència per a joves a la casa d'exercicis de Bellesguard (Bonanova). Predicarà Mn. Alex Marzo. Informació i reserva de places: tel. 932 454 190 (Cristina) o 932 136 048 (Marisa).

- **ESPAI VOCACIONAL.**— L'11 de març, recés vocacional predicat pel cardenal Ricard M. Carles. A les 11.00, xerrada; a les 13.00, eucaristia. Lloc: Seminari Conciliar de Barcelona, c/ Diputació, 231. Inscripcions: tel. 934 541 600 i 934 549 012.

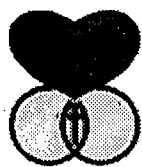
- **TIBIDABO.**— L'11 de març, trobada de matrimonis, d'11.00 a 16.00. Xerrada-col·loqui a càrrec de Lluís Maristany i Isabel Pintó. Convivència i dinar de germanor.

- **FESTES DE SANT OLEGUER.**— L'11 de març, després de la missa de 20.00, havaneres davant la parròquia amb el grup La Mar Brava i el tradicional cremat de rom. El 18 de març, després de la missa de 20.00, concert de la coral de Sant Oleguer. Parròquia de Sant Oleguer, c/ Nàpols, 133 - Barcelona.

- **MOVIMENT CRISTIÀ DE MESTRES I PROFESSORS.**— Curs «Eines per millorar el rendiment escolar dels alumnes», l'11 de març, tercera sessió: *La millora del rendiment escolar: posem-ho en pràctica a les tutories*, a càrrec de Carme Molist. Informació i inscripcions: c/ Rivadeneyra, 6, 4t - Barcelona, tel. 934 125 567 (dimecres de 18.30 a 19.30 i la resta de dies de 18.30 a 20.00).

- **RECÉS.**— Per a religioses i consagrades el 12 de març, de 10.00 a 18.30, dirigit per Mn. Josep A. Arenas, vicari de religioses, a la casa d'exercicis Sant Ignasi de Barcelona. C/ Carrasco i Formiguera, 32, tel. 932 038 862.

- **PARRÒQUIA DE LA CONCEPCIÓ.**— El 12 de març, a les 19.00, la M. Montserrat Viñas, abadessa del monestir de San Benet de Montserrat parlarà sobre *El Jubileu del 2000 és un any d'encontre*

ENCONTRE MATRIMONIAL

"Dialogar és la base d'una bona relació"

Encontre Matrimonial us ofereix la possibilitat d'aprofundir en la comunicació de parella, en un CAP DE SETMANA

Durant aquests dos dies aprendreu una nova tècnica de diàleg, que us permetrà descobrir els meravellosos valors humans que cadascú posseeix.

Truqueu al nostre telèfon d'informació:
937 188 798

EDITH STEIN

Una vida per a la veritat

Exposició fotogràfica del 6 al 10 de març

Dia 6 de març a les 19.00 h.

Àcte acadèmic d'inauguració de l'exposició presidit per Mons. Joan-Enric Vives, Bisbe Auxiliar de Barcelona

Seguidament conferència "Finitud i eternitat", pel Dr. Robert Roda, professor titular de la Universitat Rovira i Virgili

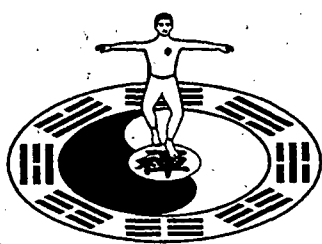
Entrada lliure

Abat Oliba c/ Bellesguard, 30
08022 Barcelona
Tel. 932 540 900

«La moderació permet prevenir; prevenint s'enforteix l'esperit;
enfortit l'esperit, estarem a l'alçada de qualsevol situació.»

極

Equilibrio y armonía con Tai-chi cada día

太

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ

Rincón del Silencio c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 562 331

FE I CULTURA

CONFERÈNCIA-COL·LOQUI

Barcelona, 10 de març del 2000

LA FAMÍLIA: FUTUR DE LA HUMANITAT

per Mons. Juan Antonio Reig

Bisbe de Castelló. Vicepresident Degà de l'Institut Joan Pau II per a estudis sobre el matrimoni i la família.

Presideix el Sr. Cardenal Ricard Maria Carles

Sala d'actes del Col·legi Pare Manyanet
Travessera de les Corts, 331
Inici: 19.30 h.

Des del carrer

No pot tenir més de 23 anys. Però fa molt de temps que col·labora amb diverses ONG. És una noia alta, rossa i d'uns ulls molt expressius que s'il·luminen quan parla de la seva tasca com a voluntària de Ficat (Franciscans Internacional Catalunya). És llicenciada en Psicologia des de l'any passat, treballa als matins, i a les tardes es dedica a la seva tasca com a voluntària en el projecte de presons i rehabilitació. Definitivament, María López Cano és tot un exemple que, amb ganes i il·lusió, es poden compaginar els estudis, la feina, la família i la solidaritat vers els altres.

María López Cano està orgullosa de ser membre de Ficat i anima tothom a formar-ne part

Foto: Miriam Botí

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Apunts d'unes jornades

«Quan jo vaig fer la primera comunió, el nombre de participants a la missa dominical ja era molt baix...» Ho va dir un sacerdot força jove, en les recents jornades de preveres promogudes per les delegacions d'Apostolat Seglar de Barcelona. Situades en el seu context, aquelles paraules ens volien fer adonar als més grans que l'actual estat de secularització ja ha estat l'horitzó en el qual les noves generacions han viscut sempre i s'han sentit cridades a viure i a difondre l'Evangeli. Eren el contrapunt a una descripció prèvia —lúcida i ben estructurada— sobre l'evolució de la vida cristiana en els últims cinquanta anys. Aquesta ha estat marcada, certament, per moltes situacions de crisi. Però l'observació d'aquell jove ens convidava a desempal·legar-nos d'imatges del passat, que podrien resultar paralitzants, i a assumir el present amb senzillesa i esperança. La segona de les ponències ens recordava, precisament, una recomanació de la carta als Efesis: «Procureu treure partit del moment present, perquè els temps que vivim són dolents» (Ef 5:16). La primera arribava a la conclusió que ens cal una pastoral basada en l'experiència personal de l'Evangeli, en la pobresa que evita una apropiació polèmica de la fe, i en la proximitat a les persones.

Un tret positiu d'aquestes jornades va ser la prioritització del treball personal i de l'intercanvi d'experiències: els espais de reflexió i de diàleg superaven els de les ponències.

Ara mateix

Les aportacions dels participants anaven en dues direccions: la de posar en relleu les dificultats de la vida i del ministeri dels preveres, i la de resseguir els processos d'evangelització que es van obrint dia a dia, sense espectacularitat. Pel que fa a la primera, vaig anotar les següents: l'ambient és dur i resistent a la proposta de la fe, molts no en volen saber res, refusen la imatge que els arriba del conjunt de l'Església; hi ha falta de cohesió i de visió diocesana, es té la impressió que tant els bisbes com els preveres no caminen junts; alguns capellans joves se senten poc aïllats i a d'altres els costa d'integrar-se en el presbiteri diocesà; és poc valorada la funció sinodal del consell presbiteral. Pel que fa als processos d'evangelització s'esmentaven, entre d'altres, el temps dedicat a la formació de militants; experiències de sortir a trobar la gent, i no esperar que vinguin; el treball de persona a persona per ajudar en la maduració de la fe en Jesucrist i de la comunió amb l'Església.

Aquesta és la quarta vegada que tenen lloc aquestes jornades. Són una bona contribució a la promoció del laïcat, a partir de la mentalització dels preveres. Una de les delegades assistents va dir: «Quan us sento parlar, penso en tants militants que cerquen consiliari i no en troben. Com s'alegrarien de sentir-vos!»

«Això no és un esplai»

—Què és exactament Ficat, una ONG o un grup solidari annex als franciscans?

—Doncs Ficat, que vol dir Franciscans Internacional Catalunya, és una ONG internacional que va néixer l'any 1996 a partir de les inquietuds de tres homes: Josep M. García, Salvador Manéu i Agustí Boadas. Per tant, podem dir que és una ONG estretament vinculada als franciscans. A la seu de Barcelona, perquè no sé si ho sabíeu, però també tenim una seu a Girona, som més de 50 membres de totes les edats i condicions socials.

—Ens podries comentar els projectes amb els quals col·labora Ficat?

—Doncs, hem fet i fem molts projectes diferents. Però els podria resumir en vuit: medi ambient, prevenció de riscos en col·lectius joves, presons i rehabilitació, pobresa i discriminació, mitjans de comunicació, projectes internacionals, mines antipersonals i ajuda humanitària.

—I tu, María, quina és la teva tasca a Ficat?

—Jo col·laboro amb el projecte de presons i rehabilitació, on sóc la psicòloga.

—Què és el projecte de presons i

rehabilitació, en què consisteix?

—Nosaltres treballem amb els nois de la presó de la Trinitat a Barcelona. Anem allà a parlar, especialment, sobre la seva situació jurídica. De fet, des de fa quatre anys, cada dimarts van a la presó un grup de voluntaris que intenten informar els presos sobre allò que necessitin i d'aquesta manera, els presos també aprofiten per xerrar ja que allà dins et pots sentir massa sol. Però, no podem abastar-ho tot, així que ens hem centrat en els casos dels immigrants que no tenen família. Això no vol dir que ens oblidem de la resta. En les xerrades a la presó són els nois els que ens demanen ajuda per legalitzar la seva residència i a partir d'aquí estudiem els casos més durs. Després, quan estan a punt de sortir o de tenir un permís, fem una primera entrevista, que la faig jo, on el noi s'adona que a partir d'ara s'ha d'enfrontar amb si mateix. Més endavant fem una segona entrevista on els nois han de signar un contracte simbòlic amb Ficat perquè es comprometin, a partir d'aleshores, a treballar en comú. Cada noi té un tutor que en fa un seguiment i reuneix tots els dubtes que el noi tingui; és a dir, fa de

pont entre el noi i nosaltres. És molt curiós perquè s'estableix un vincle increïble entre els nois i nosaltres; per a ells som un suport total. Però mai no oblidem que això no és un esplai on fer amics.

—Com valora la família el vostre treball?

—Bé, la gran majoria dels nois no tenen família o la tenen molt lluny i els pocs que la tenen no posen cap trava, al contrari, ho veuen molt positivament. I la família dels voluntaris, què han de dir? Estan contents tot i que no els veiem tant com voldríem.

—Quina ha estat l'experiència més maca i quina ha estat l'experiència més dura que has tingut en la teva tasca solidària?

—La millor, sens dubte, un noi que em va dir gràcies. I la pitjor, la qüestió burocràtica.

—Què demanaries a un geni si toppessis amb ell?

—Més habitatges perquè són la base; sense habitatges els nois no comencen a ser conscients de la seva situació. Si tenen casa, la resta ja arribarà.

Miriam Botí Hernández

Altra vegada ETA

Una vegada més la covardia ha ensangonat el carrer. Assassinar a sang freda, per l'esquena, exposant el propi físic, ha passat a la història. És menys exposat preparar l'artefacte, espiar des de lluny, prémer el botonet, i caigui qui caigui, a més del designat. No ve d'un pam.

Tot fa pensar que la treva decretada unilateralment per ETA era només un pretext per preparar a consciència nous actes criminals com el que ha costat la vida al dirigent del PSE Eduardo Buesa i al seu escorta, l'ertzaina Jorge Díez Elorza.

I hom es fa la pregunta: com és possible que algú pugui creure que ETA lluita per la llibertat del poble basc? Doncs sí, hi ha qui ho creu. Si no, els milers de vots atorgats a HB o al seu succedani EH, amb forta representació al Parlament basc, i que davant dels fets criminals es limita a una simple lamentació del fet, sense condemnar-lo en cap cas. Els problemes com el plantejat al País Basc només tenen una solució: el convenciment que la violència no pot conduir a la llibertat, que l'únic camí és el diàleg obert amb els seus oponents —que també han d'acceptar-lo—, i aconseguir acords que cal que uns i altres compleixin lleialment.

Oriol Camps

Impromptu